

አማኑኤል ደርሶ
መልሰ

ከሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ታሪኬን ፡ የማሟውታችሁ ፡
ይቅርታ ፡ ለመጠየቅ ፡ አለመሆኑን ፡ ልታውቁልኝ ፡ እወዳ
ለሁ ። የማን ፡ ይቅርታ ? የምን ፡ ይቅርታ ? ይቅርታ ፡
መጠየቅስ ፡ የራስን ፡ ሕሊና ፡ ነው ። ሰው ፡ ከሕሊናው ፡
ጋር ፡ ከታረቀ ፡ ሌላው ፡ ዋጋ ፡ የለውም ። ከአብዛኛው ፡
ባልሻልም ፤ ከአብዛኛው ፡ የባሰኩ ፡ አይደለሁም ። በኔ ፡
ዓይን ፡ ውስጥ ፡ ያለው ፡ ጋሬጣ ፡ ከሌላው ፡ እንደማይበ
ልጥ ፡ እርግጠኛ ፡ ነኝ ። ሁሉም ፡ ጠፍቷል ። እኔም ፡ «ከጠ
ፋው ፡ ትውልድ ፡» አንዱ ፡ ግለሰብ ፡ ነኝ ። ስለዚህም ፡
ታሪኬ ፡ «ስለጠፋው ፡ ትውልድ» ፡ ደህና ፡ ሥዕል ፡ እንደ
ሚሰጥ ፡ አምናለሁ ። በዝርዝር ፡ ለመተረክ ፡ የፈለግሁበት
አንዱ ፡ ምክንያት ፡ ይኸው ፡ ነው ። ከዚህ ፡ በተረፈ ፡ ይቅ
ርታ ፡ ልጠይቀው ፡ የሚገባ ፡ ፍጡር ፡ ቢኖር ፡ ፈጽሜአለሁ ።

ታሪኬን ፡ በዝርዝር ፡ አንድ ፡ ጊዜ፤ ለመናገር ፡ የፈለ
ግሁበት ፡ አንዱ ፡ ሌላ ፡ ምክንያት ፡ ደግሞ ፡ ዘወትር ፡
መጸፍ ፡ ስላሰለቸኝ ፡ ነው ። እንደጠንቋይ ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡
ስጫነቱር ፡ መዋል ፡ አለብኝ ። ቢያንስ ፡ ቢያንስ ፡ በየፅ
ሉቱ ፡ አንድ ፡ ማስታወሻ ፡ ደብተር ፡ እጫርሳለሁ ። «እህ ፡
አየለ ፡ እንዴት ፡ ነበር ? እስኪ ፡ ንገረን ? » «ያን ፡ ሁሉ
ገንዘብ ፡ እንዴት ፡ ጨረሰከው ? » «አሁን ፡ ምን ፡ ይሰ

ማገልገል — ያገኘች ሁሉ ለእንደሚያገባው ፡ ያህል ፡
አጥብቆ ፡ ይጠይቀኛል ። ጭቃ ፡ ቀለምና ፡ ደብተር ፡ ለው
ጣና ፡ መልሱን ፡ በተቻለ ፡ አሳጥሬ ፡ እጽፈዋለሁ ። እንዳ
ንድ ፡ ጊዜ ፡ ሲመረኝ ፡ «ምንው ፡ የየራሳችሁን ፡ ሕይወት ፡
ብትመረምሩ ? » ብዬ ፡ እዘጋለሁ ። ይኸንንም ፡ መጻፍ ፡
አለብኝ ። በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ «ይኸውልህ! — ፡ ያሰውዬ
እብድ ነው ፡ ኮ!» «የዚህን ፡ ሰውዬ ፡ ታሪክ ፡ ሰምተህል?»
እያሉ ፡ ጀርዬ ፡ የማይሰማ ፡ ይመስል ፡ የሚንሸካሸኩበኝ ፡
አሉ ። አዳሜ ፡ ራሱን ፡ ሳያውቅ ፡ ማማት ፡ ይወዳል ። ዕብድ ፡
አለመሆኔን ፡ እየቆያችሁ ፡ ልታረጋግጡ ፡ ትችላላችሁ ።
ጤናማ ፡ ሰው ፡ ዕብድና ፡ ደህና ፡ መለየት ፡ አያቅተውም ።

በለዚህም፡ አስተያየትና ፍርድ ፡ ሳልቀላቅል ፡ በሕይወቴ ፡ ላይ ፡ የደረሱትን ፡ እውነተኛ ፡ ነገሮች ፡ ብቻ ፡ ላትት ፡ እጥከራለሁ ።

እንግዲህ፡ የት፡ ላይ፡ ልጀምር ? ቸግሩ፡ ከዚህ፡
 ላይ፡ ነው፡ = ከሕፃንነቱ፡ ብነጣ፡ በጣም፡ ረጅም፡ ይሆናል፤
 ደግሞ፡ ብዙውን፡ ክፍል፡ ረስቸዋለሁ፡ ሁሉም፡ ነገር፡
 ከሩት፡ ጊዜ፡ በፊት፡ ይመስለኛል፡ ግግሹን፡ የሕይወ
 ቴን፡ ክፍል፡ ደሀና፡ ሳስታውሰው፡ ከዚያ፡ ወዲህ፡ የደረ
 ሰው፡ በመካከሉ፡ ድብዝዝ፡ ብሎ፡ እንደ፡ ሕልም፡ ይታየ
 ኛል፡ ቀጥሎ፡ ፈተት፡ ይላል፡ ሕይወቴ፡ ሥነ—ሥርዓት
 ስላልነበረው፡ ታሪኬም፡ ውስብስብ፡ ያለ፡ ነው፡ የተዘበ

ፈረቀውንና፡ የተወታተበውን፡ ትንሽ፡ ለጥንጃለል፡ እኖ
ከራሴሁ።

እሽ፡የት፡ላይ፡ልጅዎር፡ከአባቴ፡ዕረፍት፡ላይ
ብጅዎር፡ይሻላል፡የለም፡ከአባቴ፡ኑዛዜ፡አም፡በሕ
ይወቴ፡ላይ፡አዲስ፡ለውጥና፡አዲስ፡መንፈስ፡የሰረዘ
ብኝ፡ያን፡ጊዜ፡ኔው።

አባቴ—የከበርቴ፡ ምስኪን፡ አባቴ—በጉበት፡ በሽታ
ተይዘው፡ ከአለጋ፡ ከዋሉ፡ አረት፡ ዓመት፡ ሆኖዋቸው፡
ነበር። አንድ፡ ቀን፡ በደንገት፡ ዘመድና፡ ሽግግሌ፡
እግኝ፡ እንዲለበሱበ፡ አደረጉና፡ የኑዛዜ፡ ቃላቸውን፡
ሰጡ።

«ና——ወዲህ ፡ » አሉኝ ፡ በጣም ፡ በተዳከመ ፡
አንደበት ፡ ወንበር ፡ ስቤ ፡ ከትራስጊያቸው ፡ አጠ-
ጉብ ፡ ተቀመጥኩ ፡ ነገረ ፡ ፈጃቸው ፡ ትንሽ ፡ ፈቀቅ ፡ ብሎ
ወረቀትና ፡ ብዕር ፡ ይዞ ፡ ይጠባበቅ ፡ ጀመር ፡ የንስሐ ፡
አባታቸውም ፡ ነበሩ ፡ ባለቤቱ ፡ ትዕግሥት ፡ ልጁዋን ፡
ታቅፋ ፡ ከለስላሣ ፡ ወንበር ፡ ተደግፋ ፡ ቆማ ፡ ነበር ፡ አጉ-
ታችን ፡ አቶ ፡ በላቸው ፡ ለሦስተኛ ፡ እማኝነት ፡ ተገኝተ-
ዋል ፡ አባቱ ፡ በዚያ ፡ ትእዛዝ ፡ በሚመስል ፡ አስተያየታ-
ቸው ፡ ከፍሉን ፡ ሁላችንም ፡ በየተራ ፡ ተመለከቱን ፡ ከዚ-
ያም ፡ ዓይናቸውን ፡ በተለይ ፡ በነገረ ፡ ፈጃ ፡ ወረቀት ፡
ላይ ፡ አሳረፉና ፡ «ብዙም ፡ የምናዘዘው ፡ ቃል ፡ የለኝም »

አሉ ። እንዳንቀላፋ፡ ሰው፡ ቅንድባቸውን፡ ዘግተው፡ ትንሽ፡ ቆዩ ። ማሰብ፡ ሳይሆን፡ ድካም፡ ይመስለኛል ። « - ልጄ፡ አየለ፡ በኔ፡ ሥር፡ ይተዳደሩ፡ የነበሩትን፡ ዘመዶቼንና፡ የዘመዶቼን፡ ልጆች፡ ሁሉ፡ በሚገባ፡ እያስተዳደረ፤ የከተማ፡ ቤቶችንና፡ ቦታ፤ የባላገሩንም፡ ርስቲን፡ በሙሉ፡ አውርሸዋለሁ » - ነገረ፡ ፈጁ፡ የሰማው፡ እውነት፡ መሆኑን፡ ለማረጋገጥ፡ ከጽሑፋ፡ ቀና፡ ብሎ፡ ተመለከታቸው ። «፡ በባንክ፡ ያለውን፡ ሒሳቤንና፡ የወንጄ፡ ሰኳር፡ አክሲዮኔን፡ ለወንድሜ ልጅ፡ ለጸጋሁን፡ ሰጥቼዋለሁ ። ይኸው፡ ነው» አሉ ።

ሰሜቱን፡ ለመደበቅ፡ ሞከርኩ ። ግን፤ የቻልኩ፡ አይመስለኝም ። ካህኑ፡ ነጭ፡ ጭራቸውን፡ በጣቶቻቸው፡ እያበጠሩ፡ ከፋኛ፡ ያስተውሉኝ፡ ነበር ። ገንዘብ፡ እስከዚህ፡ ድረስ፡ ሰውነት፡ ባንዴ፡ ያናውጣል፡ እንዴ፡ ትዕግሥት፡ ብቻ፡ አናደደኝኝ ። የሕይወታችንን፡ ይዞታ፡ የሚለውጥ፡ አንዳችም፡ አዲስ፡ ነገር፡ እንዳልሆነ፤ ያለምንም፡ ሰሜት፡ ልጄዋን፡ እሸሩሩ፡ ትል፡ ነበር ። « አዩ ሴት፡ ማሰብ፡ የታለች፡ የኔይቱ፡ ደግሞ፡ የባሰባት፡ ናት ።» አልኩ፡ በሆዴ ።

አባቴ፡ በእውነትም፡ ቀጠርቀቸውን፡ አስቀድመው፡ ያወቁ፡ ይመስል፡ ኑዛዜያቸውን፡ በፈጸሙ፡ ልክ፡ በሰላም፡ ጉቱ፡ አረፉ ። አባቴ፡ ከመሞታቸው፡ በፊት፡ ያላወቁት፡

ከእንጀራ፡ እናቴ፡ ፍሬ፡ ዘርተው፡ ማለፋቸውን፡ ነበር ። አዎ፡ በአርባው፡ ተዝካራቸውን፡ በሚገባ፡ እንዳወጣን፡ ቅሪት፡ መሆኗ፡ በይፋ፡ ታወቀ ። እኔ፡ ግን፡ ወንድምም፡ ሆነ፡ እገት፡ በማግኘቴ፡ አልተደሰትኩም ። አባቴ፤ እናቴን፡ ፈትተው፡ ብዙ፡ ሚስቶች፡ ለዋውጠዋል ። አንድም፡ ጊዜ፡ ተስማሚ፡ ሚስት፡ ያገኘ፡ አይመስልም ። የሚለዋወጡት፡ እንጀራ፡ እናቶቼም፡ አንዳቸውም፡ አልበጁኝም ነበር ። በቤታችን፡ ውስጥ፡ የቤተሰብ፡ ፍቅር፡ የሚባል፡ ነገር፡ ከቶ፡ አልነበረም ። በዚህ፡ መንፈስ፡ ረገድ፤ ያደግሁት፡ በቀዘቀዘ፤ በጨፈገገ፡ አካባቢ፡ ነበር ። አባቴ፡ ሰንኳ፡ የልጅ፡ ጠባይ፡ በዱላ፡ ብቻ፡ ይገራ፡ ይመስል፤ ያ፡ ብትር፡ ከሚያነሱበት፡ ቀን፡ በተቀር፤ እንደልጅ፡ ሳያሟውቱኝ፤ እንደ፡ አባት፡ ሳልዝናናባቸው፡ ነበር፡ የኖርነው ።

ሳልፈልግ፤ ሳላፈቅራት፤ ሚስት፡ አግብቻ፡ ጉጆ፡ እንድወጣ፡ ሲጠይቁኝ፤ ያለማመንታት፡ እኸ፡ ያልኩትም ከዚህ፡ አካባቢ፡ ለመውጣት፡ ብቻ፡ ነበር ።

ያናደደኝ፡ — ያስገረመኝ፡ ልበለው —፡ ደግሞ፤ ሌሎቹ፡ የእንጀራ፡ እናቶቹ፡ እንደገዙ፡ ሲወጡ፡ የመጨረሻዋ፡ የኖረች፡ ኖራ፡ ባልሆነው፡ ጊዜ፡ ጣጣ፡ መፍጠሯ፡ ነበር ። አዎ፡ ለኔ፡ ጣጣ፡ ሆኖ፡ ተሰማኝ ። ኑዛዜው፡ መለወጥ፡ አለበት፡ ማለት፡ ነው ። አይደረግም፡ ፈጽሞ፡

ሰንት፡ ዓመት፡ በመኖሩ፡ ደመወዝ፡ ስቆራመድ፡ የኖር
ኩት፡ አገላ፡ አሁን፡ ደግሞ፡ የምን፡ ድንቀፋ፡ ነው፡ ?
ሳሰላሰለውና፡ ስተክዝበት፡ ከሰነበትክ፡ በኋላ፡
አንድ፡ ቀን፡ ከኪንግ፡ ጀርጅ፡ በኋላ፡ ቤት፡ ተቀምጦን፡
ቢራ፡ ስንጠጣ፡ ለጓደኛዩ፡ ለደግፈ፡ አዋየሁት።

«ምንም፡ አያስቸግርህም»፡ አለ፡ ደግፈ፡ አዳ
ምጦ፡ ሲጨርስ።

«አንዴት ? » ስል፡ ጠየቅሁት፡ በጉጉት።

«ርስቱን፡ በሞላ፡ መሸጥ፡ ነዋ ! »

ይህንንስ፡ እኔም፡ አስቤበት፡ ነበር። ርስቱን፡ ታቅፈ፡
የመኖር፡ ፍላጎት፡ አልነበረኝም። ተከራዩ፡ አልተከራዩ፡
ግብር፡ ተከፈለ፡ አልተከፈለም— ተከራካሪ፡ ይነግብኝ፡
ይሆን ? እያልኩ፡ ሰጪነት፡ ምን፡ አስኖረኝ ! ቢያስፈ
ልግ፡ ለራስ፡ አንዲት፡ መጠነኛ፡ ቤት፡ ሠርቶ፡ የቀረውን
መቸብቸብ፡ ነው። እኔም፡ ሐሳቤ፡ ይኸው፡ ነበር።

«ግን፡ ኮ፡ ለመሸጥም፡ የወራሽነት፡ ዋስትና፡ ያስፈ
ልጋል»፡ ስል፡ በጥያቄ፡ መልክ፡ መለስኩለት።

«አርሱም፡ ቢሆን፡ ከባድ፡ ነገር፡ አይደለም» አለ፡
ደግፈ። እንደነገረኝም፡ ፕላኑን፡ አወጣን። እርሱም፡ እን
ደኔ፡ የውርስ፡ ልጅ፡ በመሆኑ፡ የውርስ፡ ርክክቡን፡ የኖ
ርድ፡ ቤት፡ ሽሉክሉቲቱን፡ የአሻሻጡን፡ ዘዴ፡ ቀደም
ብሎ፡ አጥንቷል። የተዋወቅሁትም፡ አባቴና፡ አባቴ

ይተዋወቁ፡ ስለነበር፡ ነው። የወረሰውን፡ ንብረት፡ ሁሉ
ወደግንባደዱ፡ ተቃርቦ፡ አዲስ፡ ወራሽ፡ ጓደኛ፡ በመፈ
ለግ፡ ላይ፡ ነበር። ያን፡ ጊዜ፡ እኔ፡ አላወቅሁም። እትዘ
ንጉ፡ ጤነኛ፡ ነበርኩ።

ፕላኖችን፡ እንዲህ፡ ነበር። «እናቴ ! » እላታለሁ፡
እምብዛም፡ የማልወዳትን፡ የእንጀራ፡ እናቴን «በአባባ፡
ገዘን፡ ሰውነትሽም፡ እየደከመ፡ ሄደ። ከከተማው፡ ትር
ምስና፡ ጋጋቴ፡ ወጣ፡ ብለሽ፡ ትንሽ፡ ዕረፍት፡ በማድረግ፡
ሰውነትሽን፡ ብታድሽው፡ ለአንቺም፡ ለልጄም፡ ጤን
ነት፡ ይበጅ፡ ነበር»።

የዋህ፡ ሴት፡ የተዘረጋባትን፡ — በኋላማ፡ እኔም፡
የተዘረጋብኝን—ወጥመድ፡ አላየችም። እንደዚህ፡ የሚያስ
ብላት፡ ሁነኛ፡ በማግኘቷ፡ ደስ፡ አላት። ምናልባትም፡
«ባልወልደውምኮ፡ ልጄ፡ ነው»፡ ወይም፡ «ለልጄ፡ ቱም
ነገረኛ፡ ወንድም፡ ይጠብቀዋል»፡ ብላ፡ በሆዷ፡ አስባ፡
ይሆናል። እንደገና፡ ተመልሽ፡ ሳስታውሰው፡ መንፈሴን
ምን፡ እንደተበረዘበት፡ ለመረዳት፡ ያቅተኛል። እስከዚ
ህም፡ ድረስ፡ ሰውን፡ ለገንዘብ፡ የምለውጥ፡ ሰው፡ አል
ነበርኩም። ነፃዜውን፡ ከሰማሁ፡ በኋላ፡ ምን፡ እንደነካኝ
ግን፡ አላውቀውም። ሌላ፡ ሰው፡ ነበርኩ።

ለዕረፍት፡ የምትሔድበት፡ ሁለት፡ ሥፍራ፡ አማረ
ጥኳት። በዕቅዳችን፡ መሠረት፡ ራዲዮም፡ ሆነ፡ ጋዜጣ፤

የግድድርስበት ፡ ሩት ፡ ሥፍራ ፡ መሆን ፡ ነበረበት ።

«ከረን ፡ አየሩ ፡ በጣም—በጣም ፡ ለጤንነት ፡ ተስማሚ ፡ ነው ፡ ይባላል ። ግን ፡ ለሀገራው ፡ ሕዝብ ፡ ባይተዋር ፡ እንዳትሆኝ ፡ በጣም ፡ እፈራለሁ ። አማርኛ ፡ ቋንቋ ፡ አያውቁም ፡ አሉ ። እንደኔ ፡ ብቸና ፡ ብትሔጂ ፡ በዚያውም ብዙ ፡ ዘመን ፡ የተለየሻቸውን ፡ ዘመዶችሽን ፡ ታያለሽ» አልኳት ። አገሩ ፡ ጉጃም ፡ ብቸና ፡ ነበር ።

ምዕራፍ ፡ ፪ ።

የእንጀራ ፡ እናቴን ፡ ለሁለት ፡ ወር ፡ ዕረፍት ፡ ወደ ብቸና ፡ ካሰናበትኩ ፡ በኋላ ፡ ነገሩ ፡ እንደ ፡ ኤሌሚንታሪ ፡ ድምር ፡ ሒሳብ ፡ ቀላል ፡ ሆነ ።

ማመልከቻ ።

ለክቡር ፡ የኢትዮጵያ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ መንግሥት ፡ የከፍተኛው ፡ ፍርድ ፡ ቤት ።

አዲስ ፡ አበባ ፡

ክቡር ፡ ሆይ ።

አባቴ ፡ ቀኛዝማች ፡ አሉላ ፡ ደነቀው ፡ በሞት ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ ከመለየታቸው ፡ በፊት፣ በሰጡት ፡ ኑዛዜ ፡ መሠረት ፡ በአዲስ ፡ አበባና ፡ በሌላም ፡ ሥፍራ ፡ ለሚገኘው ፡ ርስታቸው ፡ ወራሽ ፡ ልጃቸው ፡ እኔ ፡ ልጃቸው ፡

አየለ ፡ አሉላ ፡ ብቻ ፡ በለሆንኩ ፡ ይኸው ፡ ውርስ ፡ በሕግ እንዲጸድቅልኝ ፡ በግክበር ፡ አመለክታለሁ ።

አመልካች ፡ አየለ ፡ አሉላ ።

ማስታወቂያ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተመለከተው ፡ የውርስ ፡ ጉዳይ ፡ ገዳር ፡ ፲፩ ፡ ቀን ፡ ሊሰማ ፡ ስለተቀጠረ ፤ ከአመልካቹ በተቀር ፡ ወራሽ ፡ ነኝ ፡ ወይም ፡ ያገባኛል ፡ የሚል ፡ ቢኖር ፡ በተባለው ፡ ቀን ፡ ከከፍተኛው ፡ ፍርድ ፡ ቤት ፡ ፫ኛ ፡ ችሎት ፡ እንዲቀርቡ ፡ ተጠርተዋል ።

ባይቀርቡ ፡ ግን ፡ ፍርድ ፡ ቤቱ ፡ የአመልካቹን ፡ ጥያቄ ፡ ተቀብሎ ፡ አስፈላጊውን ፡ ውሳኔ ፡ የሚሰጥ ፡ መሆኑን ፡ አስቀድመን ፡ እናስታውቃለን ።

የከፍተኛው ፡ ፍርድ ፡ ቤት ፡ ሪጂስትራር ።

የመጥሪያው ፡ ቀጠሮ ፡ አጭር ፡ እንዲሆንልኝ ፡ በተቻለ ፡ አስፈላጊውን ፡ አድርገን ፡ ነበር ። የተሰጠውም ፡ ቀጠሮ ፡ ሁለት ፡ ሳምንት ፡ ብቻ ፡ ነው ። የእንጀራ ፡ እናቴ ፡ ግን ፡ ብቸና ፡ ሆና ፡ ማስታወቂያ ፡ መውጣቱን ፤ እንኳን ፡ በሁለት ፡ ሳምንት ፡ በመንፈቅ ፡ እንደማትሰማ ፡ እርግጠኛ ፡ ነበርኩ ።

ብቸና ፡ ቀርቶ ፡ ደብረ ፡ ማርቆስ ፡ በሳምንት ፡ አምስት ፡ ጋዜጣ ፡ ሳምንት ፡ ተላልፎ ፡ ቢደርስ ፡ ነው ። ያም ፡ ደግሞ ፡ ከአጃንሱ ፡ ቢሮ ፡ አይወጣም ፡ ይሆናል ።

በሦስት ፡ ሳምንት ፡ ውስጥ ፡ ውርስናውን ፡ አጽድቄ
እጅ ፡ አዛውርኩ ። በአራተኛው ፡ ሳምንት ፡ አንጫረርኩት
። በዋጋ ፡ መጉዳቱ ፡ ይታወቀኛል። አንድ ፡ ደህና ፡ ሺላ ፡
ያለበቱ ፡ መሬትና ፡ ጭሰኞች ፡ የሰፈሩበት ፡ ርስት ፡ ጠቅ
ላለው ፡ ስፋት ፡ ወደ ፡ አሥር ፡ ሺህ ፡ ካሬ ፡ ሜትር ፡ ሲሆን
፡ ቢያንስ ፡ ቢያንስ ፡ መቶ ፡ ሃያ ፡ ሺህ ፡ ብር ፡ ማውጣት
ነበረበት ። ግን ፡ እጅ ፡ በጅ ፡ ገንዘቡን ፡ ተቀብዬ ፡ በሃ
ምላ ፡ ሺህ ፡ ብር ፡ ሸጥኩት ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ ሲሆን ፡ ጓደኛዬ
፡ ከኔ ፡ አልተለየም ፡ ነበር ። የፍርድ ፡ ቤቱን ፡ ጉዳይ ፡
በማስፈጸም ፡ ጓላም ፡ ደላሎች ፡ ፈላልጎ ፡ ገዥ ፡ በማስመጣት ፡
በጣም ፡ ረዳኝ። ዋጋው ፡ አይደለም ፡ ብዬ ፡ ሳመናታ ፡
ቶሉ ፡ እንደሸጥ ፡ የመከረኝና ፡ የወተወተኝም ፡ እሱ ፡ ነው ።

« እሆ ! አረ ፡ ቂል ፡ አትሁን ! ሸጉጥ ፡ አድርገህ ፡
የማታድነውን ፡ ርስት ፡ ይዘህ ፡ ስትንቀረፈፍ ፡ የሚመጣው ፡
ምን ፡ ይታወቃል ? » አለኝ ።

« እንዴ ! አንዴ ፡ በፍርድ ፡ ቤት ፡ አጽድቄው ፡ የለም ? » አልኩት ።

« ትእዛዝ ፡ በትእዛዝ ። እንደሚሻር ፡ አታውቅም ? ደግሞ ፡ ይህንን ፡ ነገር ፡ ፈጃችሁን ፡ ፈጽሞ
አላምነውም ። ርጋታ ፡ ያበዛል ። ብዙ ፡ አይናገርም ። ይል

የሰ ፡ ቂሣር ፡ በቃስዩስ ፡ ተጠንቀቅ ፡ ያለው ፡ የእሱን ፃይነት ፡ ነበር » ሲል ፡ መለሰለኝ ።

« እውነቱን ፡ ነው ፡ » አልኩ ፡ በሆዴ ። በዛፍ ፡ ላይ ካሉ ፡ ሁለት ፡ ወፎች ፡ በእጅ ፡ የገባች ፡ አንዲት ፡ ወፍ ትበልጣለች ፡ የሚባለውን ፡ ጥቅስስ ፡ በትምህርት ፡ ቤት ፡ ሰምች ፡ አልነበረም ? ታዲያ ፡ የአባቴን ፡ ርስት ፡ በርካሽ መሸጤ ፡ ዕብድ ፡ ያሰኘኛል ?

የእንጀራ ፡ እናቴ ፡ ከአገር ፡ ቤት ፡ ስትመለስ ፡ ሁሉ ነገር ፡ ተጠናቆ ፡ ቆያት ። ሆድዋ ፡ ገፍቶ ፡ ነበር ። እንደኔ ፡ ምክር — ወይስ ፡ ፍላጎት ? — ቢሆን ፡ ኖሮ ፡ ጉርሣኩሚባለው ፡ ሐኪምጋ ፡ ብትሔድ ፡ ይሻላት ፡ ነበር ። ያም ፡ ሆኖ ፡ አላስቸገረችኝም ። ፈጽሞ ፡ እስከተለያየን ፡ ድረስ ፡ ክፉ ፡ ቃል ፡ አልወጣትም ። ምናልባት ፡ ተስፋ ፡ ቆርጣ ፡ ይሆናል ። ምናልባትም ፡ እንደጠፋው ፡ ልጅ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ወደክንዴ ፡ ይመለሳል ፡ ብላ ፡ በመጠባበቅ ፡ ይሆናል ። ወይስ ፡ በሆድዋ ፡ ረግማኝ ፡ ይሆን ? አላውቅም ።

እንደመጣች ፡ አላባረርኳትም ። ለማባበልም ፡ ይሁን ፡ ይሉኝታ ፡ ይዞኝ ፡ አንድ ፡ ቤት ፡ ተከራይቶ ፡ የቤቱን ፡ ዕቃ ፡ አሰናድቶ ፡ አንድ ፡ ሺህ ፡ ብር ፡ ሰጠኋት ። ከዚያም ሦስት ፡ አራት ፡ ቀን ፡ ያህል ፡ እየተመላለስኩ ፡ ጠይቂያ ታለሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ ልጠይቃት ፡ በሔድኩ ፡ ቁጥር ፡ ዓይኖቼ ፡ ትክ ፡ ብለው ፡ ሲመለከቱኝ ፡ ጭንቅላቴን ፡ ሰርስ

ረው፡ የአእምሮዬን፡ ምሥጢር፡ የሚበረብሩብኝ፡ መገሰ፡ እየታየኝ፡ ተሰቅቄ፡ ቀረሁ። ታዲያ፡ ያን፡ ጊዜ አስግቦደን፡ በዚህ፡ ልታውቁ፡ ትችላላችሁ። ሕሊናዬ ያሰቃየኝ፡ ነበር፡ ግለት፡ ነው። ይህም፡ የጤንነት ምልክት፡ ነው። ምናልባት፡ የሰጠኋት፡ ገንዘብም፡ ሳይሆን፡ በወለድ፡ መሞቷን፡ በኋላ፡ ሰማሁ። ቀብር፡ አልሔድኩም። ምን፡ ያዘኝ? ሥራ፡ በዝቶብኝ፡ ነበር? ያው መከረኛ፡ ሕሊናዬ፡ ተጠናውቶኝ፡ ይሆን? እውነቱን፡ ለመናገር፡ በትክክል፡ አላስታውሰውም። ከብዙ፡ ብዙ — ጊዜ፡ በኋላ፡ ግን፡ ወደ፡ መቃብሯ፡ ሔጄ፡ አበባ፡ አስቀምጧለሁ።

አሁን፡ ወደራሴ፡ ታሪክ፡ ልመለስ። የት፡ ላይ፡ ነበር፡ የተዛነፍኩት? አዎ! ርስቱን፡ ሸጤ፡ ገንዘቡን፡ በእጄ፡ አስገባሁ። በራሴና፡ በቤተሰብ፡ አያያዜ፡ ላይ፡ ታላቁ፡ ለውጥ፡ የተጀመረው፡ ያን፡ ጊዜ፡ ነው። አስቡ፡ ዕብደት፡ አይደለም። አያወቅሁ፡ በሙሉ፡ አእምሮ፡ ያደረግሁት፡ መሆኔ፡ አሁንም፡ እንዲረጋገጥልኝ፡ እፈልጋለሁ።

መቸም፡ ሃምሳ፡ ሺህ፡ ብር፡ ጥቂት፡ ገንዘብ፡ አይደለም። እንደሉተሪ፡ ዕጣ፡ አንድ፡ ጊዜ፡ ዘርገና፡ ሲል፡ ደግሞ፡ በጣም — በጣም፡ ብዙ፡ ነው። በአንዳንድ፡ ብር፡ ኖት፡ ቢሆን፡ ኖሮ፡ ሲቆጥሩት፡ በንኳ፡ ስንት፡ ሰዓት፡ ይወጣል?

ዳል? በስንት፡ ዘመን፡ ይጨረስ፡ ይሆን? አስሩን፡ ሺህ አስቀርቶ፡ አርባውን፡ ሺህ፡ ከተረከብኩበት፡ ከዚያው፡ ከባንኩ፡ አስቀመጥኩት። ይኸውም፡ እንዲወልድልኝ፡ ወይም፡ እንዲቀመጥልኝ፡ በማሰብ፡ ሳይሆን፡ ለጊዜው፡ በኪሴ፡ መያዙ፡ ስለቸገረኝ፡ ብቻ፡ ነበር። አዎ! ባለአምስት፡ መቶ፡ ብር፡ ኖት፡ ብቻ፡ ቢያደርጉት፡ ሸረፋው፡ መከራ። ይህ፡ ደህ፡ ሕዝብ! የአምስት፡ መቶ፡ ብር፡ ምንዛሪ፡ ለማግኘት፡ አዲስ፡ አበባን፡ ማዳረስ፡ አለ። ደግሞ፡ ሺመ፡ ይባላል! ገንዘቡን፡ ሊያሳየን፡ ነው! ምን፡ ይሸልልብናል፡ እባካችሁ! ይኸኔ፡ የወረሰውን፡ ርስቱን፡ ሸጦ፡ ይሆናል! ታዲያ፡ ሰው፡ የራሱን፡ እንጅ፡ የማንን፡ ርስት፡ ሊሸጥ፡ ኖራል?

ማምሻውን — ገንዘቡን፡ የተረከብኩ፡ ቀን፡ ግለት፡ ነው — በጓደኞዬ፡ ጓደኛ፡ አውቶሞቢል፡ ሦስት፡ ሆነን፡ መጀመሪያ፡ ወደገፈርሳ፡ አመራን። ደስ፡ የሚያሰኝ፡ ሽርሽር፡ እንደነበር፡ አስታውሳለሁ። ከመናገሻ፡ ጋራ፡ ጀርባ፡ ልትደበቅ፡ ሜትር፡ ያህል፡ የቀረት፡ የማታዋ፡ ጀንበር፡ የጋለ፡ ድቡልቡል፡ ብረት፡ ትመስላለች። የገፈርሳው፡ ባሕር፡ በደም፡ የተበከለ፡ ይመስላል። ጀምበሯ፡ ባሕር፡ ዛፋ፡ ኩባት፡ የተሸከሙት፡ ሴቶች፡ አህያው፡ ፈረሱ፡ ደስ፡ ያሰኛሉ። ኪስ፡ ከበድ፡ ብሉ፡ ወደፊት፡ ፈንጣዝያ፡ ሲጠበቅ፡ ሁሉም፡ ነገር፡ ውብ፡ ይመስላል። ውብ፡ ነው።

ትርፍ፡ ሰዓት፡ ሲሠራ፡ የቆየ፡ ሠራተኛ፡ ወደቤቱ፡ በሚ
ኳትንበት ፤ ሲጰማ ፡ ቤት ፡ የሚገባው ፡ ደግሞ ፡ በሌጣው ፡
ና ፡ በጓዱ ፡ ወደፒያሳ ፡ ፊቱን ፡ በመለሰበት ፡ ጊዜ ፡ በሁ
ለት ፡ ሰዓት ፡ ተኩል ፡ ገደማ ፡ ላይ ፡ ወደውቤ ፡ በረሃ ፡
አመራን ። ሌላ ፡ የት ፡ ይሖዳል ? ገንዘብ ፡ ያለው ፡ ጌትነ
ቱን ፡ የሚያሳይበት ፤ በገንዘቡ ፡ ተደስቶ ፡ ሌሎችን ፡ የሚ
ያስደስቱበት ፡ ሥፍራ ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ባይሆ
ንም ፡ የመረጥነው ፡ እርሱን ፡ ነበር ።

የምሽቱን ፡ ዝርዝር ፡ ሁኔታ ፡ በትክክል ፡ አላስታ
ውሰውም ። የት—የት ፡ ነው ፡ የገባነው ? ስንት ፡ መለኪያ
ጠጣን ? ምን ፡ ተጫወትን ? በዚያ ፡ ሠፈር ፡ ጎራ ፡ ስል ፡
የመጀመርያ ፡ ጊዜዬ አልነበረም። ከዚያም ፡ በፊት ፡ ሚስት፡
ሳላገባና ፡ ካገባሁም ፡ በኋላ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ጎብኝቸዋ
ለሁ። ግን ፡ እንደዚያን ፡ ቀን ፡ ዘጠኝ ፡ ሺህ ፡ ዘጠኝ ፡
መቶ ፡ ከምናምን ፡ በኪሴ ፡ ውስጥ ፡ አለ ፤ ገንዘብ ፡ ያልቅ
ይሆን ? የሚከፈለው ፡ ስንት ፡ ነው ? የአሁኑ ፡ ገብኝቴ ፡
በእነዚህ ፡ ጥያቄዎች ፡ ሳልጨነቅ ፡ በሙሉ ፡ ድፍረት ፡
ነበር ።

ወደ ፡ አስገደች ፡ ቤት—ወደ ፡ ፀሐይ ፡ ቤት ፡ እንደሰ
ታየችጋ — ስመ ፡ ጥሩውን ፡ ቤት ፡ ሁሉ ፡ በየተራ ፡ ማዳ
ረሳችን ፡ ትውስ ፡ ይለኛል ።

« ምን ፡ ልጋበዝ ? »

« ሁላችሁም ፡ የፈለጋችሁትን ፡ ተጋበዙ ፡ »

« ውይ ፡ ጋሽዬ ፡ ምንዛሬ ፡ የታለ ! »

« ገድ ፡ የለም ፡ ነገ ፡ እንወስደዋለን ፡ » ምን ፡
ያህል ፡ ገንዘብ ፡ እንዳጠፋንም ፡ አልቆጠርኩትም ። ብቻ
ግን ፡ ሁሉንም ፡ ለማዳረስ ፡ ጊዜ ፡ ያጠረን ፡ ይመስል ፡
ባለቤቶቹ ፡ በጉጉት ፡ ዓይን ፡ እየተመለከቱን ፡ ከአንዱ ፡
ቤት ፡ ወጥተን ፡ ከሌላው ፡ ስንገባ ፡ ሌሊቱን ፡ አገባደድ
ነው ። በዚያ ፡ የመጀመሪያው ፡ ቀን ፡ ከመጠጥና ፡ ከዋ
ፋር ፡ በተቀር ፡ ሌላ ፡ ተግባር ፡ ላለመፈጸሚ ፡ እርግ
ጠኛ ፡ ነኝ ። ሰውነቴ ፡ በጣም ፡ ደክሞና ፡ ታውኩ ፡ ስለ
ነበር ፡ ዓደኞቹ ፡ እኔን ፡ ቤት ፡ አድርሰው ፡ ለአዳር ፡ ወደ
ዚያው ፡ ተመለሱ ።

የቤቱ ፡ በራፍ ፡ ሰጋጡ ፡ ሳይወረወር ፡ እንደዚሁ ፡ ገር
ገብ ፡ ብሎ ፡ ተመልሶ ፡ ነበር ። ቀስ ፡ አድርጌ ፡ ከፍቶ ፡ ስገባ
ባለቤቱ ፡ ትዕግሥት ፡ ከምግብ ፡ ጠረጴዛው ፡ ላይ ፡ ተቀ
ምጣ ፡ ስትጠባበቅ ፡ እንደነበረች በዚያው ፡ አንጉላችኋት፡
አገኘሁ ። ካንድ ፡ በኩል ፡ ዳቦውና ፡ እንጀራው ፡ የጠረጴዛ
መሐረም ፡ ጣል ፡ ጣል ፡ ተደርጎበት ፡ ተቀምጧል። ሰሐኑ፡
እንደተደረደረ ፡ ነበር ። ውጭ ፡ የማመሽ ፡ መሆኔን ፡ አልነ
ገርኳትም ። ራት ፡ አዘጋጅታ ፡ ስትጠብቀኝ ፡ እምሽታለች፡
ማለት ፡ ነው ። መናጢ ፡ ነህ ፡ በሉኝ ። ብቻ ፡ በዚያን ፡ ጊዜ

ምግብ፡ ተዘርግቶ፡ ትዕግሥት፡ ስታንጉላጅ፡ ምንም፡ ዓይነት፡ ጸጸት፡ አልተሰማኝም። ሰውነቴ፡ በመጠጡ፡ ደንድኖ፡ ነበር።

«ዘ፡ ስሊፒንግ፡ ሌዲ!»፡ አልኳት፡ ዜማ፡ በተቀላቀለበት፡ አነጋገር። ምን፡ ማለቱ፡ እንደሆነ፡ አላውቅም። «ዘ፡ ስሊፒንግ፡ ላጉን»፡ የሚባለውን፡ ሙዚቃ፡ ሰምቶ፡ ስለነበር፡ ያንኑ፡ አማትቶ፡ ነው። ድንገት፡ ብንን፡ አለችና ዓይኗን፡ እያሻሸች፡ ወደመታጠቢያው፡ ቤት፡ ሂዳ፡ ዓይኗን፡ በውሀ፡ እርከፍከፋ፡ ተመለሰች። ከዚያም፡ ገበታውን ታሰና፣ ጀመር። እኔ፡ ግን፡ ከላይ፡ ኮቴን፡ ሳላወልቅ፡ የሽሚዜን፡ ቁልፍ፡ እየፈታሁ፡ «እኔ፡ እንደሆን፡ ራት፡ አልበላም። አልበላሽ፡ እንደሆን፡ ብይ»፡ ብያት፡ ወደመኝታክፍል፡ አመራሁ። በደቂቃ፡ ውስጥም፡ ከአንሶላው፡ ሥርገብቶ፡ ትንሽ፡ ተንፈስ፡ አልኩ። ድካም፡ ተሰምቶኝ፡ ነበር። ትዕግሥትም፡ ገበታውን፡ ወዲያው፡ አነሳስታ፡ በራቴን፡ ዘጋችና፡ ወደኛመታው፡ ክፍል፡ ተከተለችኝ። ቀስ፡ ብላ፡ ከአልጋው፡ ጠርዝ፡ ተቀመጠችና፡ አንገቷን፡ ደፋ፡ አድርጋ፡ ስታወላልቅ፡ «የት፡ አመሸህ? ሰው፡ ይጨነቃል፡ አትልም?»፡ ብላ፡ በለዘብታ፡ ጠየቀችኝ።

«የትስ፡ ባመሽ!»፡ ስል፡ በቋጣ፡ መለስኩላት፡ ተገልጦ፡ የነበረውን፡ ፊቴን፡ በአንሶላው፡ እየሸፋፈንኩ። እንደዚያ፡ ተናግራያት፡ አላውቅም። ነገር፡ ግን፡ በድን

ገት፡ ትልቅነትና፡ ጌትነት፡ ተሰማኝ። እርሷንም፡ እንደባለቤቴ፡ ሳይሆን፡ በጣም፡ እንደ፡ ዝቅተኛ፡ ነገር፡ አየኋት። ሆኖ፡ ታየችኝ።

«ምነው፡ እባክህ፡ ገና፡ መንፈቃቸው፡ እንኳ፡ ሳይወጣ፡» አለችኝ፡ አሁንም፡ በለሰለሰ፡ አንደበት።

«አፋ፡ እንግዲህ፡ ሲወጡና፡ ሲገቡ፡ ንዝንዛችሁ፡ ይብቃን» ስል፡ እርሷም፡ ልጆቿም፡ ከጣሪያው፡ ሥር፡ ያለው፡ ነገር፡ ሁሉ፡ የሰለቸኝ፡ በመምሰል፡ ጀርባዬን፡ ሰጥቻት፡ ተኛሁ። አሁን፡ እንደገና፡ ተመልሽ፡ ሳስታውሰው፡ አዝናለሁ። በጣም፡ አዝናለሁ። ከሠራሁት፡ ሁሉ፡ የዚያችን፡ ቀን፡ ንግግራ፡ ሲቆጩኝ፡ ይኖራል። ከዚያ፡ በፊት፡ አንዳችም፡ ክፉ፡ ቃል፡ ተናግራኝ፡ አታውቅም። ከዚያም፡ በኋላ፡ አልደገመቸውም። ግን፡ ምናልባት፡ መብራቱን፡ አጥፍታ፡ ትንፋሷን፡ ሳታሰማ፡ አንድ፡ ሁለት፡ ዘለላ፡ ዕንባ፡ አፍሰሳ፡ ይሆናል። የሚጥለን፡ ዕንባቸው፡ ይሆን?

ወዲያው፡ እንደተጋደምኩ፡ ከሠፈራችን፡ ያለው፡ አውራ፡ ዶሮ፡ ጮሽ። እኔም፡ ለማወቅ፡ ያህል፡ በመጠጥ፡ የፈዘዘውን፡ ዓይኔን፡ ጨፈን፡ ጨፈን፡ አድርጌ፡ ሰዓቴን፡ ተመለከትኩ። ዘጠኝ፡ ሰዓት፡ ተኩል፡ ይላል። እንደዚህ፡ አምሽቶ— አንግቶ፡ ማለቱ፡ ይሻላል— ቤቴ፡ ስገባ፡ የመጀመርያ፡ ጊዜዬ፡ ነበር። ሳንቲም፡ ደንታ፡ አላደረግሁም። የመጨረሻ፡ ጊዜየም፡ አልሆነም።

ምዕራፍ ፡ ፫ ፡

በበነጋው ፡ ሥራ ፡ አልገባሁም ። እንዲያውም ፡ እስከ
አራት ፡ ቀን ፡ ድረስ ፡ ባለሥራ ፡ መሆኔን ፡ ረስቸው ፡ ነበር ።
በሳምንቱ ፡ ወደ ፡ አምስት ፡ ሰዓት ፡ ገደማ ፡ ሄድኩና ፡ «ትንሽ ፡
አምኝ ፡ ሰንብቶ ፡ ነበር» ስል ፡ ለከፍል ፡ አስቃዬ ፡ አስታ
ወቅሁ ። ምናልባትም ፡ ታሪኬን ፡ አስቀድሞ ፡ ሰምቶ ፡ ኖሮ
ይሆናል ።

«ምንከን ፡ ነው ፡ የሚያምኑ?» ሲል ፡ ጠየቀኝ ።

«እንዲያው ፡ ሰውነቴን ፡ ነው» ስል ፡ መለስኩለት ።

«የሐኪም ፡ ወረቀት አለህ?» ሲል ፡ መልሱ ፡ ጠየቀኝ ።

«ሐኪም ፡ ቤት ፡ አልሔድኩም»

«ታዲያ ፡ አንድ ፡ የመንግሥት ፡ ሠራተኛ ፡ ታሞ ፡
ሲቀር ፡ ማስታወቅ ፡ አለበት» አለኝ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ድንገት ፡ በሀምሳ ፡ ሺህ ፡ ብር ፡ የተወ
ጠረው ፡ ትምክህት ፡ ተበጠሰና ፡ «ይህም ፡ ደግሞ ፡ በዛ ፡
ሰውኮ ፡ ሲታመም ፡ መታመሙን ፡ አስቀድሞ ፡ እያወቀ ፡
አይደለም ። ደግሞ ፡ የመንግሥት ፡ ሠራተኛ ፡ እንጅ ፡ እስ
ከዚህ ፡ ድረስ ፡ አሽከር ፡ አይደለሁም» ብዬው ፡ ከቢሮው ፡
ተመነጠቅሁ ። ከዚያ ፡ በኋላ ፡ ተመልሽ ፡ አልሔድኩም ።
ያህምሳ ፡ ሺህ ፡ ብር ፡ ፈጽሞ ፡ የሚያልቅ ፡ መቶ ፡ መስለኝ ፡
ግን ፡ በጤናዬ ፡ ነበርኩ ።

እስከአሁን ፡ ድረስ ፡ ትርጓሜ ፡ ያላገኘሁለትና ፡ ባለ
ታወስኩት ፡ ቁጥር ፡ በጣም ፡ የሚገርመኝ ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡
በሰውነቴ ፡ ውስጥ ፡ ድንገት ፡ የተቀሰቀሰው ፡ ጸረ-ፍትወት ፡
ነው ። መጠጡ ፡ ይሆን? ምግቡ ፡ ይሆን? ሆቴል ፡ መብላት ፡
ይዣ ፡ ነበር ። ወይስ ፡ በገንዘቤ ፡ አማካይነት ፡ የፈለግኳትን ፡
ሴት ፡ ለማግኘት ፡ የምችል ፡ መሆኔ ፡ ስለታወቀኝ? እንጂ ፡
ምክንያቱን ፡ በትክክል ፡ አልተረዳሁትም ። ብቻ ፡ የፍት
ወተ ፡ ሥጋ ፡ አውሬነት ፡ ድንገት ፡ አደረብኝ ። እንሰሰኝ ፡
እንኳ ፡ ለሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ የተወሰነ ፡ ወራትና ፡ ጊዜ ፡ አላቸው።
የኔው ፡ ግን ፡ የተለይ ፡ ነበር ። እንደ ፡ በእግሩ ፡ ታስገመ
ዝኛለች ። ሌላዋ ፡ በጸጉሯ ፡ ታሳሳችለች ። የአንዷ ፡ ሽንጥ ፡
ይማርክኛል ። የአንዷ ፡ ጥርስ ፡ ያምረኛል ። የሌላዋ ፡ ዓይኗ ፡
መልካም ፡ ነው ። ሴት ። ሴት ። ፍትወት ። ቀሚስ ፡ ያጠለቀ
ገላ ፡ በየሁ ፡ ቁጥር ፡ ሰውነቴ ፡ ይወጠራል ።

በመካከሉ ፡ እንዲት ፡ ታኑስ ፡ ገዝቶ ፡ ስለነበር ፡ ውሏ
ችንና ፡ አዳራችን ፡ ሴት ፡ በማጓጓዝ ፡ ሆነ ። በመንገድ ፡ ዳር
ቁማ ፡ አውቶቡስ ፡ የምትጠብቀውን ፡ «ይግቡ» ይዘን ፡
ሆቴል ፡ መሔድ ፡ ነው ። ባለትዳር ፡ ትሁን ፡ ልጃገረድ ፡ አላ
ማርጥም ። ለሴት ፡ ስንል ፡ ናዝሬት ፡ ድረስ ፡ የሔድንበት ፡
ጊዜ ፡ ነበር ። በአንድ ፡ ሌሊት ፡ ከሶስት ፡ አራት ፡ አልጋ ፡
ላይ ፡ የተኛሁበት ፡ ጊዜም ፡ ሞልቷል ። በአከፋፈሉ ፡ ደግሞ ፡
ለጋስ ፡ ነበርኩ ። በአንድ ፡ ሴት ፡ ቤት ፡ እመቤቷን ፡ ከደረ

ሰኳት፡ ገረጺሰ፡ ለምን፡ ይቀርባታል፡ ወይስ፡ ለምን፡ ትቀርብኛለች፡ እንዳንድ፡ ጊዜ፡ ልቤ፡ እየተመኘ፡ ሰውነቴ፡ ተዳክሞ፡ ሲሸነፍ፡ ኔሮን፡ ቆርጦ፡ ለመጣል፡ እንዲመቸው፡ የሮማውያን፡ አንገት፡ ሁሉ፡ አንድ፡ ብቻ፡ ቢሆንለት፡ እንደተመኘ፡ እኔም፡ ፍላጎቴን፡ ለመወጣት፡ የሐዋን፡ ልጆች፡ ሁሉ፡ አንድ፡ አካል፡ ሆነው፡ ቢቀርቡልኝ፡ ሳልሻ፡ አልቀረሁም፡ ነበር።

ስቆጣ፡ መጠጣት፡ አለብኝ። ጓደኞቼ፡ በትምህርትና፡ በሹመት፡ እንደበለጡኝ፡ ሲሰማኝ፡ የበላይነቴን፡ ወንድነቴን፡ ለማሳየት፡ የምችለው፡ በሴት፡ አካል፡ ላይ፡ ብቻ ነበር። እንዲያውም፡ አሁን፡ ገባኝ። ጸረ-ፍትወት፡ እንደዚያ፡ የነገሰብኝ፡ ከአስተዳደጄና፡ ከአካባቢዬ፡ የተዋሐደኝን፡ የዝቅተኝነት፡ የመጠቃትና፡ የመበደል፡ ስሜት፡ ለማሸነፍ፡ ሳይሆን፡ አይቀርም። ሲሆን፡ ይችላል።

አንድ፡ ቀን፡ ጓደኛዬ፡ ተድሮ፡ በሠርጉ፡ ላይ፡ ተገኝቶ፡ ነበር። ደህና፡ ስንጨፍር፡ ስንደሰትና፡ ስንጫወት፡ ማምሸታችንን፡ አስታውሳለሁ። ጓደኞቼ፡ እንደነገሩኝ፡ አእምሮዬን፡ መሳት፡ የጀመርኩት፡ ያን፡ ጊዜ፡ ነው። መሸራይቴን፡ ለመሳም፡ ስተናነቅ፡ እሷን፡ አላቀው፡ እኔን፡ በአንድ፡ ክፍል፡ ውስጥ፡ እንዳስተኙኝ፡ በኋላ፡ አጫውተውኛል። እንጂ፡ አይመስለኝም። የማስታውሰው፡ ጧት፡ በአንድ፡ እንግዳ፡ ክፍል፡ ውስጥ—ያውም፡ ሴት፡ በሌለበት—መንቃቴን፡ ነው።

እንዴ! ፈረንጆችሰ፡ መሸራይቴን፡ «መልካም፡ ኃብቻ» እያሉ፡ ይስሟት፡ የለም! እኔም፡ ምናልባት፡ ትንሽ፡ ሞቅ፡ ብሎኝ፡ እንደፈረንጅ፡ ለመሆን፡ ቃጥቶኝ፡ ኖሮ፡ ይሆናል። አንድ፡ ጎልማሳ፡ እንዲት፡ ልጅ፡ ለመሳም፡ ሞከረና፡ አበደ፡ ማለት፡ አይደለም። አንድ፡ ሰውም፡ ሞቅ፡ ባለው፡ ቁጥር፡ የሚሠራውን፡ ጥቃቅን፡ ነገር፡ ሁሉ፡ ሊያስታውስ፡ አይችልም።

በዚህ፡ ሁሉ፡ ጊዜ፡ መካከል፡ የማዘወትራቸው፡ ሁለት፡ ቤቶችና፡ ሁለት፡ ቤቶች፡ ነበሩ። አንደኛው፡ ቤቴና፡ ሚስቴ፡ ናት። ሁለተኛው፡ ደግሞ—ስሟን፡ ረስቸዋለሁ—በገዳም፡ ሠፈር፡ ግድም፡ የምትኖር፡ ባለመጠጥ፡ ቤት፡ ናት። ያን፡ ጊዜ፡ ታሪኳን፡ እንዳጫወተችን፡ ልዕልት፡ ዘነበወርቅ፡ ትምህርት፡ ቤት፡ ስድስተኛ፡ ክፍል፡ ደርሳ፡ ነበር። ታዲያ፡ አንድ፡ ቦይ፡ ፍሬንድ፡ አበጀችና፡ በመካከሉ፡ ቅሪት፡ ሆና፡ ከቤቱ፡ ከርማ፡ ከትምህርት፡ ቤት፡ ወጥታለች። ታሪኩ፡ እውነት፡ ይሁን፡ አይሁን፡ አላውቅም። ማንበብና፡ መጻፍ፡ መቻላን፡ ግን፡ አይቻለሁ።

አንዳንድ፡ የኔ፡ ቢጤ፡ ጎረምሶች፡ እንደሚደርስባቸው፡ ከርሷ፡ ላይ፡ ፍቅር፡ አልያዘኝም። ነገር፡ ግን፡ አንዳንድ፡ የምወድላት፡ ነገር፡ ነበር። ከሁሉ፡ አስቀድሞ፡ ግልጥ፡ ነበረች። ስሜቷንና፡ ፍላጎቷን፡ ያለአንዳች፡ ማመንታት፡ ትናገራለች።

«ካሞን፡ ጨዋታ፡ አሰኝቶኛል» ትላለች፡ ያለአንዳች፡ ኃፍረት።

ወይም፡ ደግሞ፡ ገብቶ፡ ልዳራት፡ ስጀምር «እ. እ. እ. አርፈህ፡ ለጥ፡ ትል፡ እንደሆን፡ እሽ - - - - - ዛሬ፡ አላሰ ፕኝም» ስትል፡ እንቅጩን፡ ታረዳኛለች ። ስንጫወትም፡ የወንድነት፡ ኃይሌን፡ ታደንቅልኛለች ። ራሷ፡ ተደስታ፡ እኔንም፡ ለማስደሰት፡ ትሞክራለች ። በእርሷ፡ አስተያየት፡ ሩካቤ፡ የሚያስነውር፡ ተግባር፡ ሳይሆን፡ እንደ፡ ዓርት ወይም፡ ምግብ፡ የተፈጥሮ፡ ጥየቃ፡ አድርጋ፡ ትቆጥረዋለች ። ጥሩ፡ ገላ፡ ነበራት ።

ከዚህም፡ በተቀር፡ ስናደድ፡ የማብረድ፡ ስከፋ፡ ለምሳሌ፡ ከወንድ፡ ጋር፡ ተጣልቶ፡ ስመጣ፡ የማጽናናትና፡ የማደፋፈር፡ ሳወራት፡ ስሸልልላት፡ ባለማሾፍ፡ በጥሞና፡ የማዳመጥ፡ ስጦታ፡ ነበራት ። ይህ፡ በሙያዋ፡ ያጠናቸው ጥበብ፡ ነው? ወይስ፡ በተፈጥሮዋ? አላውቅም ።

ብቻ፡ ግን፡ የትም፡ ስንከራተት፡ ስሰክር፡ ስጨፍርውቁ፡ እድሬ፡ ወይም፡ ስንብቶ፡ ዋናው፡ ማረፊያየ፡ የርሷ፡ አልጋ፡ ነበር ።

«እኔስ፡ ፖሊስ፡ ጣቢያ፡ ፍለጋ፡ ልሔድ፡ ነበር!» ትላለች፡ እንደዋዛ፡ ጠፍቶ፡ ስንብቶ፡ ስሔድ ። ከምር፡ አለመሆኑን፡ ግን፡ አነጋገሯ፡ አይደብቅም ። እኔም፡ ከአልጋው፡ ላይ፡ ጋደም፡ እልና፡ ጨረቃ፡ ዘምቶ፡ የተመለስኩ፡ ይመስል፡ አድጼንቸሬን፡ እተርክላታለሁ ።

«ጉደኛ፡ ነህ» ትላለች፡ በጥሞና፡ አድምጣ፡ ስት

ጨርስ ። ከዚያም፡ «ገንዘብ፡ አለህ? እስቲ፡ ትንሽ፡ ሥጋ ልግዛ» ስትል፡ እንደዋዛ፡ ትጠይቀኝና፡ መልስ፡ ሳልሰጣት፡ ኩቴን፡ ታቀብለኛለች ። ስሰጣትም፡ ለሥጋ፡ መግዣብቻ፡ አይደለም ። እንኳን፡ ለርሷ፡ ለሌሎችም፡ ለጋስ፡ ነበርኩ ።

ወደቤቴ፡ ደግሞ፡ ከሁለት፡ ቀን፡ አንድ፡ ቀን፡ ከሦስት፡ ቀን፡ አንድ፡ ቀን፡ በውድቅት፡ ሌሊት፡ ወይም፡ በጧት፡ ገደማ፡ እሔድ፡ ነበር ። ነገር፡ ግን፡ የምሔደው፡ ሚስቴ፡ ወይም፡ ልጆቼ፡ ናፍቀውኝ፡ እነርሱን፡ ለመጉብኘት፡ አልነበረም ። ልጆቼን፡ ዓይናቸውን፡ ካየሁት፡ ዘመንም፡ የለኝ ። ጧት፡ ስመጣ፡ ትምህርት፡ ቤት፡ ሔደው አገኛቸዋለሁ ። ሌሊት፡ ስገባ፡ ደግሞ፡ ተኝተዋል ። ስጠፋና፡ ሲጠይቁ፡ እናታቸው፡ ምን፡ ምክንያት፡ ትሰጣቸው ኖሮ፡ ይሆን? አንዳንድ፡ ጊዜ፡ በጣም፡ ደክሞኝ፡ ለማረፍ፡ ብቻ፡ ስፈልግ፡ ነገር፡ ግን፡ የገዳም፡ ሠፈሯ፡ ልጅ፡ ቤት ከውስጥ፡ በኩል፡ ተዘግቶ፡ ሲቆየኝ — እንግዳ፡ አለባት፡ ማለት፡ ነው — ወደቤት፡ እሔዳለሁ ። አንዳንድ፡ ጊዜ፡ በመኖሪያ፡ ቤቴ፡ ሠፈር፡ ስጨፍር፡ አድሬ፡ ሩቅ፡ መሔዱ፡ ሲታክተኝ፡ በዚያው፡ ጉራ፡ እላለሁ ። ወይም፡ ደግሞ፡ «እንዲያው፡ ጉረቤትስ፡ ምን፡ ይለኝ» የሚል፡ ትዝብት፡ ይሰማኝና፡ እሔዳለሁ ።

«እንደምናላችሁ?» አላታለሁ፡ ሚስቴን፤ እንዳንድ፡
ቀን፡ ትንሽ፡ ቅንጦት፡ ሲሰማኝ ።

«እግዚአብሔር፡ ይመስገን» ስትል፡ እንገቷን፡ እንዳ
ቀረቀረች፡ ትመልስልኛለች ። ትከሻዬን፡ ነቅነቅ፡ አድርጌ፡
ወደመኝታ፡ ቤት፡ መሔድ፡ ብቻ፡ ነው ። እኔ፤ መጫወት፤
መናገር፤ ወይም፡ መቆጣት፡ ሲያምረኝ፡ የርሷ፡ ዝምታና
እንደገመምተኛ፡ «እግዚአብሔር፡ ይመስገን» ብቻ፡ ማለት
የበለጠ፡ ያናድደኛል ።

በዚያ፡ የልግሥና፡ ዘመኔ፡ ገንዘብ፡ ያላጠፋሁበት፡
ሥፍራ፡ ቢኖር፡ የራሴው፡ ቤት፡ ብቻ፡ ነው ። ቡና፡ ቤት
ሁሉ፡ ተዳርሶታል ። ሴቶች፡ ተካፍለውታል ። የሴት፡ ደላ
ሎች፡ በጫጭቀውለታል ። በራሴው፡ ቤት፡ ወጭ፡ ያደረ
ግሁት፡ ግን፡ ምናልባት፡ ልገምት፡ ከመቶ፡ ሀምሳ፡ ብር፡
አይበልጥም ። አንድ፡ ቀን፡ ከመኪና፡ ውስጥ፡ ቁጭ፡
ብዬ «ጥሩ፡ የሕፃን፡ ልብስ!» እያለ፡ ጉራጌው፡ ቢያስቸግ
ረኝ፡ በንዴት፡ የልጆች፡ ልብስ፡ ገዝቸ፡ መሔዴን፡ አስታው
ሳለሁ ። ሌላ፡ ቀን፡ ደግሞ፡ ለአንዲት፡ ልጅ፡ እጅ፡ መንሻ
አንድ፡ ፖሬ፡ ሞድ፡ ከማርያ፡ ኮሻሽ፡ ሱቅ፡ ገዛሁና፡ ልጅቷ
በቀጠርሞ፡ ጠፋች ። ቀሚሱንም፡ የምጥልበት፡ ባጣ—ለገ
ዳም፡ ሠፈሯ፡ ወዳጄ፡ አንዳላበረከተው፡ ልኳ፡ አልነበረም—
ወስጄ፡ ለባለቤቴ፡ ሰጠኋት ። ግን፡ ለርሷ፡ እንዳልገዛሁት፡
ሳታስብ፡ አልቀረችም ። ተቀብላ፡ ከወንበሩ፡ ላይ፡ እንደ

ጣለችው፡ ብዙ፡ ጊዜ፡ ከዚያው፡ አይቸዋለሁ ። በኋላም፡
የት፡ እንደደረሰ፡ አላውቅም ። ግን፡ ከቶ፡ እንዳለበሰችው
እርግጠኛ፡ ነኝ ። ስንኳን፡ ለሌላ፡ ሴት፡ የተገዛውንና፡ ከአስ
ተዳደንም፡ ሳክ፡ ለባሽ፡ አይደለችም ።

ከዚህ፡ በተረፈ፡ አልፎ፡ አልፎ፡ ለልጆች፡ ወተት፡ መግዣ፤
እንዳንድ፡ ጊዜም፡ ቤቴ፡ በጣም፡ ቀዝቅዞ፡ ሲቀፈኝ፡ አንድ፡
ሁለት፡ ፓውንድ፡ ጥየላታለሁ፤ ከዚህ፡ አላሳለፍኩም፡ እውነቱን
ለመናገር፡ ሳስቸ፡ አይመስለኝም ። የለም ። ይህ፡ ለአስቢዛ፤
ይህ፡ ለኪራይ፡ ብዬ፡ በወግ፡ ወጭ፡ የምመድብለት፡ ቤት፡ እንዳ
ለኝ፡ ፈጽሞ፡ ዘንግቸው፡ ነበር ። ያመሸሁበት፤ ያደርኩበት
ሁሉ፡ ቤቴ፡ ነው ። ይሔኛው፡ ቤቴ፡ ወጪ፡ የተቀነሰበት፡
የመጠጥ፡ ባልኮኒ፡ ስላልነበረው፡ ብቻ፡ ነው ።

ሳምንት፡ ያህል፡ ጠፍቸ—ናዝሬት፡ ነው፡ አምቦ፡
ሔጀ፡ ነበር—አንድ፡ ሌሊት፡ ሊነጋጋ፡ አቅራቢያ፡ ወደ፡
ቤቴ፡ ብሔድ፡ በራፋ፡ ከውጭ፡ ተቆልፎ፡ ቆየኝ ። ነፍስ
የለም ። አብዛኛው፡ የቤት፡ ዕቃ፡ እንዳለ፡ ነበር ። የልጆቼ
አልጋና፡ ልብስ፤ የባለቤቴ፡ ልብስ፡ በሙሉ፤ አንድ፡
ሻንጣ፤ ከእኛም፡ አልጋ፡ አንድ፡ ብርድ፡ ልብስ፡ ተግዟል።
ወዲያው፡ ገባኝ ። ባለቤቴ፡ ትእግሥቷን፡ ጨርሳ፡ ቤቱን
ጥላልኝ፡ ሔዳለች፡ ማለት፡ ነው ። «እርሷ፡ ናት፡ ወይስ፡
አባቷ፡ መጥተው፡ ካለፈቃዷ፡ ወስዷት?» ብዬ፡ ራሴን፡
ጠየቅሁ ። ግን፡ ፈጽሞ፡ አልቆጩኝም ። እንዲያውም፡

እፎይታ፡ ተሰማኝ ። በገባሁ፡ ቁጥር፡ ከገበታው፡ ላይ፡ ተቀምጦ፡ የሚቀዘቅዘው፡ ምግብ፡ ከወንበሩ፡ ላይ፡ ተደፍታ የምታንጉላቸውና፡ ስቆጣ፡ ስናገር፡ አንገቷን፡ ዝቅ፡ አድርጋ፡ የምትቀበለኝ፡ የባለቤቱ፡ ትርኢት፡ መንፈሴን፡ እያወከ፡ አስቸግሮኝ፡ ነበር ። አልፎ፡ አልፎም፡ ቢሆን፡ ሕሊናዬ፡ ካሠቃየኝ፡ ጤናማ፡ አእምሮ፡ ነበረኝ፡ ማለት፡ ነው ። በባለቤቱ፡ መሔድ፡ ግን፡ አንዱ፡ የሕሊና፡ ልጓም ወለቀ ።

ከዚያ፡ በኋላ፡ በአራት፡ ቀንም፡ ሆነ፡ በሳምንት፡ ወደቤቱ፡ መሔድ፡ ፈጽሞ፡ አላስፈለገኝም ። ከመሸበት፡ አድራሰሁ ። እንዲያም፡ ሲል፡ ሆቴል፡ አርፋለሁ ። በአውቶሞቢል፡ ውስጥ፡ እንቅልፈን፡ የተወጣሁበት፡ ጊዜም ይኖራል ። አንድ፡ ቀን፡ በአጋጣሚ፡ ሳልፍ፡ ቤቱን፡ ሌላ ሰው፡ ገብቶበት፡ አየሁ ። ዕቃውን፡ ሌባ፡ ዘረፈው? ወይስ ባለቤቱ፡ በኪራይ፡ ያዘው? አልጠየቅሁም ። የረባ፡ ዕቃ፡ አልነበረም ። ቢኖርም፡ ያን፡ ጊዜ፡ ደንታ፡ አላደረግሁም ።

አንድ፡ ሰው፡ ስድ፡ ለመሆን፡ ከፈለገና፡ ከጀመረ፡ የሚያግደው፡ ነገር፡ የለም ። በተለይም፡ ገንዘብ፡ ካለ ። እኔም፡ ብዙ፡ ብዙ፡ ነገር፡ ሠርቻለሁ ። ትንሽ፡ የብልግና አነጋገር፡ ነው፡ ባትሉኝ፡ ሴቶችን፡ አሻንጉሊቴ፡ አድርጌ ያቸው፡ ነበር ። እንደሴት፡ ተታላይና፡ ግብዝ፡ ፍጡር፡ አለ? ቆንጆ፡ ነሽ፡ በላት፡ ትፍነሽነሻለች ። ወደድኩሽ፡

ምትኩልሽ፡ በላት፡ ታምናለች ። ላፋምሽክን፡ ሞጻኖሻን፡ አላያት፡ ትሸነፋለች ። የሰንቶቹን፡ ሕይወት፡ አበላሽሁ? በሰንቶቹ፡ ተሟወትሁ? ሰንቶቹን፡ በዘመኑ፡ ወንድ፡ ላይ ተስፋ፡ እንዲቆርጡ፡ አደረግሁ? ዝርዝራቸውን፡ መዝግቤ ቢሆን፡ ኖሮ፡ በእርግጥ፡ ሬኮርድ፡ እሰብር፡ ነበር ። በተለይም፡ የደረሱ፡ ልጃገረዶች፡ ዋና፡ አደኔ፡ ነበሩ ። ባንድ፡ በኩል፡ ጭውነትና፡ ይሉኝታ፡ ሲሰማቸው፡ በሌላ፡ በኩል ፍቅር፡ ሲጠማቸው፡ በቀላሉ፡ ይሸነፋሉ ። አንድ፡ ሁለቴ፡ ሮሚዎና፡ ጁሊየትን፡ ማንበብ፡ ነው ። ሮማንቲክ፡ መምሰል ነው ። ወጥመዴ፡ ውስጥ፡ በቀላሉ፡ ይገባሉ ። አንዳንዶቹ ጠንቃቆች፡ ናቸው ። ግን፡ ከአልጋ፡ ለማድረስ፡ « አገባሻለሁ፡ በሞቴ፡ እንጋባ » ይባላል ። ምናልባት፡ የምጸጸት በት፡ ቢኖር፡ በራሴ፡ በደረሰው፡ ሳይሆን፡ የሕይወትና፡ የእውነተኛ፡ ፍቅር፡ አስተያየታቸውን፡ ስላቃወስኩባቸው፡ ስለነዚያ፡ «ንጹሐን» ነው ። ምናልባት፡ አንዳንዶቹ፡ ወደ ፊት፡ ወንድንና፡ ፍቅር፡ የሚባል፡ ነገርን፡ ላለማመን፡ ምለው፡ ይሆናል ። ይህ፡ መቸም፡ የአሁኑ፡ ስሜቴ፡ ነው ። ያን፡ ጊዜ፡ ግን፡ ሚሊም፡ አልተጨነቅሁበትም ።

ምዕራፍ ፡ ፩ ።

በዚህ፡ መካከል፡ የሰድነትና፡ የአለሌነት፡ ኑሮዩን—ይህም፡ በአሁኑ፡ አስተያየቴ፡ ነው—ደህና፡ በምቀጭበት፡

ጊዜ፡ እንድ፡ ምሽት፡ የመጀመርያው—ይህንን፡ ታሪኬን
ለማውራት፡ ዋና፡ ምክንያት፡ የሆነኝ—አደጋ፡ ወደቀብኝ።
የለም ። ተጣለብኝ፡ ማለት፡ ይቀርባል ።

አውቶምቢሌን፡ ከአንዲት፡ ዘዋራ፡ ሥፍራ፡ አቁሜ
ከወንድ፡ መጠጥ፡ ቤት፡ ገብቶ፡ ነበር ። በእንደዚህ፡ ያለው
ነገር፡ መቸም፡ ኤክስፐርት፡ ሆነን፡ ነበር ። ሴት፡ ሲፈለግ፡
ሠፈር፡ መሔድ፡ ነው ። መጠጥ፡ ብቻ፡ ሲከፈለን፡ ደግሞ
በኪዎስክ፡ ከቆሙት፡ የወንድ፡ መጠጥ፡ ቤት፡ መግባት፡
ነው ። በሃምሳ፡ ሳንቲም፡ ግማሽ፡ ብርጭቆ፡ ዊስኪ፡ ይሰ
ጣሉ ። ከዚህም፡ ጋር፡ ቀርቦ፡ (መክሰስ) አለበት ።

ከምሽቱ፡ በሶስት፡ ሰዓት፡ ገደማ፡ አውቶምቢሌን፡ ከፍቶ፡
ስገባ፡ እንድ፡ ነገር፡ ከጎሳዬ፡ አፈነኝ ። ወዲያው፡ ጉሮ
ሮዬ፡ ተፈጠረቀ ። ራሴን፡ ለማስለቀቅ፡ ሞከርኩ ። ግን፡
አልሆነልኝም ። በመኪናዬ፡ ውስጥ፡ ተደብቀው፡ ያነቁኝ
ሰዎች፡ ምናልባት፡ ሦስት፡ ሳይሆኑ፡ አይቀሩም ። ወዲያው
አሸነፋኝና፡ አንደኛው፡ መተንፈስ፡ እስኪያቅተኝ፡ ድረስ
ጉሮሮዬን፡ እያጠበቀ፡ ሲፈጠርቅ፡ ሌላው፡ መንጋጋዬን
ፈለቀቅው ። ወዲያው፡ አንድ፡ ብረት፡ ቢጤ፡ ብልጭ፡
ሲል፡ ታዩኝ ። በዚህ፡ ጊዜ፡ በድንጋጤም፡ ይሁን፡ በእ
ፍናት፡ አእምሮዬን፡ ሳትኩ ። ከዚያ፡ በኋላ፡ የሆነውን፡
በትክክል፡ አላውቅም ። ብቻ፡ ግን፡ ከአፌ፡ አንድ፡ ነገር
ተጉትቶ፡ ሲወጣ፡ ቀጥሎም፡ ደምደም፡ ሲለኝ፡ እንደሐ
ልም፡ ልብ፡ አደርጋለሁ ። ከዚያም፡ በአውቶምቢል፡

ረጅም፡ መንገድ፡ ወሰዱኝና፡ ከዳግማዊ፡ ምኒልክ፡ ሆስፒ
ታል፡ አስገብተው፡ ሠራተኞቹ፡ ከመኪና፡ ሲያወርዱኝ፡
ጥለውኝ፡ ጠፉ ። ይህ፡ ሁሉ፡ ሲሆን፡ የደሙን፡ መፍሰስ፡
ለመከላከል፡ ይመስል፡ ከአፌ፡ ላይ፡ መሐረም፡ ከመታሠሩ
ሌላ፡ ለመጮህም፡ ለመተናኘትም፡ ሰውነቴ፡ በጣም፡ ደክሞ
ነበር ። ፍርሀት፡ ደግሞ፡ አለኝ ። እሆነ ከብብቴ፡ ሥራ፡ ድምፅ
በሌለው፡ ሽጉጥ፡ ቢያዳፍኑኝስ? ያችን፡ የምትብለጩለጭ
ጩቤ፡ ከልቤ፡ ሥር፡ ቢሰኳትስ?

ምን፡ ዓይነት፡ ሰዎች፡ ናቸው፡ እንደዚህ፡ በሰው፡
አካል፡ ያለአንዳች፡ ርኅራሄ፡ የሚጫወቱ? ምንስ፡ ብበ
ድላቸው፡ ነው፡ እንደዚህ፡ የፈጸሙብኝ? እስከአሁንም፡
ድረስ፡ ከቶ፡ መልሱን፡ አልደረስኩበትም ። የወሬውንም፡
ድንቃያ፡ በመጥላት፡ ምርመራ፡ እንዲደረግልኝ፡ ለፖ
ሊስ፡ አላመለከትኩም፡ ነበር ። ጓደኞቼ፡ እጮቻቸውን
ወይም፡ ሚስቶቻቸውን፡ ያባለግህባቸው፡ ጉባኖች፡ ይሆናሉ
ብለዋል ። ሊሆን፡ ይችላል ። የዚያን፡ ምሽት፡ እንኳ፡ ካን
ዲት፡ ልጅ፡ ጋር፡ ቀጠሮ፡ እንደነበረኝ፡ አስታውሳለሁ ።
በሳምንት፡ ውስጥ፡ ድኘት፡ ከሆስፒታል፡ ወጣሁ ።
ማለቴ፡ ቁስሉ፡ ዳነልኝ ። ግን፡ በተቆረጠው፡ ምላሴ፡ አን
ደበቴ፡ ድዳ፡ ሆኖ፡ ቀረ፡ ለመናገር፡ እሞክራለሁ ። የሚ
ወጣው፡ ቃል፡ ግን፡ ዲዳ፡ ዳ፡ ዳ፡ ዳ፡ ዳ፡ ብቻ፡ ነው ።

ከሆስፒታሉ፡ እንደወጣሁ፡ ወዲያውኑ፡ ወደገዳም
ሠፈሯ፡ ልጅ፡ ሔጄ፡ « ዱ ዱ ዱ » ስልባት፡ ፈንድታ፡
ተንከተከተች ። በእጄ፡ በሰውነቴ፡ ንቅናቄ፡ ላስረዳት፡

ሞከርኩ። ግን፡ ቲአትር፡ የማሳያት፡ መስሏት፡ ነበር።
 «እንዴ! የት፡ ጠፍተህ፡ ነው፡ የከረምከው?፡ ሸረ፡ የህ
 ሬውስ፡ ለጉድ፡ ነው፡» እያለች፡ የለማቋረጥ፡ ሳቋን
 ለቀቀችው። በመጨረሻ፡ በቸግረኝ፡ ወረቀት፡ አውጥ
 ሁና፡ «ምላሴ፡ ተቆርጦ፡ መናገር፡ አልችልም።» ስል
 ጸፍኩለት። አዘነች። ከዚያን፡ ጊዜ፡ ጀምሮ፡ ከዓለም፡
 ጋር፡ የምነጋገረው፡ በወረቀት፡ በኩል፡ ብቻ፡ ሆነ።
 «ወንድሜ! ወንድሜን! ምንው፡ ምን፡ አገኘህ
 እባክህ?» ። ያገኘኝ፡ ሁሉ፡ ይጠይቀኛል። መልሱን
 በወረቀት፡ ላይ፡ እጽፋለሁ። «የመኪና፡ አደጋ፡» እላቸው
 ለሁ። ወይም፡ ደግሞ፡ መሪ፡ እንደጨበጠ፡ ሹፌር፡ እጀንብ
 በማወዛወዝ፡ «ሱም»፡ ብዬ፡ ግጭት፡ አመለክታቸው
 ለሁ። ነገር፡ ግን፡ ጠላቶቼ፡ ራሳቸው፡ አውርተውብኝ፡
 ይሁንም፡ እንጂ፡ አብዛኛው፡ ሰው፡ እውነተኛውን
 ታሪክ፡ ሳያውቅ፡ አልቀረም። «እንዴ! ፊትህ፡ ግን፡
 ፈጽሞ፡ አልተነካም፡ እንዴ ት፡ ነው?» እያሉ፡ የሚጠ
 ይቅኝ፡ ነበሩ።

የምላሴ፡ መቆረጥ፡ አንደበቴን፡ ከማሳጣቴ፡ በላይ
 የሳይኮሎጂካል፡ ለውጥ፡ አምጥቶብኛል። በሰዎች፡ ላይ፡
 የበለጠ፡ ጥላቻና፡ ንቀት፡ አደረብኝ። ፍትወተ፡ ሥጋዬ
 የበለጠ፡ ባሰበት። በአንደቦቴ፡ የደረሰብኝን፡ መታ
 ፈን፡ በሌላ፡ በኩል፡ ልወጣው፡ የምሞክር፡ ይመስል።
 ነበር። ጉድለቱ፡ እንደበት፡ ብቻ፡ ደግሞ፡ አይደለም።

የወንድነት፡ ወይም፡ የሴትነት፡ ስሜት፡ አብሮ፡ ይነ
 ካል። እንደፈለግከው፡ በሮማንቲክ፡ አኳኋን፡ ለመሳ
 ምና፡ ለመሳሳም፡ አትችልም። ዋናው፡ የመሳሚያ፡ ሕዋስ
 ጉድሏል። በከፊል፡ ጃንደረባ፡ እንደመሆን፡ ያህል፡ ነው።

እኔ፡ በሕይወቴ፡ አንዱን፡ ትልቅ፡ ጸጋ፡ ስለተነጠ
 ቅሁ፡ ሰው፡ ሁሉ፡ ሲጉዳ፡ ሲሰቃይ፡ ባይ፡ አንድ፡ ዓይ
 ነት፡ ደስታ፡ ይሰማኝ፡ ነበር። ለማሸነፍ፡ ለመጉዳት፡
 ሕይወታቸውን፡ ለማበላሸትና፡ ለማቃወስ፡ የምችለው፡
 ሴቶች፡ ብቻ፡ ነበሩ። ተቃላይ፡ ፍጥረቶች። ደካማ፡
 ፍጥረቶች። ገር፡ ፍጥረቶች። ስለተፈጥሮዋቸው፡ ደንታ፡
 አልነበረኝም። አንዱ፡ ልጅ፡ —ሳውቃት፡ ልጃ፡ ገረድ፡
 ነበረች — ስትፈልገኝ፡ ሰንብታ፡ አንድ፡ ቀን፡ ከመኪ
 ናዬ፡ ውስጥ፡ ያዘችኝና፡ «ጋሼ፡ አየለ፡ ዕዳ፡ ገባሁከ!»
 ብትለኝ፡ መቶ፡ ብር፡ ሰጥቼ፡ ሐኪም ጋ፡ እንድት
 ሔድ፡ አሰናብቻታለሁ። ወደድኩሽ፡ ብዬ፡ ስለሰባበ
 ኳት፡ የጸነሰችውን፡ ልጅ፡ የማሳድግላት፡ መስሏት፡
 ነበር። የዋህ። ምክሬን፡ ፈጽማ፡ እንደሆነ፡ ወይም፡
 ዲቃላዋን፡ ታቅፋ፡ ቀርታ፡ አላውቅም። ሌላዋ፡ ደግሞ፡
 እንደዚሁ፡ ተመሳሳይ፡ ችግር፡ ገጥሟት፡—ጽንሰ፡ ሆና፡
 ማለት፡ ነው—«እንዴ! አገባኸለሁ፡ አላልከኝም፡ እንዴ!»
 ስትል፡ ተጠማኝኝ።

« ታዲያ ፡ እኮ ፡ አሁን ፡ እይደለም ፡ »

« ወላጆቼኮ ፡ ይክዱኛል — ሰውስ ፡ ምን ፡ ይላል? »
አለች ፡ በጭንቀት ፡ እየተቅበጠበጠች ።

« ለመታገሥ ፡ ካልቻልሽ ፡ ሐኪም ፡ አለ ፡ » ስለ ፡
መለስኩላት ፡ አሁንም ፡ መቶ ፡ ብር ፡ ይህችኛይቱ ፡ ራስ
ዋን ፡ ገደለች ፡ ሲባል ፡ በኋላ ፡ ስምቻለሁ ፡ ይህም ፡ የሴ
ቶች ፡ የዋህነት ፡ አንዱ ፡ ውጤት ፡ ነው ። በቀላሉ ፡ ተስፋ
ያደርጋሉ ። በቀላሉ ፡ ተስፋ ፡ ይቆርጣሉ ። አንድ ፡ ችግር ፡
በገጠማቸው ፡ ጊዜ ፡ የዓለም ፡ ምዕዓት ፡ ይመስላቸዋል ።
የቀን ፡ ማስታወሻ ፡ አልይዝም ። ቀን ፡ ወራትና ፡
የሰው ፡ ስም ፡ ማስታወስም ፡ እምብዛም ፡ አይሆንልኝም ።
ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ሲሆን ፡ የአባቴ ፡ ተዝካር ፡ ከወ
ጣና ፡ ርስቱንም ፡ ከሸጥኩ ፡ ምናልባት ፡ ስድስት—ሰባት ፡
ወር ፡ አይበልጠውም ። የፈንጠዝያ ፡ ጊዜ ፡ ደግሞ ፡ የሚ
በረው ፡ ሳይታወቅ ፡ ነው ።

አንድ ፡ ቀን ፡ ገንዘብ ፡ ለማውጣት ፡ ባንክ ፡ ሔድኩና
ሰባት ፡ መቶ ፡ ሙሉ ፡ አምስት ፡ ብር ፡ ብቻ ፡ ቀርቶኝ ፡
አገኘሁ ። ፈጽሞ ፡ እንዴ ፡ በዚህ ፡ አጭር ፡ ጊዜ ፡ ያ ፡ ሁሉ
ገንዘብ ፡ እንዴት ፡ ያልቃል ፡ ማመን ፡ አቃተኝ ። ሐሳብ
ን ፡ አቅርቦ ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ አስረዳኝ ። ብወደውም ፡
ብጠላውም ፡ ሐሳብ ፡ ልክ ፡ ነበር ። በድንጋጤ ፡ ከው ፡
አልኩ ። ከጥቂት ፡ ወራት ፡ በፊት ፡ ከዓለም ፡ ቁንጮ ፡
ላይ ፡ የተቀመጥኩ ፡ መስሎ ፡ እንዳልተሰማኝ ፡ ያህል ፡

ብርቱ ፡ የድንጋጤ ፡ ብርክ ፡ ያዘኝ ። ኃይሌም ፡ ትምክህ
ቴም ፡ ገንዘብ ፡ ነበር ። በኔ ፡ አወጣጥ ፡ ሰባት ፡ መቶ ፡ ብር
ምን ፡ ያህል ፡ ጊዜ ፡ ሊያቆየኝ ፡ ይችላል ፡ ከጥቂት ፡
ቀናት ፡ አያልፍም ። ሌላ ፡ ገቢ ፡ ደግሞ ፡ የለኝም ። እንደ
ገና ፡ ሥራ ፡ ለመያዝ ፡ ብፈልግ ፡ ምናልባት ፡ ብዙ ፡ ዓመ
ታት ፡ መንከራተት ፡ ይኖርብኛል ። እንኳን ፡ እኔ ፡ መና
ገር ፡ የማልችለው ፡ ዲዳ ፡ ይቅርና ፡ ይህና ፡ ትምህርት ፡
ያጠናቀቁት ፡ ባለአንደበቶች ፡ ስንኳ ፡ ምን ፡ ያህል ፡
ይለፋሉ ። የፊተኛውን ፡ ሥራዬንም ፡ ያገኘሁት ፡ በአባቴ
እማካይነት ፡ ነበር ።

ሰባት ፡ መቶምን ፡ ብር ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡ ልቆጥ
ባትና ፡ የምታልቅበትን ፡ ጊዜ ፡ ላራዝመው ፡ ሞከርኩ ።
ከዋይት ፡ ሆርስ ፡ ብላክ ፡ አንድ ፡ ዋይት ፡ ዊስኪ ፡ ገባ
ሁ ። ቀጥሎ ፡ ወደ ፡ ኮኛክ ፡ ወደ ፡ መካኒሳው ፡ አረቄ ፡ ወረ
ድኩ ። መጠጣት ፡ ነበረብኝ ። በየቀኑ ፡ ሲሆን ፡ በየሰዓቱ ፡
አልኮልና ፡ ሲጃራ ፡ ማግኘት ፡ ነበረብኝ ። ካለነርሱ ፡
ልኖር ፡ አልቻልም ። በመጨረሻው ፡ ጣላ ፡ ቤት ፡ ርካ
ሹን ፡ ካቴን ፡ ልያያዘው ፡ ቃጥቶኝ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡
በምንም ፡ ዓይነት ፡ ይሁን ፡ ማለቁ ፡ እንደማይቀር ፡ ታወ
ቀኝ ። አንድ ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ቀርቶኝ ፡ ነበር — አውቶ
ሞቢሌ ።

ወዲያው ፡ አንድ ፡ ደላላ ፡ ፈለግሁና ፡ ገዥ ፡ እምጥ
ቶልኝ ፡ በሁለት ፡ ሺህ ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ብር ፡ ሸጥኳት ።

ታኑስ፡ አሥራ፡ ሰባት፤ አሥራ፡ አራት፤ ሺህ፡ ኪሎ፡ ሜትር፡ ብቻ፡ የሔደች፤ በደህና፡ የተያዘች — አብዛኛውን፡ ጊዜ፡ በአቶሞቢሌ፡ ውስጥ፡ ስለምኖርና፡ ብዙ፡ ልጃ፡ ገረዶችም፡ ስለማንገዝባት፡ በየሰዓቱ፡ አስወለውላትና፡ አሳጥባት፡ ነበር — ቢያንስ፡ ቢያንስ፡ ሦስት፡ ሺህ፡ የምታወጣ፡ ነበረች ። ነገር፡ ግን፡ እኔ፡ በዚያን፡ ጊዜ፡ የምፈልገው፡ ገንዘብን፡ እጅ፡ በጅ፡ ጥሎ፡ በጥድሬያ፡ የሚገዛኝ፡ ብቻ፡ ነበር ። ምናልባት፡ አንድ፡ ሁለት፡ ቀን፡ ባድር፡ ኖሮ፡ በአንድ፡ ሺህ፡ አምስት፡ መቶ፡ ብር፡ ስንኳ፡ ሳልሸጣት፡ አልቀር፡ እንደነበር፡ ይሰማኛል ። ማታ፡ መጠጣት፡ ነበረብኝ ። ሴት፡ ማግኘት፡ ነበረብኝ ። ንጹጽ፡ የውሀ፡ ሽታ፡ ሆኑ ። አልፈርድባቸውም ። እንደኔው፡ ገንዘባቸውን፡ ጨርሰው፡ ሌላውን፡ የሚያጫርሱ፡ ነበሩ ። ከሌለኝ፡ ምን፡ እኔን፡ አሳጀባቸው? « የገንዘብ፡ የለሾች፡ ክብብ » አናቋቋም ። ብቻ፡ ትንሽ፡ የቆጩኝ፡ ልብሴንና፡ የቤት፡ ዕቃዬን፡ አለመከወኔ፡ ነበር ። አዎ! አሁን፡ በችግር፡ ጊዜ፡ ደህና፡ ዋጋ፡ ያስገኛልኝ፡ ነበር ። ሌላው፡ ቢቀር፡ ለሦስት፡ አራት፡ ቀን፡ መጠጥና፡ ሲጋራ፡ ያላኖሩት፡ እንቅርት፡ አያገለግልም ።

ሃምሳ፡ ሺህ፡ ብር፡ እንዲያ፡ በአጭር፡ ጊዜ፡ ውስጥ፡ ቡን፡ ሲል፡ ሁለት፡ ሺህ፡ ብዙ፡ አልነበረም ። ወጭ፡ ባደረግሁ፡ ቁጥር፡ እያወጣሁ፡ ስቆጥረው፡ ክፉኛ፡ ያንስ

ብኛል ። ለምን፡ ጊዜ!፡ እስቲቆይ!፡ ከዚያ፡ ቤት፡ ያን፡ ያህል --- ለእገሊት — አሥራ፡ ሁለት፡ ብር --- ለሲጋራ --- ለታክሲ --- ምንው፡ ገንዘብ፡ መቅኖ፡ አጣ!! በተቻለኝ፡ መጠን፡ ቁጠባ፡ ልማር፡ ሞከርኩ ። አብዛኛውንም፡ ጊዜ፡ የማሳልፈው፡ ከገዳም፡ ሠፈሯ፡ ልጅ፡ ቤት፡ ነበር ። ወድጄ፡ አይደለም ። ግን፡ ያለ፡ አውቶም ቢል፡ እንደቀድሞው፡ ብዙም፡ መዘዋወር፡ አልቻልኩም ። ታክሲ፡ የልብ፡ እያደርስም ። ወጭውም፡ በዚያ፡ ልክ፡ ነው ። አውቶምቢል፡ ሲኖር፡ ያለገንዘብም፡ ብዙ፡ ሴቶች፡ ለማታለል፡ ይቻላል ። ግብዞች! ባለአውቶምቢል፡ ሁሉ፡ ጨዋ፡ ይመስላቸዋል! አውቶምቢሉም ትልቅና፡ አዲስ፡ ሲሆን፡ ጭውነቱ፡ በዚያው፡ መጠን፡ ይከብዳል ። ገንዘብ፡ ለጊዜው፡ በጣም፡ ቢያስፈልገኝም፡ የመኪናዬ፡ አለመኖር፡ በጣም፡ በደለኝ ። ወጭዬን፡ አልቀነሰችልኝም ።

ከአውቶምቢሊ፡ ሽያጭ፡ ጥቂት፡ ገንዘብ፡ ለገዳም፡ ሠፈሯ፡ ልጅ፡ ሰጠኋት ። ለምን፡ እንደሰጠኋት፡ አላውቅም ። ምናልባት፡ ወደፊት፡ የእሷን፡ እጅ፡ ማየቱ፡ እንደማይቀር፡ ተጠራጥራ፡ « እንጀራዬን፡ በወንዙ፡ ውስጥ መጣሌ » ነበርን? ከዚያም፡ ከአልጋ፡ ላይ፡ ተጋድሜ፡ ስጠጣና፡ ሳጤስ፡ መዋል፡ ሆነ ። ፖርሳዬም፡ እየሳሳ፡ በሄደ፡ መጠን፡ ድንጋጤውና፡ ጭንቀቱ፡ እየተሰማኝ፡ መጠጥና፡ ሲጋራው፡ ባሰብኝ ። የሚጠብቀኝን ትንቢት

በአልኮል ፡ ለመርሳት ፡ ሞከርኩ ። ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ፈጽሞ ፡
ራሴን ፡ እስከረሣ ፡ ድረስ ፡ እስከር ፡ ነበር ። በዚያው ፡
ጭልጥ ፡ ያለ ፡ እንቅልፍ ፡ ይወስደኛል ። ብዙ ፡ አስቃቂ ፡
ሕልሞች ፡ አያለሁ ። ስነቃም ፡ እንደገና ፡ ጠርሙዙን ፡
ማገኘት ፡ ነበረብኝ ።

አሁንም ፡ ሥዕሉ ፡ ይታየኛል ። በአልጋ ፡ ላይ ፡
የተጋደመ ፡ እንደ ፡ ሰው ፡ ከኮመዲናው ፡ ላይ ፡ ጋኬት ፡
ሲጋራና ፡ ጠርሙስ ፡ ኮኛክ ፡ ዞሺሎስ ፡ በሲጋራ ፡ ትር
ኳሽ ፡ የተዘረከረከ ፡ ወለል ። እዎ ! ኑሮዬ ፡ ይህን ፡ መላ
ይ ፡ ነበር ። ግን ፡ ይህም ፡ ሥዕል ፡ ቢሆን ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡
አልቆየም ። አሁንም ፡ ገንዘብ ፡ አለቀ ። ምንም ፡ የቀረኝ ፡
ነገር ፡ አልነበረም ። ሥራ ፡ የለም ። ላንቲም ፡ የለም ።
የሚሸጥ ፡ ዕቃ ፡ የለም ። ጥገኝነቴ ፡ ከልጅቷ ፡ ነበር ።
እርስዋም ፡ ውለታ ፡ እየተሰማት ፡ ይሁን ፡ ወይም ፡ በመ
ጠኑ ፡ ትወደኝ ፡ ኖራ ፡ የተቻላትን ፡ ያህል ፡ ረዳችኝ ። እን
ደቀድሞው ፡ በገፍ ፡ ባይሆንም ፡ ሲጋራ ፡ አረቁ ፤ ምግቤን
ም ፡ የማገኘው ፡ ከርስዋ ፡ ነበር ። ግን ፡ እንደ ፡ ጊዜ ፡ ያል
ተንቀባረርኩትን ፡ ያህል ፡ የሴት ፡ እጅ ፡ አይቶ ፡ መኖሩ ፡
የበለጠ ፡ ያበላጩኝ ፡ ነበር ። መልኪንም ፡ በመስተዋት ፡
ሰመለከተው ፡ ለውጡ ፡ ግልጥ ፡ ብሎ ፡ ይታዩኝ ፡ ገባ ።
ፊቴ ፡ በልዘል ። ሰውነቴ ፡ ጠውልኳል ። ከንፈሬ ፡ ጥቅ
ርሻ ፡ ሆኗል ። ልብሶቼ ፡ ከትከሻዬ ፡ ላይ ፡ ዙቅቅ ፡ ይላሉ ፤
እጆቼ ፡ ይንዘፈዘፋሉ ። ትንፋሼ ፡ ልክ ፡ እይመታም ።

እንደማፈን ፡ ይቃጣዋል ። በሽተኛ ፡ መስያላሁ ። ራሴ
ንም ፡ እጠላው ፡ ጀመር ። ጠባዬም ፡ እንዳርጌ ፡ ጨርቅ ፡
እየተብሰከሰከ ፡ በጣም ፡ ሳያውካት ፡ አልቀረም ። በቀ
ላሉ ፡ መቆጣት ፡ ነው ። ደርሶ ፡ መከፋት ፡ ነው ። አረቄ ፡
ሲያሰኘኝ ፡ እቆጣለሁ ። ብላ ፡ ስትለኝ ፡ እቆጣለሁ «ወጣ፡
እያልክ ፡ ነፋስ ፡ ተመታ ፤ ተንሸራሸር ፤ እስቲ ፡ ሥራ ፡
ፈልግ ፡ » ስትለኝ ፡ እኮረፋለሁ ። ሰው ፡ ገብቶ ፡ ሲጠጣ ፡
ሲጫወት ፡ እጠፋለሁ ።

እንደ ፡ ቀን ፡ ውጭ ፡ አምሽቶ ፡ በሁለት ፡ ሰዓት ፡
ገደማ ፡ እያዛጋሁ ፡ ስመለስ ፡ መኝታ ፡ ቤቱ ፡ ከውስጥ ፡
ተከርኝሞ ፡ ቆየኝ ። አንኳኳሁዝም ። ደግሜ ፡ አንኳኳሁ ፡
« ማነው ? » የሚል ፡ ድምፅ ፡ መጣ ። በኃይል ፡ አንኳኳ
ሁት ። ከጥቂት ፡ ጊዜ ፡ በኋላ ፡ ልጅቷ ፡ በሩን ፡ ትንሽ ፡
ፈርቀቅ ፡ አድርጋ ፡ ሻሽዋን ፡ እያሠረች ፡ ወጣችና ፡ መዝ
ጊያውን ፡ የኋሊት ፡ ሰባ ፡ እንደአጥር ፡ ከመተላለፊያው ፡ ላይ ፡
ቆመች ። እኔም ፡ እርሷን ፡ በጄ ፡ ወደ ፡ እንድንበኩል ፡ ገፍቼ ፡
ለመግባት ፡ ስምክር ፡ እግሯን ፡ እንፈራጣ ፡ ተከለኝና ፡ «ሰው ፡
አለ ።» አለች ። አሁንም ፡ እንደገና ፡ ልገፈትራት ፡ ሞከርኩ ።

«ሰው ፡ አለ ፡ ነው ፡ የምለህ ! ጤናም ፡ አልያዘህ ፡
እንዴ ? » አለች ፡ ምርር ፡ ባለ ፡ አነጋገር ።

«የምን ፡ ሰው ?» ስል ፡ ግንባሬን ፡ አኮፋትሬ ፡ በራስ ፡
ንቅናቄ ፡ ጠየቅኳት ።

«የምን ፡ ሰው ፡ ልበልህ ? ሰው ፡ ነዋ ! » ስትል ፡
መለሰች ። ችክ ፡ ስልባት ፡ ጊዜ ፡ እንደገና ፡ በቁልምጫ ፤
« ውይ ፡ አየልዬ ፡ ለምን ፡ እንደዚህ ፡ ትሆናለህ ? » አለችና ፡
በክንዴ ፡ እየመራች ፡ ወደባንኮው ፡ ወስዳ ፡ ቀንዶ ፡ ቀዳች
ልኝ ። ሰውየው ፡ ወጥቶ ፡ ሲሄድ ፡ እየተነገረው ፡ የጐራዋ ፡
አየሁት ። ጸጉሩ ፡ ግራጫ ፡ የመሰለ ፡ አዛውንት ፡ ነበር ።
ሚስት ፡ ትኖረው ፡ ይሆን ? የበደልነው ፡ ጐልማሶች ፡
ብቻ ፡ አይደለንም ።

ከዚያም ፡ ጊዜ ፡ አንሥቶ ፡ በኔና ፡ በልጅቱ ፡ መካከል ፡
ያለው ፡ ግንኙነት — በትክክለኛ ፡ አነጋገር ፡ የሁለታ
ችን ፡ አኗኗር — በጣም ፡ የተወጠረ ፡ ሆነ ። ብዙ ፡ አን
ጨዋወትም ። አብረን ፡ እንተኛለን ። ነገር ፡ ግን ፡ የፍቅር ፡
ድሪያ ፡ አልነበረም ። ስረልግ ፡ ፍትወቱን ፡ እንደ ፡ አመጋ
ገብ ፡ በዝምታ ፡ አደርሳለሁ ። ሲያዛጋኝ ፡ ሲያቁነጠንጠኝ ፡
መለኪያውንና ፡ ፓኬት ፡ ሲጋራውን ፡ እንደምታቀርብ
ልኝ ፡ ሁሉ ፡ ገላዋንም ፡ ያለአንዳች ፡ ስሜት ፡ ትሰጠኛለች።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ አንድ ፡ ሁለት ፡ ወር ፡ ያህል ፡ አብ
ረን ፡ ኖርን ። በዚህም ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ የኔ ፡ ጠባይ ፡ እየባሰ
በት ፤ ሰውነቴም ፡ እየመነመነና ፡ እየጠወለገ ፡ ሲሄድ ፤ በሌ
ላው ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ የርሷው ፡ ንግድ ፡ እየቀዘቀዘ ፤ ግን
ባሯም ፡ በይበልጥ ፡ እየተኮፋተረ ፡ ከመሄድ ፡ አላቋረጠም።
ራሴን ፡ ጠላሁ ። ርሷንም ፡ ጠላሁ ። ምናልባት ፡ አፍ ፡

አውጥታ ፡ አልተናገረችውም ፡ እንጂ ፤ እርሷም ፡ በበኩሏ ፡
ራሷን ፡ ጠልታ ፡ እኔንም ፡ ጠልታ ፡ ይሆናል ። ሳይወዳና ፡
ሳይዋደዱ ፡ ባንድ ፡ የአኗኗር ፡ መረብ ፡ ውስጥ ፡ የተጠ
መዱ ፡ ፍጥረቶች ፡ ሆነን ፡ ነበር ።

እንድርቃት ፤ እንድወጣላት ፡ የምትፈልግ ፡ መሆኗ ፡
ይሰማኛል ። ግን ፡ የት ፡ ልሂድ ? አንዱ ፡ ምርጫዬ ፡
ልመና ፡ ብቻ ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ኑሮ ፡ ቢሆን ፡ በሌላ ፡
አስተያየት ፡ ከልመና ፡ የማይሻል ፡ መሆኑን ፡ ያን ፡ ጊዜ ፡
አልተገነዘብኩም ። « ብዙ ፡ ከሥራላታለሁ ፡ ኮ ፡ ይህ ፡
አይበዛብኝም ! » እያልኩ ፡ ራሴን ፡ አማክርኩት ።

« አየለ፤ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ እስከመቼ ፡ እንዘልቀዋለን ነን ? »
አለች ፡ ከአጠገቤ ፡ አረቄ ፡ ሙሉ ፡ ብርጭቆ ፡ እያስቀመጠ
ችልኝ ። ከዚያም ፡ በርጩሜውን ፡ ቀረብ ፡ አድርጋ ፡ ከአ
ልጋው ፡ ግርጌ ፡ ተቀመጠች። ሁለት ፡ ቀን ፡ ሙሉ ፡ ፈጽሞ ፡
አልተነጋገርንም ፡ ነበር ። ከቤት ፡ አልወጣሁም ። ሊጠጣና ፡
ሊጫወት ፡ የሚገባውንም ፡ ሁሉ ፡ ዓይኔን ፡ እያጉረጠረ
ጥኩ ፡ ስመልሰው ፡ ሰንብቻለሁ ። አቀራረቧ ፡ ለቁም ፡
ነገር ፡ መሆኑ ፡ ገባኝ ። ጥያቄዋ ፡ ያልገባኝ ፡ ይመስል ፡
ራቴን ፡ ኮስተር ፡ አድርጌ ፡ በሙሉ ፡ ዓይን ፡ ተመለከትኳት።

« ለምን ፡ ትንሽ ፡ አታስብም ? » አለች ፡ እንደገና ፡
በልመና ፡ ቃል ። ራሴን ፡ አወዛወዝኩ ።

ተነሣችና ፡ ወረቀትና ፡ እርሳስ ፡ አምጥታልኝ ፡ « እስ
ቲ ፡ ተመልከት ። የራስህን ፡ ሕይወት ፡ አበላሸህ ። ደግሞ ፡

የኔን፡ አኗኗር፡ ለምን፡ ታደናቅፍብኛለህ ? » ስትል፡ በርጋታ፡ ጠየቀችኝ ።

« ምንድን፡ ነው፡ የምትይው ? » አልኩና፡ ጻፍኩ ።
« መጠጥ፡ ቤት፡ የከፈትኩት፡ ለጽድቅ፡ ይመስልሃል ? ወይስ፡ ራሴን፡ ስነግድ፡ እደሰትበታለሁ ? »

« እሺ፡ ታዲያ ? » ስል፡ በርሳሱ፡ ጨነቀርኩ ። ገልመጥ፡ ብላ፡ ጽሑፉን፡ እነበበችና፡ « ለመኖር፡ ነው ። መኖር፤ ሕይወት፤ አስገድዶኝ፡ ነው ። እየከፋኝ፡ እሳሳቃለሁ ። ከሚቀፈኝ፡ ጋር፡ እጫወታለሁ ። አብሬው፡ እተኛለሁ ። ሌላ፡ የኑሮ፡ ምርጫ፡ የለኝምና ። አየለ ! እንዴት፡ ሳስረዳህ ? » አለች ። አነጋገራ፡ የጭንቀት፡ ዜማ፡ ነበረበት ።

« እኮ፡ ለምን፡ አትተይውም ? » ብዬ፡ ጻፍኩላት፡
« በምን፡ እኖራለሁ ? ታሪኬን፡ ካሁን፡ ቀደም፡ ነግሬህ፡ የለም ? ከፀሐይ፡ በታች፡ አንድም፡ ሁነኛ፡ ዘመድ፡ የለኝም ። ራሴ፡ ብቻ፡ ነኝ ። ራሴም፤ ራሴን፡ ለማስተዳደር፡ የሚችልበት፡ ሙያ፡ ይኸው፡ ብቻ፡ ነው ። በኔ፡ ሥፍራ፡ ሆነህ፡ ብታዩው ! » ። አገጫን፡ በጁዋ፡ አስደገፈችና፡ እንገቷን፡ ደፍታ፡ ታስብ ! ገባች ። ምስኪን ። ምስኖች ። ሌላ፡ ዕድል፡ ስላጡ፡ በዚያ፡ የሴቶች፡ ጥንታዊ፡ ሙያ፡ ብቻ፡ ተሰማሩ ። ገና፡ ወጣት፡ ነበረች ። መልካም ቢሆን፡ ምንም፡ አይልም ።

« ለምን፡ ባል፡ አታገቢም ? » ብዬ፡ ጻፍኩ ። እንዴ ! አሁን፡ እርሷ፡ ባል፡ እግብታ፡ ብትሔድ፡ ኖሮ፡ የት፡ እጠጋ፡ ነበር ? የሚል፡ ሐሳብ፡ ደግሞ፡ ሳይጨርፈኝ፡ አልቀረም ።

እንገቷን፡ እንደዋዛ፡ ቀና፡ አደረገችና፡ « እኔ፡ ነው፡ የማገባው ? ወይስ፡ ማነው እኔን፡ የሚያገባኝ ? » ስትል፡ ጠየቀችኝ ።

አጉንብላ፡ የምጽፈውን፡ ታነብ፡ እንደነበር፡ « ለምን፡ አንጋባም ? » ብዬ፡ ጽፌ፡ ሳልጨርስ፡ ተንከትክታ፡ የምሬት፡ ሳቅ፡ ሳቀችኩዚያም፡ ከተቀመጠችበት፡ ተነሣችና፡ ራሷን፡ እየነቀነቀች፡ « ቂል — ፈጽሞ፡ ቂል፡ ነህ ! ልበል፡ አየለ ! ወይስ፡ ካላንተ፡ ብልጥ፡ ያለ፡ አይመስልህም ? » አለችኝ ። ከከመዲኖው፡ ላይ፡ ሲጋራ፡ እነሣችና፡ አቀጣጠለች ። እንደኔም፡ ሳይበዛ፡ አልፎ፡ አልፎ፡ ታጨሳለች ። ትኩር፡ ብዬ፡ አየኋት ። ሲጋራውን፡ አበነነችና፡ ከፋኛ፡ አስተዋለችኝ ። ከዚያም፡ እንደገና፡ ራሷን፡ ነቀነቀች ።

« በተከለል፡ ነው፡ በሰማንያ ? »

በማሾፍ፡ የቁጣ፡ መልክ፡ አሳየሁ ። አንድ፡ ጊዜ፡ እኔም፡ ሴቶችን፡ እንደ፡ አሻንጉሊት፡ እጫወትባቸው፡ ነበር ። የወደቀ፡ እንጨት፡ ሆነና፡ ነገሩ፡ የተገላበጠሽ፡ እኔ፡ እንደ፡ አሻንጉሊት፡ እታይ፡ ጀመር !

ቁጣዬ ፡ የተሰማት ፡ ይመስል ፡ ወዲያው ፡ እነጋገሯን ፡
ቀየረችና ፡ «እሽ ፡ መጋባቱን ፡ ተጋባን ። ከዚያ ፡ በኋላ ስ ፡
ምን ፡ እንሆናለን ? » ስትል ፡ በለዘብታ ፡ ጠየቀችኝ ።

አልመለስኩላትም ። ምንም መልስ ፡ አልነበረኝም ። እርሷም ፡ በሆን ፡ አጠያየቋ ፡ ከኔ ፡ መልስ ፡ ለማግኘት ፡ አልነበረም ።

ለኔም ፡ ለርሷም ፡ ከአረቄው ፡ ቀዳችና ፡ ንግግሯን ፡ ቀጠለች ። « ልታስተዳድረኝ ፡ ነው ? እስቲ ፡ ራስክን ፡ ተመልከተው ። ሀብትህን ፡ ጨርሰህል ። ከሥራ ፡ ወጥተህል ። ምንም ፡ የለህ ። ተስፋ ፡ አስቆራጭ ፡ እትበለኝና ፡ ተስፋ ፡ የለህም ። ራስክም ፡ ተስፋ ፡ ቆርጠሃል ። ከኔ ፡ እትሻልም ። እንዲያውም ፡ እኔ ፡ ብወደውም - ብጠላውም ፡ አንድ ፡ የመስተዳደሪያ ፡ ሙያ ፡ አለኝ ። ይህ ፡ ካንተ ፡ በኩል ፡ ነው ። ከኔ ፡ በኩልስ ? እኔ ፡ ላስተዳድርህ ፡ ነው ? ርስት ፡ አለኝ ? ሥራ ፡ አለኝ ? ወይስ ፡ ሁለታችን ፡ ልመና ፡ ልንሄድ ፡ ነው ? ተቆራኝቶ ፡ በመሠቃየት ፡ አላምንም ። የጣለብኝን ፡ ዕድል ፡ ብቻዬን ፡ ልቋቋመው ። ዕድልህን ፡ ሞክር ። ደግሞ ፡ እውነቱን ፡ ለመናገር ፡ ሀብትም ፡ ቢኖርህ አላገባህም ፡ ነበር ። ከአብራክህ ፡ የወጡትን ፡ ልጆች ፡ የትም ፡ ያፈሰሰክ ፡ እኔን ፡ ትጠብቀኛለህ ፡ ብዬ ፡ ነው ? »

በዛብኝ ፡ እርግጥ ፡ የተናገረችው ፡ ሁሉ ፡ እውነት ፡ ነበር ። በቃላት ፡ የቀረበ ፡ ትክክለኛ ፡ የራሴ ፡ መስተዋት ።

ግን ፡ እርሷ ፡ ማን ፡ ሆነችና ፡ ነው ፡ ራሴን ፡ ልታሳየኝ ፡ የምትሞክር ? ከሁሉ ፡ ደግሞ ፡ ሕሊናዬን ፡ የሚቀስቅስ ብኝ ፡ ሰው ፡ በጣም ፡ ያናድደኛል ። ከመቆጣቴም ፡ የተነሣ እርሳሱን ፡ ጣልኩና ፡ «ዳ ዳ ዳ » ከሚል ፡ ድምፅ ፡ ጋር ፡ ጋር ፡ ጠረጴዛውን ፡ በቡጢ ፡ መታሀት ። በተለይ ፡ የዚህ ቀን ፡ ዝርዝር ፡ ሁኔታ ፡ የሚታወሰኝ ፡ ምክንያት ፡ አይገባኝም ። በአእምሮዬ ፡ ውስጥ ፡ ቁልጭ ፡ ብሎ ፡ ተቀርጾ ፡ የቀረው ፡ ይህ ፡ ቀን ፡ ይመስላል ።

እንደገና ፡ አረቄ ፡ ለሁለታችንም ፡ ቀዳችና ፡ መልሳ ፡ ልታስረዳችና ፡ ልትማጠነኝ ፡ ሞከረች ። ጊዜው ፡ ድንግዝ ግዝ ፡ ብሎ ፡ ነበር ። ሁለት ፡ ሰዎች ፡ እያውካኩና ፡ እየተሳሳቁ ፡ ከመጠጥ ፡ ቤቱ ፡ ገቡ ። እኛ ፡ የነበርነው ፡ ከመኝታ ፡ ቤት ፡ ነው ።

«ከዚህ ፡ ቤት ፡ ሰው ፡ የለም ፡ እንዴ ! » አለ ፡ አንደኛው ። ልጅቷ ፡ የአረቄውን ፡ ጠርሙዝ ፡ ይዛ ፡ ወጣች ። መለኪያ ፡ ሲንቋቋ ፡ ይሰማል ። ከጥቂት ፡ ጊዜ ፡ በኋላ ፡ ተመልሳ ፡ መጣች ።

«አየለ ፡ ለምን ፡ ወጣ ፡ ብለህ ፡ ነፋስ ፡ እትቀበልም ?» አለችኝ ። ምን ፡ ማለቷ ፡ እንደሆነ ፡ ይገባኛል ። እንደሚገባኝም ፡ ታውቀዋለች ። ምንም ፡ ዓይነት ፡ ጸያፍ ፡ በሌለበት ፡ አረፍቶ ፡ ነገር ፡ ቢሸፋፈንም ፡ እነጋገሯ ፡ እንዲገባኝ ፡ አድርጋ ፡ ነበር ። በጭውነት ፡ አገላለጽ ፡ አልጋውን ፡ እፈ

ልገዋለሁና፡ ውጣልኝ፡ ማለቷ፡ ነው። ገንዘባቸውን፡ ከዋለው፡ ፍላጎታቸውን፡ ለመወጣት፡ ሰዎች፡ ከውጭ፡ ይጠባበቃሉ። እንደጥጋብ፡ ዘመኔ፡ ቢሆን፡ ኖሮ፡ ከፊቱ፡ ላይ ከሰው፡ ጋር—ከማንም፡ ሰው፡ ጋር—ስትተኛ፡ ባያት፡ ቅሬታ፡ ባልተሰማኝ፡ ነበር። ወጣ፡ ብዬ፡ ይበልጥ፡ ሽክ፡ ያለችዋን፡ በመመገብ፡ የአሸናፊነት፡ ስሜቴን፡ ለራሴ፡ እገልጽለታለሁ። አሁን፡ ግን፡ ሁኖቴው፡ ሌላ፡ ነው። ከቅናትም፡ ይልቅ፡ ጥቃት፡ ክፉኛ፡ አቃጠለኝ። ገንዘብ፡ በማጣቴ፡ ማንም፡ ውርጋጥ፡ ጎረምሳ፡ ከአልጋ፡ ሊያስነሣኝ፡ ፈጽሞ፡ አልህ፡ ያዘኝ። ወይ፡ ፍንክች፡ ሚማዬን፡ አወላለቅሁና፡ ከብርድ፡ ልብሱ፡ ውስጥ፡ ገባሁ። የሚያንቀሳቅሰኝን፡ ወንድ፡ እስቲ፡ አየዋለሁ፡ አልኩ፡ በሆዴ፡

ልጅቷ፡ ከመኝታ፡ ቤቱ፡ ወጣችና፡ ትንሽ፡ እንጥፍጣፊ፡ የቀረውን፡ የአረቄ፡ ጠርሙዝ፡ ይዛ፡ ተመልሳ፡ መጣች።

«በቤቱ፡ ውስጥ፡ ያለኝ፡ ይህ፡ ብቻ፡ ነው፤!» አለች፡ በጣም፡ ምርር፡ ባለ፡ እነጋገር፡ «የኮካ፡ ኮላ፡ መግዣ፡ ስንኳ፡ የለኝም። ባለቤቱ፡ ኪራዩን፡ ዛሬና፡ ነገ፡ ባትከፍይ፡ ተወጫለሽ፡ ብለው፡ አስጠንቅቀውኛል። አየለ፡ ለምን፡ ታወቃለህ? እኔ፡ ብረዳህ፡ አልጠላም። ግን፡ አንተም፡ እንደምትረዳ፡ ዓይነት፡ ሁን፡ እንጂ።»

መልስ፡ አልሰጠችም። ዝም፡ ብዬ፡ እንቅልፍ፡ እንደወሰደው፡ ሰው፡ በብርድ፡ ልብሱ፡ ተጠቅልዬ፡

ተኛሁ። ከአልጋው፡ ላይ፡ ተቀመጠችና፡ የተሸፈንኩበትን፡ ብርድ፡ ልብስ፡ ገልጣ፡ «አየለ፡ ልለምንህ፡ ልለምንህ!» አለች። እነጋገሯ፡ ከማባበልም፡ ይልቅ፡ የጭንቀትና፡ የዛቻ፡ ነበር። እኔ፡ ግን፡ ወይ፡ ፍንክች፡ የአልህ፡ ሰይጣን፡ ሰፍሮብኝ፡ ነበር። በመካከሉ፡ ሰዎቹ፡ ሲወጡ፡ ኮቲ፡ ተሰማኝ። ከመኝታ፡ ቤቱ፡ ውስጥ፡ ሰው፡ እንዳለ፡ አውቀዋል። ጭንቀት፡ ወይም፡ አምባገነን፡ አልፈለጉም። በዚህ፡ ጊዜ፡ ልጅቷ፡ ፈታን፡ በመዳፈፍ፡ ሸፍና፡ ተንሰቀሰቀች። ብዙ፡ አለቀሰች። ተማረረች። «ምንው፡ ጌታዬ፡ ምን፡ ዕድል፡ ነው፡ የጣለብኝ፡ እስከዚህ፡ ድረስ፡ በድየው፡ ነው? ፍጠረኝ፡ አላልኩት። እናት፡ አባቴን፡ ወሰደብኝ። ሳልፈልግ፡ ችግር፡ ላይ፡ ጣለኝ። ደግሞ፡ ካንተ፡ ጋር፡ ያገናኘኝ፡ ምን፡ አጋጣሚ፡ ነው፡ አየ፡ ፈጣሪ!» ከዕንባዋ፡ ጋር፡ ሌላም፡ ብዙ፡ የዋይታ፡ ቃል፡ አፍስሳ፡ ይሆናል። በጣም፡ አላዳመጥኳትም። ዕንባ፡ ይተናነቃት። ነበር። እኔ፡ ግን፡ ከቶ፡ ምንም፡ አልተሰማኝም—የሴት፡ ዕንባ፡ ያዞ፡ ዕንባ፡ ነው። እንዴ፡ እኔ፡ ስቸገር፡ ለምን፡ አብራ፡ አትቸገርም? ገንዘብ፡ ባጣ፡ ነው፡ ከቤቷ፡ የምታባርረኝ—አየተደጋገመ፡ በአእምሮዬ፡ የሚመላለሰው፡ የንዴት፡ ሐሳብ፡ ይህ፡ ነበር።

እኔ፡ እንደተኛሁ፡ እርሷ፡ ከአልጋው፡ ላይ፡ እንደ፡ ተቀመጠች፡ ለብዙ፡ ጊዜም፡ ያህል፡ ጸጥ፡ ብለን፡ ቆየን።

ሌላ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ገባ ። ወጥታ ፡ ተቀበለችው ። ጥቂት ፡ ቆይታ — ምናልባትም ፡ ዋጋውን ፡ ተነጋግራ — ተመለሰች ። አሁን ፡ በቁጣ ፡ ተሹማ ፡ ነበር ።

«ትወጣልኛለህ ፡ አትወጣም !» አለች ፡ ባማረረ ፡ ትእዛዝ ። ዝም ። «አንተንኮ ፡ ነው ?» ። መልስ ፡ የለም ።

«አ ! አ ፡ እትዩ ! ምን ፡ ይጨማለቅብኛል ! ከሚጨማለቅበት ፡ ሄዶ ፡ አይጨማለቅም ! እኔይቱ !» ብላ ፡ ብርድ ፡ ልብሱን ፡ ከላዩ ፡ ላይ ፡ ስትገፍ ፡ እኔም ፡ ተወራጩሁና ፡ ለጥፈ ፡ ስደነባበስ ፡ ስድቡን ፡ እያደባለቀችው ፡ ወጣች ።

ከጥቂት ፡ ደቂቃዎች ፡ በኋላ ፡ አጫጭር ፡ ዱላ ፡ ያነገቡ ፡ ሁለት ፡ ሰላማዊ ፡ ፖሊሶች ፡ እየመራች ፡ ከተፍ ፡ አለች ። ከርሷ ፡ ልደባደብ ፡ እንደተነሣሁ ፡ ጫማዬን ፡ ሳለጠልቅ ፡ ከአልጋው ፡ ላይ ፡ ተቀምጫ ፡ ነበር ።

«እርሱ ፡ ነው !» በክፍሉ ፡ ውስጥ ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ እንዳለ ፡ ሁሉ ፡ በጣቷ ፡ ለይታ ፡ አመለከተችው ። ሁለቱ ፡ ፖሊሶች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ተያዩ ። እኔም ፡ አፈን ፡ አጣምሜ ፡ ሦስቱንም ፡ የተቻለ ፡ ንቀት ፡ አሳየኋቸው ።

«ጌታዬ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ነዎት ። ለምን ፡ ሴት ፡ ልጅ ያስቸግራሉ ?» አለች ፡ በሽምግልና ፡ አንደበት ። ፈላስፋው ፡ መጣ ! አልኩ ፡ በሆዴ ። ምን ፡ ያውቃል ፡ ስለኔ ፡ ትልቅነት ? ምን ፡ ያውቃል ፡ ስለሁለታችን ፡ ግንኙነት ? ምን ፡ ብላ ፡ ነግራቸው ፡ ይሆን ?

«ምንም ፡ አልፈልገው ! ብቻ ፡ አስወጡልኝ» አለቻቸው ። በዱቤ ፡ ጠጥቶበኛል ፡ ብላ ፡ ከሳኝ ፡ ነው ? ወይስ ፡ በዱቤ ተኝቷል ፡ ብላ ፡ ነው ? እኔስ ፡ በበኩሌ ፡ ገንዘቤን ፡ ከፍዬ የሚገባኝን ፡ ግልጋሎት ፡ አላገኘሁም ፡ ብል ፡ ኖሮስ ፡ ? የአንደበቱ ፡ መታሠር ፡ ለዚያን ፡ ጊዜ ፡ በጣም ፡ በደለኝ ። «ዲ ዲ ዳ ዳ» ብልባቸው ፡ ይስቁብኛል ። አይገባቸውም ። ጽፈ ፡ ላስረዳቸው ፡ ብሞክር ፡ አይቀበሉኝም ። አይገባቸውም ። ወይም ፡ የማያነቡ ፡ መሐይሞች ፡ ይሆናሉ ። በአብዛኞቹ ፡ አስተያየት ፡ ከሴት ፡ ጋር ፡ የሚጣላው ፡ ሁሉ ዋጋ ፡ የለሽ ፡ ፍጡር ፡ ነው ። ነገሩም ፡ እኔስ ፡ ምን ፡ ዋጋ ፡ ነበረኝ ? በዓይኔ ፡ የምገድላቸው ፡ ይመስል ፡ እየገላመጥኩ ፡ ዝም ፡ አልኩ ።

«ይነሱ ፡ ጌታዬ !» ሲል ፡ አዘዘኝ ፡ አንደኛው ።

«እርስዎን ፡ ነው ፡ ሰውዬ !»

«ሰውዬ ፡ በኩበር ፡ ብትነሣ ፡ ይሻልህል ።»

በንዴት ፡ ብግን ፡ አልኩ ። — ጌታዬ ፡ ሰውዬ ፡ ይሻልህል ! — — — ደደብ ! ብዬ ፡ በሆዴ ፡ ሰደብኩት ። ከዚያም ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ያዳምጥ ፡ የነበረው ፡ ሁለተኛው ፡ ፖሊስ ፡ « ቁልምጫው ፡ እረ ፡ ምንድነው ?» አለና ፡ በክንዴ ፡ ጐተተኝ ። አልኩልና ፡ ሴት ፡ ሲጋራ ፡ ባጠቃው ፡ ሰውነቱ ፡ ጥቂት ፡ ተፈራገጥኩ ። ግብግብም ፡ ልጋጠም ፡ ሞክርኩ ። ነገር ፡ ግን ፡ በቀላሉ ፡ ክንዴን ፡ ጠምዘው ፡ የፈጠኝ ፡ ያዙኝና ፡ እየገፉ ፡ አወጡኝ ።

«አሁን፡ እስቲ፡ ምን፡ ትጠቀማለህ?» ስትል፡ ከወደ
ጀርባዬ፡ ሰማኋት ። ምክንያቱን፡ ሳላውቀው፡ ካለፈው፡
ሁሉ፡ የአሁኑ፡ ንግግር፡ ሰውነቴን፡ አቃጠለው ። ምናል
ባት፡ ማሸነፏና፡ መሸነፌ፡ ተሰምቶኝ፡ ይሆናል ። ከነርሱ፡
ነጥቁ፡ እርሷን፡ ልተናነቅ፡ ሞክሬአለሁ ። ከዚያ፡ በኋላ፡
የሆነውን፡ ግን፡ ፈጽሞ፡ አላውቅም ። በሕይወቴ፡ ውስጥ፡
አንድ፡ የጨለማ፡ ክፍል፡ ሆኖ፡ ቀርቷል ። ከቶ፡ ምንም፡
ነገር፡ የማይታየኝ፡ ፍጹም፡ ጨለማ . . . ።

. . . በኋላ፡ እንደተነገረኝ፡ ፖሊሶቹ፡ ከቤት፡ ገፈታ
ትረው፡ ካስወጡኝ፡ በኋላ፡ ከመንገድ፡ ላይ፡ ለቀውኛል ።
ምናልባት፡ ስደናበር፡ ከአንድ፡ የኤሌትሪክ፡ ምሰሶ ጋር፡
ተጋጭቶ፡ ይሆናል ። ወይም፡ ፖሊሶቹ፡ በዚያች፡ ዱላ፡
ኮርኩመውኝ፡ ኖሮ፡ ይሆን? በትክክል፡ እልታወቅም ።
ብቻ፡ ከግንባሬ፡ ላይ፡ ፍንክት፡ ተገኝቷል፡ አሉ ። የት፡
ስንከራተት፡ እንዳመሸሁም፡ አይታወቅም ። ከምሽቱ፡ በአ
ምስት፡ ሰዓት፡ ላይ፡ ወደልጅቷ፡ ቤት፡ ተመልሽ፡ እሄዳ
ለሁ ። ከዚያም፡ ልጅቷ፡ አንድ፡ ገበያተኛ፡ ሸኝታ፡ ከአ
ልጋዋ፡ ላይ፡ እንደተጋደመች፡ አገኝታለሁ ። በባንኩው፡
ላይ፡ ከተደረደረው፡ መካከል፡ አንድ፡ ባዶ፡ ጠርመሽ፡
ጨብጫ፡ ቀስ፡ ብዬ፡ እገባና፡ ለመጮህም፡ ሆነ፡ ለመከ
ላከል፡ ፋታ፡ ሳልሰጣት፡ ከተኛችበት፡ ጭንቅላቷን፡ እፈ
ጠፍጠዋለሁ ።

ምናልባት፡ ብዙዎቹን፡ ያስደነቃቸው፡ ከዚህ፡ በኋላ
የሠራሁት፡ ነው ። ልጅቷ፡ ከአልጋው፡ ላይ፡ በደም፡ እን
ደተበክለች፡ ከኮመዴኖው፡ ላይ፡ የነበረችውን፡ ትንሽ፡
ራዲዮና፡ አምስት፡ ብር፡ እንስቸ፡ በቀጥታ፡ ወደ፡ ፎኛ፡
ፖሊስ፡ ጣቢያ፡ እሔዳለሁ ። ከዚያም፡ ራዲዮኑንና፡ የአ
ምስት፡ ብር፡ ኖት፡ ከተረኛው፡ ፖሊስ፡ ፊት፡ ላይ፡ አስቀ
ምጫ፡ ጠረጴዛውን፡ በቡጢ፡ ዲው፡ አደርገዋለሁ ። በመ
ጀመርያ፡ ሰካራም፡ መሰልኳቸው ። «ዲ፡ ዲ፡ ዳ፡ ዳ» እያ
ልኩ፡ እጄን፡ ሳወዛውዝባቸው፡ ደግሞ፡ የባሰውን፡ ግራ፡
ገባቸው ። በፖሊስ፡ ጣቢያ፡ ብዙ፡ ዓይነት፡ ሰው፡ ይጠራ
ቀማል ። ሰካራሙ፤ ወፈፈው፤ ጥጋበኛው፤ ሌባው፤ ሥራ፡
ፈቱ፤ ፖሊሶች፤ ይህ፡ ሁሉ፡ አያስገርማቸውም ። ሆኖም፡
የኔው፡ ሁናቴ፡ በጣም፡ አስደንቋቸዋል ። ግራ፡ ገብ
ቷቸውና፡ ፈዘው፡ ሲመለከቱኝ፡ ከጠረጴዛው፡ ላይ፡ የነበ
ረውን፡ መዝገብ፡ ስቤ፡ «ጥረቷ፡ ይሄው፡ ብቻ፡ ነው ። አስ
ቀምጡላት» ራሳዋንም፡ ኑና፡ ተረክቡኝ» ብዬ፡ እጽፋለሁ ።
እርስ፡ በርሳቸው፡ ይተያያሉ ። ይሳሳቃሉ ። ገፍትረው፡
ሊያስወጡኝ፡ ያስባሉ ። በዚህ፡ ጊዜ፡ አንዱን፡ ፖሊስ፡
በክንዱ፡ ይዣ፡ ስንትተው፤ ሊነጥቀኝ፡ ሲቃጣ፡ ተረኛው፡
አዛዥ፡ «ምናልባት፡ ከአማኑኤል፡ ያመለጠ፡ እብድ፡ ይመ
ስለኛል ። ይህንን፡ ዕቃ፡ ወደሠረቀበት፡ ቦታ፡ ይሔድ፡
ይሆናልና፡ ተከተሉት» ብሎ፡ ያዛል ። ዕብድ፡ የሚለው፡

ቃል፡ በኔ፡ ላይ፡ ሲጠቀስ፡ የመጀመርያ፡ ጊዜ፡ ሳይሆን፡
አይቀርም። ከዚያ፡ በፊት፡ ግን፡ ሰካራም፡ ከሚለው፡
ቅጽል፡ ገና፡ አላለፍኩም፡ ነበር።

እኔ፡ እየመራሁ፤ ፖሊሶቹ፡ እየተከተሉ፡ በቀጥታ፡
ከልጅቷ፡ ቤት፡ አደርሳቸዋለሁ። ከዚያም፡ መኝታ፡ ቤቱን፡
በሥነ፡ ሥርዓት፡ እከፍትና፡ «ያቻትላችሁ!» ብዬ፡ አሳያ
ቸዋለሁ። እንዴት፡ ደንግጠው፡ ይሆን? ልጅቷ፡ በግን
ባሯ፡ ተደፍታ፡ ከአልጋው፡ ላይ፡ ተዘርራለች። አንዱ፡
ብርድ፡ ልብስ፡ ከወለሉ፡ ላይ፡ ወድቋል። አንዱ፡ እግሯ፡
ከአንሶላው፡ በላይ፡ እስከጭኗ፡ ድረስ፡ ተጋልጧል። ከወ
ጣሁ፡ በኋላ፡ ተፈራግጣ፡ ነበር፡ ማለት፡ ነው። ከጭንቅ
ላቷ፡ የሚፈሰው፡ ደም፡ ፍራሹን፡ ረዝርዘ፡ ከአልጋው፡
ሥር፡ ይንጠባጠባል። ከዚያም፡ ኮለል፡ ብሎ፡ አንድ፡
ቀጭን፡ መሥመር፡ በመሥራት፡ እስከበራፋ፡ ተጠግቷል።
በጣም፡ አሠቃቂ፡ ነበር፡ አሉ።

ግን፡ አልሞተችም፡ ነበር። ገና፡ ታቃስታለች። ፖሊ
ሶቹ፡ ወዲያው፡ ፊስካ፡ ይነፋሉ። መንደርተኛ፤ ፖሊስ፤
ወሬኛ፤ ይሰበሰባል። ወዲያው፡ አላፈ፡ መኪና፡ ለምነው፡
ልጅቷን፡ ምኒልክ፡ ሆስፒታል፡ ሲወስዱ፡ እኔን፡ ጥቂት፡
ቀደም፡ ብዬ፡ በፈቃዴ፡ ወደሔድኩበት፡ ፖሊስ፡ ጣቢያ፡
ይመልሱኛል። ማረፊያ፡ ቤት፡ እገባለሁ። ምናልባት፡
የሻማ፡ ክፈል፡ ተብዬ፡ ተደቂሽ፡ ይሆናል። ከግንባሬ፡ ላይ፡

ተገኘ፡ የተባለው፡ ፍንክት፡ የርሱ፡ ይሆን? ያም፡ ሆነ፡
ይህ፤ ባንድ፡ በኩል፡ የኔው፡ ምርመራ፡ ሲቀጥል፡ ልጅቱ
ታክማ፡ ከሞት፡ ለጥቂት፡ አመለጠች። አንድ፡ ዓይኗ፡ ግን፡
ፈሰሰ። ዋና፡ መልኳ፡ ዓይኗ፡ ነበር።

ፖሊሶቹ፡ ቃሌን፡ በሚቀበሉበት፡ ጊዜ፡ ስቃያቸውን
ሳያዩ፡ እንዳልቀሩ፡ እገምታለሁ። «-----ስምህ?» «----የአ
ባትህ፡ ስም?» «ዕድሜህ?» አእምሮውን፡ የሳተ፤ በዚህ፡
ላይ፡ ዲዳ፡ የሚሰጠው፡ መልስ፡ ጀራትና፡ ቁንጮ፡ ሊኖ
ረው፡ አይችልም። ግን፡ ልጅቷ፡ በሚገባ፡ መስከራብኛ
ለች። የጣቱ፡ አሻራም፡ በጠርሙሱ፡ ላይ፡ ተገኝቷል። ራዲ
ዮው፤ እምስቱ፡ ብር፡ ሌላ፡ ተጨማሪ፡ ኤግዚቢት፡ ነው።
መጀመሪያ፡ ከቤት፡ ገፍትረው፡ ያስወጡኝ፡ ፖሊሶች፡ እን
ደዚሁ፡ ቃላቸውን፡ ሰጥተዋል። ወንጀሉን፡ ለመፈጸሜ፤
በቂ፡ የሞቲቭ፤ የቴክኒክና፡ የሁኔታ፡ ማስረጃ፡ ነበር። ለወ
ንጀለኛነቱ፡ ዘጠና፡ ዘጠኝ፡ በመቶ፡ እርግጠኞች፡ ሆነዋል።

«ጥፋተኛ፡ ነህ? አይደለህም?» በአንድ፡ ተከላሽ፡ ላይ
ፍርድ፡ ከመሰጠቱ፡ በፊት፡ ይህ፡ ጥያቄ፡ ይቀርብለታል።
ተከላሹ፡ ጥያቄውን፡ በተስተካከለ፡ አእምሮ፡ መመለስ፡
አለበት። እኔም፡ ፍርድ፡ ቤት፡ ቀርቤ፡ በተከላሽ፡ ሳጥን፡
ውስጥ፡ ገብቶ፡ ተጠይቄአለሁ። ነገር፡ ግን፡ ባንድ፡ በኩል
አቃቤ፡ ሕገ፡ ወንጀለኛነቱን፡ የሚያረጋግጡ፡ ማስረጃዎ
ችን፡ ይዞ፡ ሲቀርብ፡ በሌላው፡ በኩል፡ ደግሞ፡ መንግ
ሥት፡ ለኔ፡ ያቆመልኝ፡ ጠበቃ፡ ፍርዴን፡ ለመስማት፡

አእምሮቱ፡ የተሰተካከለ፡ አለመሆኑን፡ ወንጀሉ፡ ተፈጸመ፡
በተባለበት፡ ሰዓትም፡ አእምሮቱን፡ ስቶ፡ እንደነበር፡
በሐኪም፡ አስመስክሮ፡ በቂ፡ መከላከያ፡ ይዞ፡ ኖሯል።
ከዚህም፡ ጋር፡ ልጅቷ፡ አካሏ፡ ቢጉድልም፡ በርሷ፡ በኩል፡
አልፈልገውም፡ ብላ፡ ፈርማለች።

በዚህ፡ ሁኔታ፡ ወደዓለም፡ በቃች፡ በመውረድ፡ ፈንታ፡
አማኑኤል፡ እንደገባ፡ ጻኛው፡ አዘው፡ ክሱ፡ በዚህ፡
ቆሟል። እኔ፡ ግን፡ ከልጅቷ፡ ቤት፡ በፖሊስ፡ ተገፍትሬ፡
መውጣቴን፡ ብቻ፡ እንጅ፡ ይህ፡ ሁሉ፡ መሆኑን፡ ፈጽሞ፡
አላውቅም። ተነግሮኝም፡ ማመኑ፡ አቅቶኛል። ሊሆን፡
አይችልም። ፈጽሞ፡ ይህንን፡ ሁሉ፡ እኔ፡ አላደረግሁም፡
እላለሁ፡ ብቻዬን። ግን፡ ባምነውም፡ ባላምነውም፡ እውን፡
የደረሰና፡ የደረሰብኝም፡ ነው። ሌላው፡ ቀርቶ፡ የፖሊስ፡
ጣቢያው፡ መዝገብ፡ አለ።

በእንቅልፍ፡ ልቡ፡ እንደተወሰደ፡ ወይም፡ እንደተ
ጓዘ፡ ሰው፡ ራሴን፡ በአማኑኤል፡ ሐኪም፡ ቤት፡ ውስጥ፡
አገኘሁት። አማኑኤል፡ መሆኑን፡ በመጀመሪያ፡ አላውቅሁም፡
ነበር። አእምሮቱን፡ በሚገባ፡ ያወቅሁት፡ አንድ፡ ቀን፡
ከሕክምናው፡ ክፍል፡ ጀርግንዬን፡ በኤሌትሪክ፡ ከተተ
ኮስኩ፡ በኋላ፡ ነው። ከዚያም፡ በፊት፡ በአንድ፡ ጫጫታ፡
በሞላበት፡ ክፍል፡ መታሠሪ፡ ዕርቃን፡ ሥጋቸውን፡
የሚንቀሳቀሱ፡ ሰይጣኖች፡ ማየቴ፡ በአንድ፡ ነጭ፡ ዲያብ

ሎስ፡ ጭንቅላቴን፡ በእሳት፡ መለብለቤ፡ እንደ፡ ሩቅ፡ ሕልም፡
ትዝ፡ ይለኛል። ዕርቃኖቼ፡ በሽተኞች፡ እሳቱ፡ ኮሬንቲው፡
ዲያብሎስ፡ ሐኪሙ፡ መሆናቸው፡ ነው። ነገር፡ ግን፡ እው
ነተኛው፡ ነገር፡ ተቃውሶ፡ በአእምሮቱ፡ ውስጥ፡ የቅዠት፡
ዓለም፡ መልክ፡ ይሟላል። አእምሮቱ፡ በአንድ፡ ልዩ፡ ምክን
ያት፡ እንቀላፍቶ፡ ነበር። በኋላ፡ ዶክተሮቹ፡ ስንኳ፡ ትክክ
ለኛ፡ ትርጓሜ፡ ሊያገኙለት፡ አልቻሉም። የሕክምና፡ እን
ቆቅልሽ፡ ሆኖ፡ ቀርቷል።

ከኤሌትሪክ፡ ትኩሳት፡ በኋላ፡ አእምሮቱ፡ በሚ
ገባ፡ ሲነቃ፡ ሐኪሙ፡ መተካከውን፡ መሣሪያ፡ ያሰናዳ፡
ነበር። አካባቢዬን፡ ዙሪ፡ ተመለከትኩ። የት፡ ነኝ?
በእርግጥ፡ መጠጥ፡ ቤት፡ አይደለም። ሐኪም፡ ቤትም፡
አይደለም። ከበሽተኛ፡ አልጋ፡ ላይ፡ አልተኛሁም። ግራ
ገባኝ። ከዶክተሩ፡ ጠረጴዛ፡ ላይ፡ የነበረውን፡ ወረቀትና፡
እርሳስ፡ አነሳሁና፡ «የት፡ ነው፡ ያለሁት፡ እባክዎ? ምንስ፡
አመጣኝ?» ብዬ፡ ጽፌ፡ ሰጠሁት። ዶክተሩም፡ እኔንና፡
ጽሑፉን፡ በየተራ፡ ተመለከተ። ነገር፡ ግን፡ አማርኛ፡ ስለማ
ያውቅ፡ የሳይካትሪክ፡ ድሬሰሩን፡ ጠራና፡ አስተረጉመው።

ከዚያም፡ ከወንበሩ፡ ላይ፡ ተዝናንቶ፡ ተቀመጠና፡
«ትንሽ፡ አምህ፡ ስለነበር፡ ይህ፡ የአእምሮ፡ በሽታ፡ ሆስ
ፒታል፡ ነው። አሁንስ፡ እንዴት፡ ይሰማሃል?» ሲል፡ በአ
ስተርጓሚው፡ ጠየቀኝ። ግን፡ እንግሊዝኛውም፡ ገብቶኝ፡
ነበር።

« ደህና : ነኝ » ስል : ጸፍኩለት ።

« ጐድ ! » አለና : ራሱን : በፈገግታ : ነቀነቀ ። በማግሥቱ : ወደሌላ : ክፍል : እንደዛወር : ተደረገ ። ዶክተሩ : አእምሮዬ : በድንገት : መመለሱን : ለመረዳት : አላስቸገረውም ። ከፊቱ : ላይ : እንብቦታል ። ከአጠያየቁ : ተገንዝቦታል ።

በኋላ : እንደተረዳሁት : የተዛወርኩበት : ክፍል ፤ ወደ በራሩ : ተጠግቶ : የሚገኘው : ሦስተኛው : ደረጃ : ነበር ። ድኑው : ለመውጣት : የሚጠበቁት : ወይም : ተስፋ : ያላቸው : የገመምተኞች : ክፍል : መሆኑ : ነው ። የበሽተኞቹ ምድብ : በሦስት : ይከፈላል ። ከታች : ከደቡብ : ዘርፍ : በኩል ፤ የመዳን : ተስፋ : የሌላቸው : ቀንና : ሌሊት : ለመለየት : የማይችሉ : የመጨረሻዎቹ : የአእምሮ : በሽተኞች : ይገኛሉ ። በሁለተኛው : ደረጃ ፤ ለመዳን : ተስፋ : ያላቸው ፤ ግን : ሕክምናው : ረጅም : ጊዜ : የሚወስድ : በሽተኞች : አሉ ። በሦስተኛው : ደረጃ : ገመምተኞች : ናቸው ። በጽዳትም ፤ በጸጥታም ፤ በሁኔታም : ይህ : እንደሌሎች : ሆስፒታሎች : አንደኛ : ማዕረግ : ሊቆጠር : ይችላል ። ግቢው ግን : አንድ : ነው ።

ከጥቂት : ቀኖች : በኋላ : ደግሞ : እንደገና : ወደ : ዶክተሩ : ሕክምና : ክፍል : ተጠራሁ ። «አሁን : ደህና : ነህ ? ተሽሎህ : የለም : እንዴ ?» እያለ : በማጽናናት : እንደማይከረፍን : የመሰለውን : የኤሌትሪክ : መተኮሻ : በሁለቱ :

ጀር : ግንዴ : ሰካው ። ትኩሳቱ : ከአንድ : ሴኮንድ : የበለጠ : አይወስድም ። በዚያች : አንድ : ሴኮንድ : ውስጥ : ግን : በሽተኛ : አልፎት : የሚመለሰው : ሥቃይ : ሊገለጽ : አይቻልም ። በዚያ : በሚፍለቀለቀው : የገሃንም : እሳት : ውስጥ : ተዘፍቆ : መውጣት : ነው ። አንዳንድ : ጊዜ : እምሯል : ስንለውጥ : የሚሰማን : «የኤሌትሪክ : ሾክ» በዚያ : ግምት : የእናት : ቁንጥጫ : ነው ። ይህ : በቀጥታ : የሚተኩሰው : አንጐልን : ነው ።

ዶክተሩ : መተኮሻውን : ከጭንቅላቱ : ላይ : አውልቆ ልኝ : ከወንበሩ : ላይ : ተዘርሬ : ትንሽ : ከተነፈስኩ : በኋላ : አሁንም : ወረቀት : አንስቼ : « ሌላ : የኤሌትሪክ : ሕክምና : እንዲደረግልኝ : ፈጽሞ : አልፈልግም ። ደህና : መሆኔ : በትክክል : ይሰማኛል ። ይታወቀኛል ። በዚህ : የምሠቃይበት : ምክንያት : ከቶ : የለም : » ብዬ : ጸፍኩና : ሰጠሁት ። ተተረጉመላኝ ። ትክክል : ብሎ : ክፉኛ : አስተዋለኝ ።

በኤሌትሪክ : መተኮሱን : ስቃወም : እኔ : የመጀመሪያው : በሽተኛ : አይደለሁም ። ወደዚያ : ክፍል : በተጠራ : ቁጥር ፤ የማያለቅስ ፤ የማይወራጭ ፤ የማይጮህ ፤ በሽተኛ : የለም ። ዶክተሩ : ወይም : ረዳት : አስተዳዳሪው ፤ ሲያልፍ : እንደ ሕፃን : ከጉልበቱ : ወደቀው : « እንዲያው : ምን : አጠፋሁ !» እያሉ : የሚለምኑ : ሞልተዋል ። አንዳንዶቹም : ሥቃዩ : እንደፈርማ ፤ በአንጐላቸው :

ውስጥ ፡ ተቀርጾ ፡ ያለማቋረጥ ፡ የሚያወሩት ፡ ስለርሱ ፡
ነው ። ከመኝታቸው ፡ ላይ ፡ እንዳሉ ፤ መተኮሻው ፡ የተሰ
ካባቸው ፡ ይመስል ፡ ጀሮ ፡ ግንዳቸውን ፡ ይዘው ፡ ያቃስ
ታሉ ። አውቆ ፡ አባቶቹ ፡ ደግሞ ፡ አንዴ ፡ ሲያቀምሱዋ
ቸው ፡ ይናዘዛሉ ፡ ይባላል ። የኤሌትሪኩ ፡ ትኩሳት ፡ በሽ
ታቸውን ፡ ያባሰባቸውም ፡ አይጠፉም ። የለመነው ፤ ያለ
ቀሰው ፤ የተንገበገበው ፡ ሁሉ ፡ አይቀርለትም ፡ ነበር ።

ችና ፤ « እንደምን ፡ ሰነበትክ ? ሐኪሙ ፡ በጣም ፡ ተሽ ሎታል ፡ አለኝ ። አልተገናኘንም ፡ እንጅ ፡ ሁል ፡ ጊዜኮ ፡ እመጣለሁ » አለች ፡ አንገቷን ፡ ደፋ ፡ አድርጋ ፡ በጣም ፡ በለሰለሰ ፡ እንደበት ፡ « ታዲያ ፡ ምን ፡ ይጠበስ ? » አልኩ ፡ በሆዴ ፡ ቁጣ ፡ ሳይሆን ፡ ስሜቴ ፡ የኃፍረት ፡ ነበር ። ለምን ፡ መጣች ? ሕሊናዬን ፡ ለመከርከር ፡ ነው ? ለብዙ ጊዜ ፡ ያህል ፡ እንደዚሁ ፡ ቆምን ። በሙሉ ፡ ዓይን ፡ ለን ይን ፡ ስንኳ ፡ አልተያየንም።በመጨረሻ ፡ ሰሐኑን ፡ ሰጥታ ፡ ተሰናብታኝ ፡ ሔደች ። ሳሕኑን ፡ ይዣ ፡ ወደክፍሉ ፡ ስገባ ፡ ሰሞኑን ፡ ሲከነክኑኝ ፡ የሰነበተው ፡ እንቆቅልሽ ፡ ተፈታልኝ ። ከሦስት ፡ ቀን ፡ አንድ ፡ ቀን ፤ ከአራት ፡ ቀን ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ የቤት ፡ ምግብ ፡ በሳሕን ፡ ይመጣልኛል ። ከየት ፡ እንደሆነ ፡ አላውቅም ፡ ነበር ። ብቻ ፡ ዘበኛው ፡ ስሜን ፡ ይጠራና ፡ ይሰጠኛል ። አልፎ ፡ አልፎ ፡ የቤት ፡ ምግብ ፡ የሚመጣላቸው ፡ በሽተኞች ፡ በጣም ፡ ጥቂቶች ፡ ናቸው ። በዚያ ፡ መናኛ ፡ እንጀራና ፡ ዝብጥብጥ ወጥ ፡ መካከል ፤ ዘወትርም ፡ ባይሆን ፡ ክሽን ፡ ያለች ፡ ወጥ ፤ የነጭ ፡ ጤፍ ፡ እንጀራ ፡ ምግብ ፡ በሳሕን ፡ የሚደርሰው ፡ በሽተኛ ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ የሚታየው ። እኔም ፡ በዚሁ ፡ ብዙ ፡ ጓደኞች ፡ አፍርቸበት ፡ ነበር ። ግን ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ሲሆን ፡ ማን ፡ እንደሚልክልኝ ፡ አላውቅም ፡ ነበር ። ዘበኛውንም ፡ አልጠየቅሁትም ። ማንበብ ፡ አይችልም ። « ለካ ፡ እሷ ፡ ናት ! » ፡ አልኩ ፡

በሆዴ ። የሚደርሰኝ ፡ ሁለት ፡ ዓይነት ፡ ሳሕን ፡ ነበር ።
አንዱ ፡ ይህ ፡ ነው ።

በማልሰቱ ፡ እንደዚሁ ፡ መጣችና ፡ አስጠራችኝ ።
ጤንነቱን ፡ ጠየቀችኝ ። ከዚያም ፡ ሳንነጋገር ፡ እንደዚሁ ፡
ቆመን ፡ ቆየን ። በመጨረሻም ፡ ያመጣችውን ፡ ሳሕን ፡
ሰጥታኝ ፡ የሰነበተውን ፡ ይዛ ፡ ሔደች ። ጉብኝቷ ፡ በዚህ ፡
ሁኔታ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ እየተደጋገመ ፡ ቀጠለ ።

ትመጣለች - - እጠራለሁ - - እወጣለሁ - - «ደህና ፡
ሰነበትክ ? » ስትል ፡ ሰላምታ ፡ ታቀርብልኛለች ። ስለደ
ህንነቱ ፡ ደንታ ፡ እንደሌለኝ ፡ ትከሻዬን ፡ ነቅነቅ ፡ አደር
ጋለሁ ። አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ የጐራጥ ፡ እየተያየን ፡ እንቆማ
ለን ። ሳሕንን ፡ ሰጥታኝ ፡ ባዶውን ፡ ሳሕን ፡ ይዛ ፡ ትሔዳ
ለች ። በመካከላችን ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ የማያስተያይ ፡ አንድ
ዓይነት ፡ መጋረጃ ፡ ነበር ። በኔ ፡ በኩል ፡ አጉል ፡
መግደርደርና ፡ ጎፍረት ፡ ጭምር ፡ ነው ። አንድ ፡ ጊዜ ፡
አስመርሬ ፡ ያባረርኳት ፡ ሴት ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ባለውለ
ተኛ ፡ አሁን ፡ የኔ ፡ አስታማሚ ፡ መሆኗ ፡ የሚያከራ ፡
ወይም ፡ የሚያስደስት ፡ ስሜት ፡ አልሰጠኝም ። ንዴትም ፡
ፀፀትም ፡ አለበት ። እርስዋ ፡ ግን ፡ አንገቷን ፡ ማቀርቀርና ፡
መሸከርመም ፡ ተፈጥሮዋ ፡ ነው ።

ይህም ፡ ሁሉ ፡ ሆኖ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ የጐብኝቷን ፡ ቀን
በናፍቆት ፡ መጠባበቅ ፡ ጀመርኩ ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ እስከ ፡ አም
ስትቀን ፡ ሳትመጣ ፡ ቀረችና ፡ ሰውነቱ ፡ ሲታወክና ፡ ሲጨነቅ ፡

ሰነበተ ። « ምን ፡ ነካት ? » « ተስፋ ፡ ቆርጣ ፡ ተወችኝ ? »
« ሰላምታ ፡ ስንኳ ፡ ስነፍጋት ! » « እንግዲህ ፡ በዚህ ፡
ዓለም ፡ ላይ ፡ ማን ፡ አለኝ » እያልኩ ፡ አሰላሰልኩ ።

በስድስተኛው ፡ ቀን ፡ ሰው ፡ ይፈልግሃል ፡ ስባል ፡
ልቤ ፡ ዳንኪራ ፡ እየመታ ፡ በጥድሬያ ፡ ወጣሁ ። አሁንም ፡
ሰላምታ ፡ አልሰጠኝም ። ግን ፡ ፊቱ ፡ ላይ ፡ ከበፊቱ ፡
የተለየ ፡ ፈገግታ ፡ እንዳለበት ፡ ይታወቀኝ ፡ ነበር ።

«ሳልመጣኩ ፡ የሰነበትኩት ፡ እንፍልዊንዛ ፡ አሞኝ ፡
ነው » አለች ፡ ይቅርታ ፡ በመጠየቅ ፡ ዓይነት ። በእርግ
ጥም ፡ ሰውነቷ ፡ ገርጥቷል ። እኔን ! ትክ ፡ ብዬ ፡ ተመለከ
ትኳት ። ዓይኗን ፡ ድንገት ፡ ቀና ፡ ስታደርግ ፡ ዓይንና ፡
ዓይን ፡ ተጋጨን ። ፈገግ ፡ አልኩ ። ፈገግ ፡ አለች ። ተፋ
ጠን ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ቆየን ። ከዚያም ፡ ከኪሴ ፡ ወረቀት ፡
አወጣሁና ፡ «ልጆቼስ ፡ ደህና ፡ ናቸው ? » ብዬ ፡ ጠየቅኳት ።
ከኔ ፡ በኩል ፡ መጋረጃው ፡ ሲገለጥ ፡ ገና ፡ የመጀመርያ ፡
ጊዜ ፡ ነበር ። በአወንታ ፡ ራሷን ፡ አወዛወዘች ። ዕንባ—
የደስታ ፡ ዕንባ— ሲተናነቃት ፡ ከጉሮሮዋ ፡ ላይ ፡ ያስታ
ውቃል ። ስንሰነባበትም ፡ ለመጀመርያ ፡ ጊዜ ፡ የእጅ ፡ ሰላ
ምታ ፡ ተሰጣጣን ። ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ አዲስ ፡ ፍቅር ፡ እንደ
ያዘው ፡ ሰው ፡ ሲያቁነጠንጠኝ ፡ ዋለ ። « ቆንጆ ፡ ነች ፡
እኮ ! እኔ ፡ ያላት ፡ ፍቅር ፡ ከዓይኗ ፡ ላይ ፡ በገሐድ ፡ ይነ
በብ ፡ የለም ፡ እንዴ ! » እላለሁ ፡ ብቻዬን ።

በሚቀጥለው ፡ ጊዜ ፡ ስትመጣ ፡ ላስጐብኝሽ ፡ ብዬ ፡
በእጅ ፡ ጋበዝኳት ። ከዚያም ፡ ኃላፊውን ፡ አስፈቀድኩና ፡

በመጀመርያ ፡ ወደኛው ፡ ክፍል ፡ ወሰድኳት ። ለማስ
ገብኘት ፡ የሚያሳፍር ፡ ክፍል ፡ አልነበረም ። ብርድ ፡
ልብሱ ፡ ባና ፡ ቢሆንም ፤ የአልጋው ፡ ረድፍ ፡ የተስተካ
ከለ ፤ አንሰላው ፡ ነጣ ፡ ያለ ፡ ነበር። ጧት ፡ ጧት ፡ በሚገባ ፡
ተነጥፎ ፡ ይውላል ። ጫጫታና ፡ ጨኸት ፡ አይሰማበትም ።
የዚህ ፡ ክፍል ፡ በሽተኞች ፡ አብዛኞቹ ፡ የረጉ ፡ ናቸው ።
ቢበዛም ፡ ገብኝን ፡ የሚያስቸግሩት ፡ ሲጋራ ፡ ስጠን ፡
እያሉ ፡ ነው ። የኔን ፡ መኝታ ፡ በእጅ ፡ አመለከትኳት ።
ከወለሉ ፡ መካከል ፡ ቆመችና ፡ ዙሪያውን ፡ በጥምና ፡ ካስ
ተዋለች ፡ በኋላ ፡ « ደህና ፡ ነው » አለች ።

ቀጥሎ ፡ ወደ ፡ ሁለተኛው ፡ ደረጃ ፡ ወሰድኳት ። ዕብ
ደት ፡ የሚያስቅ ፡ ቢሆን ፡ ከሌሎቹ ፡ ይበልጥ ፡ የሚያስ
ቀው ፡ ይህ ፡ ክፍል ፡ ነው ። በሰላሳ ፡ ዓመቱ ፡ አእምሮው ፡
እንደአምስት ፡ ዓመት ፡ ሕፃን ፡ የሚያስበው ፡ በሽተኛ ፡
አለ ። እንደ ፡ ሕፃን ፡ ልንፏቀቅ ፡ ይላል ። እንደሕፃን ፡
ይኮላተፋል ። «ዕብድ» ፡ እያለ ፡ የሚያሸጧጥጠው ፤ የሚ
ሸልለው ፤ በዚህ ፡ ክፍል ፡ ብዙ ፡ ዓይነት ፡ ጠባይና ፡ አድ
ራሳት ፡ ይታያል ። በዚህ ፡ ክፍል ፡ ያሉት ፡ በሽተኞች ፡
ልብስ ፡ የሚለብሱ ፡ ቢሆንም ፤ መኝታ ፡ ቤቱ ፡ ከሦስተ
ኛው ፡ ደረጃ ፡ የቆሸሸ ፤ አልጋው ፡ ግማሹ ፡ ተነጥፎ ፡
ግማሹ ፡ የተዘረከረከ ፡ ነው ።

ይህንን ፡ አልፈን ፡ ከአንደኛው ፡ ደረጃ ፡ ስንደርስ ፡
ከበራፉ ፡ ላይ ፡ አቆምኳት ። በስተምዕራብ ፡ የሚገኘው ፡

ክፍል ፡ አእምሮዋቸው ፡ ተቃውሶ ፡ ወንጀል ፡ የፈጸሙ ፤
ወይም ፡ አስቃቂ ፡ ወንጀል ፡ ከፈጸሙ ፡ በኋላ ፡ አእምሮ
ዋቸው ፡ የተቃወሰ ፡ በሽተኞች ፡ የሚገኙበት ፡ ነው ።
ልጁን ፡ አርዶ ፡ የቀበረው ፤ የደመኛውን ፡ ደም ፡ የጠጣው ፤
ሕፃን ፡ የሚያሳርደው ፡ ቃልቻ ፤ ዲክሚንት ፡ የቀደደው ፡
ሠራተኛ ፤ እነዚህ ፡ ሁሉ ፡ በዚህ ፡ ክፍል ፡ ይገኛሉ ። የክ
ፍሉ ፡ ጽዳት ፡ ከሁለቱ ፡ የባሰ ፡ ከመሆኑ ፡ ሌላ ፡ አንድ ፡
ሌላ ፡ የተለየ ፡ መልክ ፡ አለበት ። የዚህ ፡ ክፍል ፡ በሽተ
ኞች ፡ ሁሉ ፡ በእግር ፡ ብረት ፡ ይታሠራሉ ። ገና ፡ ከውጭ
ሆኖ ፡ እግር ፡ ብረቱ ፡ ሲንጨላጨል ፡ ይሰማል ። አንገ
ቷን ፡ ብቅ ፡ አድርጋ ፡ ጥቂት ፡ እንደተመለከተች ፡ መለስ
ኳት ። አደገኛ ፡ ክፍል ፡ ነው ፡ ይባላል ።

የመጨረሻውን ፡ ክፍል ፡ ግን ፡ አላስገብኘኋትም ።
የመዳን ፡ ተስፋ ፡ የሌላቸው ፡ በሽተኞች ፡ የሚገኙበት የዚህ ፡
ክፍል ፡ ትርኢት ፡ ስንኳን ፡ ሴት ፡ ልጅን ፡ ይቅርና ፡ ኮስታራ ፡
ወንድን ፡ ያስቅቃል ። ሁሉ ፡ ከእናቱ ፡ ሆኖ ፡ እንደወጣ ፡
ዕርቃን ፡ ሥጋውን ፡ ነው ። አንዱ ፡ አልጋውን ፡ ትቶ ፡ ከአ
ልጋው ፡ ሥር ፡ ይንከባለላል ። ሌላው ፡ ከወለሉ ፡ ላይ ፡
ኩርትም ፡ ብሎ ፡ ይቀመጣል ። እንደወጋግራ ፡ ቀኑን ፡
ሙሉ ፡ ከአንድ ፡ ሥፍራ ፡ ተገትሮ ፡ የሚውለው ፡ በሽተኛ ፡
አለ ። ከውጭ ፡ በጀርባ ፡ በኩል ፡ እንደዚሁ ፡ ራቁታቸ
ውን ፡ ከአፈሩ ፡ ሲንከባለሉ ፡ የሚታዩት ፡ ብዙ ፡ ናቸው ።

ከነርሱ ፡ መካከል ፡ የከረመ ፡ ጤነኛ ፡ ባሙቱ ፡ ራሱ ፡
ታሞ ፡ መውጣት ፡ አለበት ።

እኔም ፡ በተሻለ ፡ አእምሮ ፡ ይህንን ፡ ክፍል ፡ ለመጀ
መርዶ ፡ ጊዜ ፡ ስመለከት ፡ ክፉኛ ፡ ሳልደነግጥ ፡ አልቀረ
ሁም ፡ ነበር ። ሰው ፡ መሆንን ፡ ያስጠላል ። ክቡሩ ፡ ሰው ፡
እንደዚህ ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ።

በፊቷ ፡ እንደተረዳሁት ፡ ከጉብኝቱ ፡ በተለይ ፡ ልቧን ፡
የነካው ፡ የሴቶች ፡ ክፍል ፡ ይመስለኛል ። ሴት ፡ በመ
ሆኗ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ይህ ፡ ክፍል ፡ በተለይ ፡ ጎዘን ፡ የሰ
ፈነበት ፡ ነው ። ለምሳሌ ፡ « ሸዋዬ ፡ አንቺ ፡ ሸዋዬ ? »
እያለች ፡ እንደቅዠት ፡ ልጁዋን ፡ ስትጣራ ፡ የምትኖረው ፡
በሽተኛ ፡ የማንንም ፡ ልብ ፡ ትነካለች ።

አንዷ ፡ በሽተኛ ፡ « ሻሼን ፡ ነጠቁኝ ፡ እኮ » ፡ ብላ ፡
እንደዋዛ ፡ ብታዋያት ፡ ጸጉሯን ፡ ያሰረችበትን ፡ ሻሽ ፡
ፈትታ ፡ ስጠቻት ። ጉብኝቱ ፡ ሲጨረስ ፡ እንደማቃሠት ፡
ያህል ፡ በከባዱ ፡ ተነፈሰች ። ጉብኝቱ ፡ ስሜቷን ፡ ክፉኛ ፡
አሰቃይቶት ፡ ነበር ።

ከዚያ ፡ ቀን ፡ በኋላ ፡ ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ የኔንም ፡
ክፍል ፡ ገብታ ፡ አረገጠችም ። ከውጭ ፡ ሆና ፡ ታስጠራ
ኛለች ። ከዚያም ፡ በግቢው ፡ ወደታችኛው ፡ ሠፈር ፡ ሳን
ወርድ ፡ ጥቂት ፡ እንንሸራሸራለን ።

በዚህም ፡ ጊዜ ፡ የኔ ፡ ጤንነት ፡ ለፈተና ፡ ቀርቦ ፡
ነበር ። ወደሦስተኛው ፡ ደረጃ ፡ የተዛወሩ ፡ የአእምሮ ፡ በሽ

ተኞች ፡ ሁሉ ፡ የዕለት ፡ እንቅስቃሴያቸው ፡ አድራጎታ
ቸው ፡ ንግግራቸው ፡ የራት ፡ ገለጣቸው ፡ የቅርብ ፡ ቁጥጥር
ይደረግበታል ። ዘበኞቹ ፡ ቤት ፡ ጠራገዎቹ ፡ አልጋ ፡ እን
ጣፊዎቹ ፡ ሁሉ ፡ ለዋናው ፡ ዶክተር ፡ በእያንዳንዱ ፡ በሽ
ተኛ ፡ ላይ ፡ ሪፖርት ፡ ያቀርባሉ ። ከዚህም ፡ በተቀር ፡ በተ
ለይ ፡ ለዚህ ፡ ሥራ ፡ የተመደቡት ፡ የሶሻያል ፡ አገልግሎት
ሠራተኞች ፡ አሉ ። እነዚህ ፡ ሠራተኞች ፡ በሆስፒታሉ ፡
ውስጥ ፡ የሚገኙት ፡ አንዲት ፡ ሴትና ፡ አንድ ፡ ወንድ ፡
ናቸው ። ዋናው ፡ ተግባራቸው ፡ ገመምተኛው ፡ ወደማንበ
ራዊ ፡ ኑሮ ፡ እንደገና ፡ ለመግባት ፡ የሚያስችለውን ፡ ምክር ፡
መስጠት ፡ ሲሆን ፡ በሌላው ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ከሐኪም ፡ ቤቱ ፡
ለመውጣት ፡ የበቃ ፡ መሆኑንና ፡ አለመሆኑን ፡ ይመረም
ራሉ ። ከውጭ ፡ ዘመድ ፡ አዝማድ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ይጠይ
ቃሉ ። ከውስጥ ፡ በሽተኛውን ፡ እንደዋዛ ፡ እያሟወቱ ፡
ሁናቱውን ፡ ይመዘግባሉ ። አንዳንዱ ፡ በሽተኛ ፡ ከአኑጋ
ገር ፡ እንዳይሰት ፡ በመጠንቀቅ ፡ ዝምታ ፡ አብዝቶ ፡ ፈተና
ውን ፡ ይወድቃል ። ሌላው ፡ ጮሌነቱን ፡ ለማሳየት ፡ ሲቀ
ባጥር ፡ አለመዳኑን ፡ ይገልጣል ። በሦስተኛውም ፡ ደረጃ ፡
ብዙ ፡ ዓመት ፡ የቆዩ ፡ በሽተኞች ፡ አሉ ። አንዱ ፡ ሊያመ
ልጥ ፡ ትንሽ ፡ ሲቀረው ፡ በአንዲት ፡ ስሕተት ፡ ይወድቃል ።
ሌላው ፡ እየቆየ ፡ በሽታው ፡ ያገረሸበትና ፡ ወደሁለተኛው ፡
ደረጃ ፡ የሚዛወር ፡ አለ ። ብዙዎቹ ፡ በሽተኞች ፡ የሚታይ
ባቸው ፡ አንዱ ፡ ትልቅ ፡ ጉድለት ፡ የውጪኛውን ፡ ጎብረ

ሰብ ፡ መፍራትና ፡ በራስ ፡ እምነት ፡ ማጣት ፡ መሆኑ ፡ ይነገራል ። እኔ ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ድዳ ፡ ብሆን ፡ ከባለቤቴ ፡ ጋር ፡ እንደገና ፡ ከተገናኘሁ ፡ በኋላ ፡ የራስ ፡ እምነትና ፡ ተስፋም ፡ ይሰማኝ ፡ ስለነበር ፡ ከደንበኛው ፡ ውጭ ፡ የሆነ ፡ ጠባይ ፡ አላሳየሁም ። በየቀኑ ፡ እምነቴ ፡ እየጠነከረ ፤ የርሷም ፡ አስተያየትና ፡ ሰላምታ ፤ ከፈቷም ፡ ላይ ፡ የሚነበበው ፡ ፍቅር ፡ እያጽናናኝ ፡ ሔደ ። ከጓደኞቼ ፡ ጋር ፡ ብዙ ፡ ባልነጋገር ፡ ዲዳነቴ ፡ ታውቆ ፡ ነበር ።

ምዕራፍ ፡ ፮ ።

ማማሹን ፡ ጊዜ ፡ ስለማላስታውሰው ፡ እንደነገሩኝ ፡ በአማኑኤል ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ከፈጀሁ ፡ በኋላ ፡ አእምሮዬ ፡ ደህና ፡ ስለተመለሰ ፤ ቢያስፈልግ ፡ እየተመላለስኩ ፡ ልታከም ፡ መውጣት ፡ የምችል ፡ መሆኑን ፡ ሐኪሙ ፡ ፈቀደ ። ባለቤቴ ፡ ዜናውን ፡ እንደትልቅ ፡ ምሥራች ፡ ነገረችኝ ። በእርግጥም ፡ ትልቅ ፡ ምሥራች ፡ ነበር ። ፒያሳ ፡ እንዴት ፡ ሆኖ ፡ ይሆን ? አዲስ ፡ ከተማስ ? ተሻሽሏል ? ከማይጮህ ፤ በሠንሠለት ፡ ከማይታሠር ፤ ልብሱን ፡ በሚገባ ፡ ከሚለብስ ፡ ሕዝብ ፡ መካከል ፡ መዋሉን ፡ ስንኳ ፡ አያህለውም ። ባንድ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ተሠቅቅሁ ። ሰውስ ፡ እንዴት ፡ ይቀበለኝ ፡ ይሆን ? «ከአማኑኤል ፡ በቅርቡ ፡ የወጣው !» እያለ ? የሰውን ፡ አፍ ፡ ገና ፡ በመፍራት ፡ አማኑኤል ፡ ተዘግቼ ፡ አልቀርም ።

አንድ ፡ ቀን ፡ እሑድ ፡ ባለቤቴ ፡ የአባቷን ፡ አውቶ ሞቢል ፡ ከነጅፈሩ ፡ ተውሳ ፡ ልታወጣኝ ፡ መጣች ።

መጸሕፍቶቼን ፡ — ወደመጨረሻ ፡ ጊዜ ፡ ግድም ፡ ማንበብ ፡ ጀምረ ፡ ነበር ፡ — ልብሶቼን ፤ የምግብ ፡ ማመላለሻ ፡ ዕቃዎችን ፡ ላሰናዳ ፡ የክፍል ፡ ጓደኞቼ ፡ ዙሪያውን ከበው ፡ ተመለከቱኝ ።

«አየለ ! ጥለሽን ፡ መሔድሽ ፡ ነዋ !» አለ ፡ አንደኛው ። አማኑኤል ፡ ከገባ ፡ አምስት ፡ ዓመቱ ፡ ነበር ። ግን ፡ ገና ፡ አልተሻለውም ። በርሱ ፡ ቤት ፡ ሁሉ ፡ «አንቺ» ነው ። «ምን ፡ ያስቀባጥርሃል ! ከዚህ ፡ ካንተ ፡ ጋር ፡ ሲላዝን ፡ ይኖራላ !» ሲል ፡ ሌላው ፡ ተቆጣው ።

«እኔምኮ ፡ ሳምንት ፡ ልወጣ ፡ ነኝ !» አለ ፡ ክሸኔ ፡ የተባለው ፡ ወጣት ። ሁልጊዜ ፡ ሳምንት ፡ እወጣለሁ ፡ እንዳለ ፡ ነው ። በጣም ፡ ያሳዝነኛል ። አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ ብቻውን ፡ እየተቀመጠ ፡ ሲያለቅስ ፡ ዓይኖቹ ለሁ ። አማኑኤል ፡ የገባው ፡ ገና ፡ በልጅነቱ ፡ ነው ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ጎብኝ ፡ መጥተው ፡ አልፎ ፡ አልፎ ፡ አንዳንድ ፡ ነገር ፡ ሲጠይቁን ፡ በአመላለሱ ፡ ተደስተው ፡ ሲያመሰግኑት ፡ «አለቻ !» አለ ፡ «ምን ?» ብለው ፡ እንደገና ፡ ቢጠይቁት ፡ ጭንቅላቱን ፡ በጣቱ ፡ እየጠቆመ ፡ «ኩላሊት !» ያለው ፡ ክሸኔ ፡ ነበር ። ሠንሠለታቸው ፡ ያልወለቀው ፡ ስንኳ ፡ ሲስቁበት ፡ ይኖራሉ ።

ሌላው ፡ ደግሞ ፡ ዕቃዬን ፡ ስከውን ፡ ተጎንብሶ ፡ እየረዳኝ ፡ «ከእነዚህ ፡ ዕብዶች ፡ ጋር ፡ ይኖራል ፡ ሰው ፡ ሳይመጥኔ !»

ሲል : እንደጤናማ : ተማረረ ። ይህ : ሁሉ : ሲሆን ፤
ባለቤቱ : ከበረንዳው : ላይ : ቆማ : ትጠብቀኝ : ነበር ።
የምትጠላው : ነገር : ቢኖር : እንዴ : ከክፍላችን : መግ
ባት : ነው ። ዕብደት : ተጋቢ : ይመስል : ራሴን : ያመኛል
ትላለች ። በዚያ : ሁሉ : ወራት : አልጋዬን : የገብኝ
ችው : አንድ : ጊዜ : ብቻ : ነበር ። በተረፈ : ግን : ተኝ
ኼም : እንደሆነ : ከውጭ : ሆና : ታስጠራኛለች ።

ንዚን : ጠቅልዬ : ለሹፌና : አሸከምኩና ፤ « በሉ :
ይህና : ሁኑ : ልጆች » ብዩ : የቅርብ : ጓደኞቼን : እጃቸ
ውን : እየጨበጥኩ : ተሰናበትኳቸው ። ከሌላው : ትልቅ
ክፍል : ገባሁና : ከወለሉ : ላይ : ቆሜ : በስንብት : እጄን :
አወዛወዝኩላቸው ። ያስተዋለኝ : ግን : አልነበረም ።
ግማሹ : ይጨፍራል ። ግማሹ : ተኝቷል ። ግማሹ : ከቦ :
ያወራል ። መቀባዠሬ : መስሏቸው : ይሆናል ።

«አየለ !» አለኝ : እስካሁን : ድረስ : ያልተናገረው :
አንዱ : የክፍል : ጓደኛዬ : «መልካም : ዕድል ! እንደገና :
እንዳትመለስ : እጸልይልሃለሁ !» እጄን : ሲጨብጥ :
በዓይኑ : ዕንባ : ችፍፍ : ብሎ : ነበር ።

«እኔም : ተስፋ : አደርጋለሁ» : አልኩት : እንደዋዛ
ግን : አነጋገሩ : ልቤን : ነክቶት : ነበር ። ከዚህ : የበለጠ :
መልካም : ምኞት : ምን : አለ ? በተለይ : እንደኔ : ላለው ።

አብዛኞቹ : የክፍል : «ጓደኞቼ : ሊሸኙኝ : እስከበረን
ዳው : ድረስ : ወጥተው : ነበር ። ከአውቶምቢሏ : ከመግ

ባቱ : በፊት : ባሕር : ማይ : እንደሚዘምት : መንገ
ደኛ : ፊቴን : መለስኩና : ክንዴን : አወዛወዝኩላቸው ።
በአጻፋው : አርገበገቡልኝ ። አውቶምቢሉ : ውስጥ : ስገ
ባም : ስለነርሱ : አስብ : ጀመር። --- ጥቂቶቹ --- የልብ ---
የቅርብ : ጓደኞቼ : ናቸው ። ከውጪኛው : ከጤናማው ።
ዓለም : ይልቅ : በዚያ : ክፍል : ውስጥ : እውነተኛ : ጓደ
ኞች : አግኝቶአለሁ ። ለገንዘብ : ሲሉ : የማይጠጉ ---
የልባቸውን : የሚገልጡ --- ስለኔ : መሐድ : ምን :
ይሰማቸው : ይሆን ? ግማሾቹ : መልካም : ዕድል : ይመ
ኙልኝ : ይሆናል ። ግማሾቹ : የኔን : ዕድል : በጉጉት :
ይጠባበቁ : ይሆናል ። በኔ : መውጣት : አእምሮዋቸው :
የሚያፈዝም : አይጠፉም ። አዎ : ከኔ : የተሻለ : ጤናማ : አእ
ምሮ : ያላቸው : አሉ ። እንዲያውም : ከውጪኛው : ዓለም :
የተሻለ : ጤናማ : አእምሮ : አላቸው ። ምናልባት : በጣም :
ትክክለኛው : ጤናማ : አእምሮዋቸው : ከውጪኛው :
ዓለም : ጋር : ስላልተስተካከለ : ዕብደች : ተብለዋል ።
ሌላው : ይሥቅባቸዋል ። እነርሱም : በሌላው : ይሥቃሉ :
ያሾፋሉ --- ።

ከሐሳቤ : የነቃሁት ፤ ግቢውን : ወጥተን : ቀጭኗን :
ኮረኮንች : መንገድ : ዘልቅን : ከአዲስ : ከተማው : ትር
ምስ : ስንገባ : ነበር ። ባለቤቱ : የመውጫውን : ፈቃድ :
ለዘበኛው : ስትሰጥ : አላየሁም ። ሰላምታ : ገጭ : አድርጎ :
«እሺ : እመቤቱ » አለ ? --- ይህና : ሁን : ብዬ : መሰና

በት፡ ይገባኝ፡ ነበር። --- ከዚያም፡ ዘበኛውን፡ አፍነን፡
በሩን፡ ሰብረን፡ ለማምለጥ፡ የተማከርን በት፡ ጊዜ፡ ታወሰኝ ---
አብዛኞቻችን፡ አማኑኤልን፡ የምናየው፡ እንደ፡ ሐኪም፡
ቤት፡ ሳይሆን፡ እንደ፡ አለም፡ በቃኝ፡ ነበር።

ጋሪው፡ ይጋፋል። ሰይቸንቶው፡ ይባረራል። እግረ
ኛው፡ ይተራመሳል። ሹፈራችን፡ ከላክሱን፡ ያለማቋ
ረጥ፡ ይነፋል። እንጨት፡ የተሸከመው፡ ሰው፡ ኩበት፡
የተጫነው፡ አህያ፤ በጥድፊያ፡ የሚራመደው፤ እያዘገመ፡
የሚጓዘው፤ ተቀምጦ፡ የሚለምነው፤ ሻጩ፤ ገዢ፤ ደላ
ላው፤ ዕቃው፤ --- ጨኸቱ፤ እንቅስቃሴው --- እንዴ፡
ፀጥታው፡ ከአማኑኤል፡ ምንምኩ፡ አይሻል፤ የሚል፡
ሰሜት፡ አደረብኝ። ከዚህ፡ ተርመሰማሽ፡ ሕዝብ፡ መካ
ከል፡ ስንቱ፡ ነው፡ ከነዚያ፡ ጓደኞቼ፡ የተሻለ፡ አእምሮ፡
ያለው፡ ብዬ፡ ራሴን፡ ጠየቅሁት።

«አየለ ! » ስትል፡ ባለቤቴ፡ ጠራችኝ፡ በሐሳብ፡
መዋጤን፡ አይታ። ቀና፡ ብየ፡ አየኋት። ተያየን። ከዚ
ያም፡ በአባቶራ፡ ሠፈር፡ ከጋሪው፡ ጋር፡ እየተጋፋን፡
አልፈን፤ በየሐንስ፡ ዘልቀን፡ በመስፍነ፡ ሐረር፡ መንገድ፡
ወጣንና፡ ወደ፡ አባቷ፡ ግቢ፡ አመራን። አፈርኩ። ፊታ
ቸውን፡ እንዴት፡ ላየው፡ ነው፡ ከነገሩ፡ ሁሉ፡ ምነው፡
የዛሬን፡ ብታልፈኝ፤ ስል፡ በሆዴ፡ ጸለይኩ። ነገር፡ ግን፡
እንደፈራሁት፡ ወደ፡ መኖሪያ፡ ቤታቸው፡ አልገባንም።
ከግቢው፡ ዳርቻ፡ ፊቷን፡ ወደውጭ፡ ሰጥታ፡ ከምትገ

ኛው፡ ቤት፡ ስንደርስ፡ አውቶምቢሉ፡ ቆመና፡ ባለቤቴ፡
ቀደም፡ ብላ፡ ወጥታ፡ «ጓዙን፡ አቀብለኝ» አለች። ከዚ
ያም፡ እየመራችኝ፡ ቤቴን፡ ክፍታ፡ ገባን። ግሩም፡ ነው።
ከዚያ፡ ጫጫታ፤ ትርምስና፡ የመንጋ፡ ኑሮ፡ በኋላ፤ ሌላ፡
ተጋሪ፡ በሌለበት፡ ክፍል፡ መግባት፡ እንዴት፡ ያስደስታል፤
ፀጥ፡ ያለ፡ ክፍል፤ አረንጓዴ፡ ፎቴ፤ እፎይ፤ እንደቸ
ኮለ፡ ሰው፡ ሄጂ፡ ዘርፈጥ፡ አልኩበት። ጓዙን፡ ይዛ፡
ወደ፡ ሌላው፡ ክፍል፡ ገባች። ተከትያት፡ ሄድኩ። መኝታ፡
ቤቴም፡ እንደሳሉኑ፡ ያማረበት፡ ነበር። አዲስ፡ ቁም፡
ሣጥን --- ራዲዮ፤ የኔ፡ ዓይን፡ ግን፡ ከአልጋው፡ ላይ፡
አረፈ። የሚውጥ፡ ፍራሽ፤ አዲስ፡ ብርድ፡ ልብስ፤ ንጹህ
አንሶላ፤ መዓዛው፡ ብቻ፡ ሰውነቴን፡ አረካው። «አፎይ!»
አልኩ፡ አሁንም፡ በናፍቆት፡ ከአልጋው፡ ላይ፡ እየተገረደ
ስኩ። ምናልባት፡ በአድራጌው፡ ሕፃን፡ መስቆ፡ ይሆናል።
ነገር፡ ግን፡ ከዚያ፡ ደረቅ፡ አልጋ፤ ከዚያ፡ የኮረንቲ፡ ሕክ
ምና፤ ከዚያ፡ ሠንሠለት፤ ከዚያ፡ ሁከት፡ በኋላ፡ አይፈረ
ድብኝም። አዲስ፡ ሕይወት፡ ነው። ፀጥ፡ ያለ፡ አካባቢ፤
የጸዳ፡ ክፍል፤ የሚታዘዝ፡ እሽከር፤ በኮረንቲ፡ የሚተኩ
ሰው፡ ሐኪም፡ ሳይሆን፡ በፈገግታ፡ እንደ፡ ሕፃን፡ የምታ
ቆላምጥ፡ ወይዘሮ --- የጓደኞቼ፡ ዕድል፡ አሳዘነኝ።

ባዲሱ፡ ንጹህ፡ አልጋ፡ ላይ፡ ጭልጥ፡ ያለ፡ ዕንቅ
ልፍ፡ ወሰደኝ። ስነታ፤ መታጠቢያ፡ መቅ፡ ውሃ፤ መለ
ወጫ፡ አዲስ፡ ልብስ፡ ተዘጋጅቶ፡ ጠበቀኝ። ሰውነቴ፡

የታደሰ ፡ መሰለኝ ፡ ራት ፡ በልተን ፡ ጥቂት ፡ እንደተዘናና
ሁም ፡ አባቷ ፡ ሊጠይቁኝ ፡ መጡ ።

«እህ ! ልጄ ፡ እንደምን ፡ ከረምክ ? » አሉ ፡ ሩቅ ፡ አገር
ንግድ ፡ ደርሸ ፡ እንደተመለሰኩ ፡ ነጋዴ ። ከዚያም ፡ አከታ
ተሉና ፡ «መቸም ፡ ስላልጠየቅሁህ ፡ ይቅርታ ፡ አድርግ
ልኝ» ፡ አሉኝ ።

ስለጤንነቴም ፤ ስለአገርራም ፡ እምብዛም ፡ አልጠየ
ቁኝም ። እኔን ፡ ላለማስከፋት ፡ ይሁንም ፡ እንጂ ፡ ወይም ፡
በሌላ ፡ ምክንያት ፡ ስለኔ ፡ መነጋገር ፡ አልፈለጉም ። አባ
ትና ፡ ልጄ ፤ ስለሚታደሰው ፡ ቤት ፤ ስለልጆቹ ፡ ትምህ
ርት ፤ ስለሌላም ፡ ጉዳይ ፡ ከተጨዋውቱ ፡ በኋላ ፤ « በሉ ፡
ደህና ፡ እደሩ » ብለው ፡ ወጡ ።

በሳሎን ፡ ሁለታችን ፡ ተቀምጠን ፡ ሳለ ፡ «ልጆቹስ ? »
ብዬ ፡ ጸፍኩና ፡ ሰጠኋት ።

«መገናኘት ፡ አፈሩ» ፡ ስትል ፡ ተነግረና ፡ ከጥቂት ፡
ጊዜ ፡ በኋላ ፡ በክንዳቸው ፡ እየጉተተች ፡ እመጣቻቸው ።
ክንዴን ፡ በረጋሁላቸው ። ግን ፡ እነርሱ ፡ አንገታቸውን ፡
አቀርቅረው ፡ ከወለሉ ፡ ላይ ፡ ቆሙ ።

«አባባን ፡ ሳሙት ፡ እንጂ ! » ብላ ፡ ስታዛቸው ፡
አሁንም ፡ እየተሸከረመው ፡ ቀረቡኝ ። ለነርሱ ፡ እንግዳ ፡
ሰው ፡ ሆኖባቸዋለሁ ። በአባት ፡ ፍቅር ፡ ዕቅድ ፡ አድርጌ ፡
ልሞጨሙጫቸው ፡ ፈለግሁ ። ግን ፡ ለመጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡
በሙሉ ፡ ልብ ፡ እንደማይቀበሉኝ ፡ ተሰማኝ ። በንግግር ፡

እንዳላግባባቸው ፡ እንደበት ፡ የለኝም ። የትምህርት ፡ ቤት ፡
ጓደኞቻቸውስ ፡ « የዕብድ ፡ ልጆች ! » እያሉ ፡ ሲሳለቁባ
ቸው ፡ ኖሮ ፡ ይሆን ? ብዬ ፡ አስብኩ ። ባለቤቴ ፡ የሰሜቴን ፡
ጭንቀት ፡ የተረዳች ፡ ይመስል ፡ «በሉ ፡ ልጆች ፡ ሂዱና ፡
አጥኑ» ፡ ስትል ፡ ወዲያው ፡ አስናበተቻቸው ።

ከሁለት ፡ ዓመት ፡ ደረቅ ፡ አልጋና ፡ የመንዝ ፡
ብርድ ፡ ልብስ ፡ በኋላ ፡ እንደገና ፡ በምቹ ፡ አልጋ ፡ ውስጥ
መተኛት ፡ መቸም ፡ የሚጠገብ ፡ አይመስልም ። ከሁለት ፡
ዓመት ፡ ብቸኝነት ፡ በኋላም ፡ እንደገና ፡ ከሴት ፡ ገላ ፡ ጋር
መነካካት ፡ ገነት ፡ መግባት ፡ ነው ። ከአማኑኤል ፡ የወጣ
ሁበት ፡ የመጀመሪያው ፡ ቀን ፡ በዚህ ፡ ሁኔታ ፡ አለቀ ።
ግን ፡ አዲሱን ፡ ሕይወት ፡ ገና ፡ መጀመሪያ ፡ ነበር ። የአማኑ
ኤል ፡ ጓደኛዬም ፡ « እንዳትመለስ ፡ እጸልይልሃለሁ » ሲል
ተመኝቶልኛል ።

ሁለት ፡ ወር ፡ ያህል ፡ እንደ ፡ ሕፃን ፡ ልጅ ፡ ተያዝኩ።
የቀረኝ ፡ መሃረስና ፡ መጋት ፡ ነበር ።

«አየለ ! ተነሥ ፡ ፊትህን ፡ ታጠብ »

«ቁርስ ፡ ደርሷል ፡ አየለ ! »

«ጸምህን ፡ ተላጨው ፡ እንጂ » ።

«ዛሬ ፡ ልብስህን ፡ ቀይር ። » ባለቤቴ ፡ የምሠራው
ንና ፡ የማልሠራውን ፤ የዕለት ፡ እንቅስቃሴዬን ፡ ሁሉ ፡
ስትመራ ፡ በትእዛዝ ፡ መልክ ፡ አልነበረም ። ትእዛዝ ፡ እን
ዳይመስል ፡ በጣም ፡ ተጠንቅቃ ፡ ነው ። «እንዲህ ፡ ብታ

ደርግሰ ? » ትለኛለች ። በዚህም ፡ ጊዜ ፡ የአማኑኤልን ፡
 ዶክተሬን ፡ ሦስት ፡ ጊዜ ፡ ያህል ፡ ጐብኘውትና ፡ መረመረኝ ።
 ጤንነቴም ፡ እየተሻሻለ ፡ በመሔዱ ፡ በጣም ፡ ደስ ፡
 አለው ። አእምሮዬ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ሰውነቴም ፡ እንደ
 ዚህ ፡ መታደስና ፡ መለምለም ፡ ጀመረ ። ጧት ፡ ቁርሴ ፡
 ቅንጫ ፡ ነው ። ቀን ፡ ጥብስ ፡ ይቀርባል ። ማታ ፡ ሾርባ ፡
 አለ ። ከዚያም ፡ ከሰዓት ፡ በኋላ ፤ በአማኝ ፡ አውቶምቢል ፡
 እንደ ፡ መኳንንት ፡ ከኋላ ፡ ተቀምጦን ፡ በሹፊር ፡ እያስነጻን ፡
 በገፈርሳ ፤ በሾላ ፡ - - - በቦሌ ፡ ተንሸራሽረን ፡ እንመለሳለን ።
 ከሳሎን ፡ ላይ ፡ ተቀምጬ ፡ መጽሐፍ ፡ በማንበብና ፡
 ሙዚቃ ፡ በመስማት ፤ ከአውቶምቢል ፡ የኋላ ፡ ወንበር ፡
 ተንፈላስሽ ፡ የሀገር ፡ ውበት ፡ በመመልከት ፡ ሕይወትን ፡
 በእርጋታ ፡ ማጣጣም ፡ ጀመርኩ ። ሳምንት ፡ ያህል ፡
 በሶዶሬና ፡ በቢሾፍቱ ፡ እንድሰነብት ፡ ተደረገ ። ሰውነቴም
 በአስደናቂ ፡ ፍጥነት እየዳበረ ፡ ከመሔዱ ፡ የተነሣ ፡ ቅርጹን ፡
 በመስታወት ፡ ስመለከተው ፡ እንዳልወፍርና ፡ እንዳልበላሽ ፡
 ሳልሠጋ፡አልቀረሁም። ከተፈጥሮዬ ፡ ውፍረት ፡ አልወድም ።
 ይህ ፡ ሁሉ ፡ ሲሆን ፡ የቤታችን ፡ ወጭ ፡ የሚመጣው
 ከአባቷ ፡ ቤት ፡ መሆኑ ፡ ይታወቀኝ ፡ ነበር ። ባለቤቱ ፡
 ሌላ ፡ ገቢ ፡ እንደሌላት ፡ እርግጠኛ ፡ ነኝ ። ይህም ፡ ባንድ
 በኩል ፡ የመዝናናት ፡ ስሜት ፡ አልሰጠኝም ። የሰብአዊነትና ፡
 የወንድነት ፡ ክብሬን ፡ ለማግኘት ፤ ጤናማነቴንም ፡
 ለማስመስከር ፡ ብፊልግ ፡ ከጥገኝነት ፡ ኑሮ ፡ መውጣት ፡

እንዳለብኝ ፡ ተሰማኝ ። አዎ ! ራሴን ፡ መቻል ፡ አለብኝ ።
 ካለበለዚያ ፡ አለኝታዬ ፡ የተሟላ ፡ ሊሆን ፡ አይችልም ።
 ምንም ፡ ሁኔታው ፡ የተለየ ፡ ቢሆንም ፡ ጥገኝነት ፡ የት ፡
 እንዳደረሰኝ ፡ አስታውሳለሁ ። ራሴን ፡ ካልቻልኩ ፡ ሌሎች ፡
 ከቶ ፡ የሚገባውን ፡ ከበሬታ ፡ አይሰጡኝም ። ግን ፡ እንዴት ፡
 አድርጌ ? ይህ ፡ ጥያቄ ፡ በአእምሮዬ ፡ መመለስ ሲጀምር ፤
 ባለቤቴ ፡ ስሜቴን ፡ ከፈቱ ፡ ላይ ፡ አንብባው ፡ ይሆናል ፤
 አንድ ፡ ቀን ፡ «አየለ ፡ ሥራ ፡ ብትጀምርሰ ?» ስትል ፡
 ጠየቀችኝ ። በመገረም ፡ ትክ ፡ ብዬ ፡ ተመለከትኩት ።
 ምን ፡ ሥራ ? ንግድ ? ከገበያተኛው ፡ ጋር ፡ በምን እንደበት ፡
 ልገናኝ ፡ እችላለሁ ? በወረቀት ? የሚጽፈውና ፡
 የሚያነበውስ ፡ ስንት ፡ ነው ? የመቋቋሚያውስ ፡ ገንዘብ ፡
 ከየት ፡ ይመጣል ? ያው ፡ ከአባቷ ፡ ንብረት ፡ ጥገኛ ፡
 ሆኖ ፡ ልጀምር ? ዓይኔን ፡ ጭፍን ፡ አደረግሁና ፡ አሰብ ፡
 ጀመር ።

«ማለቴ ፤ ሥራ ፡ ፈልግና ፡ ተቀጠር ፡ እስቲ !» አለች እንደጠንቋይ ፡
 ሐሳቤ ፡ የታያት ፡ ይመስል ።

ራሴን ፡ እወዛወዝኩ ። ከዚያም ፡ ወረቀት ፡ ሳብኩና ፡
 «ማነው ፡ ዲዳ ፤ ከዚያውም ፡ ከአማኑኤል ፡ የወጣ ፡ ሰው ፡
 የሚቀጥር ? እንዲያውም ፡ ዛሬ ፡ ሥራ ፡ በተወደደበትና ፡
 ሥራተኛ ፡ በረከሰበት ፡ ጊዜ !» ስል ፡ ጸፍኩላት ።

«ሳትሞክር !» አለች ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ድምፅ ፤ «ምናለሞክር !
 ራዲዮኑ ፡ የሚፈለጉ ፡ ሠራተኞች ፡ ይዘረዝራል» ስለሞከርክ ፡
 የምትገዳው ፡ ነገር ፡ የለም ። ካለመናገር ፡

ደጃዝማችነት ፡ ይቀራል ፡ ይባላል ፡ ባገራችን » ፡ ስትል ፡
አግባባችን ፡ ተረታሽ ፡ አልኩና ፡ በልቤ ፡ ላቅሁ ፡ ዋናው
ችግሩ ፡ አለመናገሩ ፡ አይደለም ?

ያም ፡ ሆነ ፡ ይህ ፡ ሐሳቧን ፡ ተቀብሎ ፡ ሥራ ፡ ፍለጋ ፡
ጀመርኩ ፡ በሥራ ፡ ፍለጋ ፡ ከአሥራ ፡ አምስት ፡ ለሚበ
ልጡ ፡ መሥሪያ ፡ ቤቶች ፡ ደብዳቤ ፡ ማስገባቱ ፡ ይታወሰ
ኛል ፡ ግማሾቹ ፡ ሠራተኛ ፡ ይፈለጋል ፡ ሲሉ ፡ በማስታወ
ቂያ ፡ ያስነገሩ ፡ ናቸው ፡ ግማሾቹ ፡ ክፍት ፡ ቦታ ፡ አለ ፡
ሲባል ፡ በሰው ፡ ሰው ፡ ሰምቶ ፡ ነው ፡ የኔ ፡ ማመልከቻ ፡
ተራ ፡ ሲደርስ ፡ ግን ፡ ሠራተኛ ፡ የሚፈልጉ ፡ ወይም ፡
ክፍት ፡ ቦታ ፡ ያላቸው ፡ ሆኖ ፡ አላገኛቸውም ፡

«እናዝናለን ! አሁን ፡ ቀጠርን» ይሉኛል ፡

«ስሕተት ፡ ነው ፡ ባጀት ፡ አልተፈቀደም» ፡ የሚል
መልስ ፡ ይሰጠኛል ፡ ከሁሉም ፡ የሚያናድደኝ ፡ የአሉ
ታውን ፡ መልስ ፡ ለማግኘት ፡ የማደርገው ፡ ደጅ ፡ ጥናት ፡
ነበር ፡ ማመልከቻው ፡ ከሹሙ ፡ ወደ ፡ ፔርሶኔል ፡ ከፔርሶ
ኔል ፡ ወደ ፡ መዝገብ ፡ ቤት ፡ ከመዝገብ ፡ ቤት ፡ ተመልሶ ፡
ወደ ፡ ፔርሶኔል ፡ ከዚያም ፡ ከሹሙ ፡ ጠረጴዛ ፡ ተመልሶ ፡
ይመጣል ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ቦታ ፡ የለም ፡ የሚል ፡ መልስ ፡
ለመስጠት ፡ ነው ፡

ከሁለት ፡ መሥሪያ ፡ ቤቶች ፡ ያህል ፡ ማመልከቻዬን
ተቀብለውኝ ፡ የጽሑፉን ፡ ፈተና ፡ አልፌ ፡ በቃል ፡ ጥያ
ቄው ፡ ጊዜ ፡ አስናብተውኛል ፡

«ሥራውን ፡ ልትሠራ ፡ ትችላል ፡ ይሆናል ፡ ግን ፡
ካሁን ፡ ቀደም ፡ በመሥሪያ ፡ ቤታችን ፡ ፈጽሞ ፡ ያልተደ
ረገ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ አልተለመደም» አለኝ ፡ አንዱ ፡ የክ
ፍል ፡ ኃላፊ ፡ ዲዳነቴን ፡ ከገለጥኩለት ፡ በኋላ ፡

ሌላው ፡ ደግሞ ፡ «የሚቀበልህ ፡ የምታገኝ ፡ ፈጽሞ ፡
አይመስለኝም» ፡ በከንቱ ፡ ነው ፡ የምትለፋው ፡ ሲል ፡
ተስፋ ፡ የሚያስቆርጥ ፡ ምክሩን ፡ አካፈለኝ ፡ ግን ፡ ተስፋ
አልቆረጥኩም ፡ ከቤት ፡ ተቀምጦ ፡ ከመዋሉም ፡ ሥራ ፡
ሲፈልጉ ፡ መዋል ፡ የሚሻል ፡ ነበር ፡ ጊዜ ፡ ያሳልፋል ፡

አንድ ፡ ቀን ፡ አንድ ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ አካውንታ
ንት ፡ ይፈለጋል ፡ ሲባል ፡ በራዲዮ ፡ ሰማሁና ፡ ማመልከቻ
የን ፡ እንደዋዛ ፡ አስገባሁ ፡ በቀጠሮ ፡ ሐያ ፡ የምንሆን ፡
ሥራ ፡ ፈላጊዎች ፡ ለፈተና ፡ ተቀመጥን ፡ ሁሉም ፡ ገና ፡
ከትምህርት ፡ የወጡ ፡ መሆናቸው ፡ አኳኝናቸው ፡ ያስታ
ውቃል ፡ ከመካከላቸው ፡ በዕድሜ ፡ በሰል ፡ ያልኩ ፡ እኔ ፡
ብቻ ፡ ነበርኩ ፡ የቀድሞ ፡ ሥራዬም ፡ ሂሳብ ፡ ነክ ፡ ስለነ
በር ፡ ፈተናውን ፡ በማማሽ ፡ ጊዜ ፡ ማጠናቀቅ ፡ አላቃተ
ኝም ፡ ውጤቱን ፡ ለማወቅ ፡ ከሳምንት ፡ በኋላ ፡ ተቀጠርን።

በተባለው ፡ ቀን ፡ «የፈተናውን ፡ ውጤት ፡ ለማወቅ
ነበር» ብዬ ፡ ስሜን ፡ ከሥሩ ፡ አሰራርኩና ፡ አንኳኩኹ ፡
ገብቼ ፡ ለክፍሉ ፡ ኃላፊ ፡ ሰጠሁት ፡

ከፊቱ ፡ የነበረውን ፡ ፋይል ፡ አገላበጠና ፡ ስሜን ፡
አገኘ ፡ ከዚያም ፡ ቁመናዬን ፡ ከእግር ፡ እስከራሴ ፡ ተመለ

ከተና፡ ፈተናውን፡ በጥሩ፡ ውጤት፡ አልፈሃል፡ ቁጭ፡
በል » አለኝ ። ቀጥሎ፡ ከጠረጴዛው፡ ተነሥቶ፡ ከፊቱ፡
ከእንግዳው፡ መቀበያ፡ ወንበር፡ ላይ፡ አረፈና፡ «የት፡
ነው፡ የተማርከው ? ካሁን፡ ቀደምስ፡ የት፡ ትሠራ
ነበር ? » ሲል፡ ጠየቀኝ ። ከንቱ፡ ነው ! የከንቱ፡ ከንቱ
ነው ! ፈተናውን፡ ወድቄአለሁ ! ሰውየው፡ ዲዳ፡ መሆኔን፡
ገና፡ አላወቀም ። ጥያቄየን፡ በማስታወሻ፡ ማቅረቢ
ንም፡ እንደ፡ አክብሮት፡ ቆጥሮት፡ ይሆናል፡ አልኩ፡
በሆዴ ። ቢሮውን፡ በርግጀ፡ መፈትለክም፡ አማረኝ ።
ግን፡ ከመናገር፡ ደጃዝማችነት፡ ይቀራል፡ ብላኛለች፡
ባለቤቱ—ከመሞከር፡ ልበለው ? — ሐሳቤን፡ ለወጥኩና፡
ወረቀት፡ ከኪሴ፡ አውጥቼ፡ «መናገር፡ አልችልም፡ ዲዳ
ነኝ» ብዩ፡ ጽፌ፡ ሰጠሁት ።

ጽሑፉን፡ ሲያነብ፡ ስሜቱ፡ ድንጋጤ፡ ብቻ፡ አልነ
በረም ። የአዘኔታ፡ የመገረም፡ የመደንገጥ፡ ቅልቅል፡
ነበር ። ዓይኑ፡ ከጽሑፉ፡ ወደኔ፡ ከኔ፡ ወደ፡ ጽሑፉ፡ ተመ
ላለሰ ።

«ከልጅነትህ፡ እንሥቶ፡ ነው ? » ሲል፡ ጠየቀኝ ።
ራሴን፡ በአሉታ፡ አወዛወዝኩ።

«እንዴት፡ እንደደረሰብህ፡ ለማወቅ፡ እፈልጋለሁ፡
ልትነግረኝ፡ ትፈቅዳለህ ? » ሲል፡ ጠየቀኝ ። ወዲያው

ግን፡ መናገር፡ አለመቻሌ፡ ትዝ፡ አለውና፡ « አዝና
ለሁ ! » ሲል፡ እጁን፡ አራገበ ።

እኔ፡ ግን፡ ወረቀት፡ ቶሎ፡ ሳብ፡ አደረግሁና፡ «ጽፈ
ላመጣልዎ፡ እችላለሁ» ስል፡ አቀበልኩት ።

«ጥሩ፡ እንግዲያውስ፡ ሰኞ»፡ አለ፡ ፈገግታ፡ እያሳየ።
ታሪኬን፡ ሳልደብቅ፡ ጽፍኩለት ። የአባቴን፡ ውርስ
እንዴት፡ እንዳባከንኩ፡ የሰው፡ ሴት፡ ሳላድድ፡ እንዴት
እንደበቴን፡ እንዳጣሁ፡ መከሰሬን፡ አማኑኤል፡ ገብቼ፡
መውጣቴን—ከዚያ፡ በፊት፡ ለማንም፡ ባዳ፡ ያላዋየሁ
ትን፡ ሁሉ፡ ያለአንዳች፡ ኃፍረት፡ ዘረዘርኩለት ።

ምናልባትም፡ «ታሪክህን፡ ልሰማው፡ እፈልጋለሁ»
ሲል፡ ከፊቱ፡ ላይ፡ የነበረው፡ አዘኔታ፡ አደፋፍሮኝ፡
ይሆናል ። ታሪኬን፡ ሲረዳ፡ ስሜቱ፡ ሊገባው፡ የሚችል
ቢኖር፡ እርሱ፡ መሆን፡ አለበት ። ወይም፡ ደግሞ፡ ከብዙ
ጊዜ፡ እፍናትና፡ ዝምታ፡ በኋላ፡ እንድትነፍሰው፡ ሥውር
ሕሊናየ፡ ገፋፍቶኝ፡ ይሆናል ።

ያም፡ ሆነ፡ ይህ፡ ሰባትሉክ፡ ወረቀት፡ ሞላሁና፡ በፖስታ
አሸጌ፡ ሰጠሁት ። ፖስታውን፡ ሲከፍት፡ ሻይ፡ ጋበዘኝና
የጽሑፉን፡ ብዛት፡ ገምቶ፡ «ነገ፡ ትመጣ ? » ሲል፡ እን
ደምከር፡ ቀጠረኝ ።

በበንጋው፡ ሰሄድ፡ እጁን፡ በወዳጅነት፡ ዘርግቶ፡
በፈገግታ፡ ተቀበለኝ ።

«ግሩም፡ ታሪክ፡ ነው፡ !» አለ፡ ራሱን፡ በመደነቅ፡
 እያወዛወዘ፡ «በመጨረሻ፡ ደህና፡ መውጣትህም፡ ዕድለኛ፡
 ነህ፡ እላለሁ» ከዚያም፡ አነጋገሩን፡ ወደቁም፡ ነገር፡ ለወ
 ጠና፡ «መቸም፡ ሰዎች፡ ብዙ፡ ዓይነት፡ ሐሜት፡ እንደ
 ሚፈጥሩበት፡ ይሰማኛል ። ግን፡ ግዴለኝም ። ሥራውን፡
 መሥራት፡ ከቻልክ፡ እንደበትህም፡ ሆነ፡ ያለፈ፡ ታሪክህ
 ዕንቅፋት፡ የሚሆንበት፡ ምክንያት፡ አይታየኝም ። እን
 ተም፡ ሌላ፡ ዕድል፡ እንድትሰጥ፡ ይገባል ። መቸ፡ ለመ
 ጀመር፡ ትችላለህ ? » ተቀጠርኩ፡ ማለት፡ ነው፡ ! ጆሮ
 ዬን፡ ማመን፡ አዳገተኝ ። ትከሻዬን፡ ነቀነቅሁ ። «በማን
 ኛውም፡ ጊዜ ! » ማለቴ፡ ነበር ።

«መልካም፡ በአዲሱ፡ ወር፡ ትጀምራለህ ! »
 አለኝ ። በሩን፡ ከፍቶ፡ ሲሸኘኝም፡ «ካልሆነልህም፡ የሦ
 ስት፡ ወር፡ ሙከራ፡ ጊዜ፡ ነው» አለኝ፡ እንደቀልድ ።
 መሸሹ፡ ወይም፡ ማስፈራራቱ፡ ሳይሆን፡ እኔንም፡ እርሱ
 ንም፡ማበረታታቱ፡ ነበር ።

በሙሉ፡ ተስናድቶ፡ ቢሮ፡ እንደተሰጠኝ፡ በተቀ
 ዳሚ፡ ያቀረብኩት፡ ጥያቄ፡ ቴሌፎኑ፡ እንዲቆረጥልኝ፡
 ነበር ። ሌሎች፡ ሠራተኞች፡ ቴሌፎን፡ እንዲገባላቸው፡
 ይነዘንዛሉ ። የኔው፡ ጥያቄ፡ ደግሞ፡ ፈጽሞ፡ አዲስና፡
 የሚያስገርም፡ ይመስላል ። ግን፡ እንደሚያውከኝና፡
 እንደሚያሠቃየኝ፡ ታወቀኝ ። እኔ፡ ደውየ፡ ለመነጋገር

ኩቶ፡ አልፈልገውም ። እርግጥ፡ ከውጭ፡ ወደኔ፡ ትእዛዝ
 ለማስተላለፍ፡ ይመች፡ ነበር ። ግን፡ ሌላው፡ ቢቀር፡
 ቴሌፎኑን፡ ሳነሣ፡ «ሃሎ ! » ማለት፡ አለብኝ ። ግን፡ ይህ
 ንኑም፡ አልችልም ። ምን፡ አስቸግረኝ ። የሚያስፈልገው
 ትእዛዝ፡ በማስታወሻ፡ ሊተላለፍልኝ፡ ይችላል ።

ከሥራዬ፡ ጋር፡ በቀላሉ፡ ተላመድኩ ። አስቸጋሪ፡
 ነገር፡ አልገጠመኝም ። መሥሪያ፡ ቤቱ፡ ንግድ፡ ነክ፡ ስለ
 ሆነ፡ የገቢና፡ የወጭ፡ ሰነዶች፡ እየተጠራቀሙ፡ ይመጡ
 ልኛል ። እኔም፡ ከሰነዶቹ፡ ወደትልቁ፡ መዝገብ፡ እያዛወ
 ረኩ፡ ሒሳብን፡ አጠናቅቃለሁ። ማሥመሪያ፡ ጭቃ፡ ቀለም፡
 የሒሳብ፡ መኪና፡ እንደበት፡ አያስፈልጋቸውም ።

ታሪኬ፡ ወዲያው፡ በመላው፡ መሥሪያ፡ ቤት፡ ተዳ
 ረሰ ። ከፊሎቹ፡ ሠራተኞችም፡ ከመጠን፡ ያለፈ፡ ትሕትና
 ያሳዩኝ፡ ጀመር ። ሌሎችም፡ «ይህኔ፡ ዘመዱ፡ ቢሆን፡
 ነው፡ እንጂ፡ በማን፡ አገር፡ ዲዳና፡ ዕብድ፡ ይቀጠራል ? »
 ብለው፡ የክፍሉን፡ ኃላፊ፡ ሳያሙት፡ አልቀሩም ። አብዛ
 ኛው፡ ወሬ፡ ስለኔ፡ እንደሆነ፡ ይሰማኛል ።

ከዚያም፡ ልደታ፡ መጣች ! የመጀመርያው፡ ደሞዜ
 ቀን ! እንደአጋጣሚ፡ ቢሮዬ፡ ከግምጃ፡ ቤቱ፡ ፊት፡ ለፊት
 ነበር ። በአራት፡ ሰዓት፡ ተኩል፡ ገደማ፡ ላይ፡ ገንዘብ፡
 የገዢ፡ ትልቅ፡ ፖርሳ፡ ይዞ፡ ግምጃ፡ ቤቱን፡ ሲከፍት፡ «ሄ !

ልጆች፡ ደሞዝ፡ መጣ !» የሚል፡ ድምፅ፡ አንዱ፡ አሰማ።
መምጣቱን፡ የሚያውቀውም፡ ለማዳኘት፡ ደሞዝ፡ መጣ፡
እንዴ ? » እያለ፡ ያገኘውን፡ ሲጠይቅ፡ አንዱ፡ ሌላውን፡
«ደሞዝ፡ አትቀበልም ?» እያለ፡ ሲያሳስብ፡ ግቢው፡ እንድ-
ጊዜ፡ ተንቀሳቀሰ። አንዱ፡ ከክፍሉ፡ ድረስ፡ መጥቶ፡ «ደሞዝ
መክፈል፡ ጀምረዋል፡ አቶ፡ —» ብሎ፡ እንደትልቅ፡ ቁም
ነገር፡ አበሰረኝ። በሩብ፡ ሰዓት፡ ውስጥ፡ የግምጃ፡ ቤቱ፡
በራፍ፡ በሰው፡ ጢቅ፡ ብሎ፡ ሞላ። ከፍሉ፡ በጣም፡ ጠባብ
ነው። ደሞዝ፡ ከፋዩ፡ ከበራፋ፡ አጠገብ፡ አንዲት፡ ጠረ
ጴዛ፡ ዘርግተው፡ አንድ፡ ሰው፡ ለመክፈል፡ ሩብ፡ ሰዓት፡
ይወስድባቸዋል። በኋላ፡ እንዳየሁት፡ አንዷን፡ ብር፡
ሁለት፡ ሶስቱ፡ ይቆጥሯታል። በዚህ፡ ላይ፡ የብድር፡ ሊስቶ
ማስተያየት፡ አለ። የዕድር፡ ሹመ፡ ካርጋውን፡ ይዞ፡ ካንድ
በኩል፡ ያጋፍራል። የመሥሪያ፡ ቤቱ፡ አራጣ፡ አበዳፅ
ዎች፡ «ቆይ ! የት፡ ነው፡ የምትሾልከው !» እያሉ፡ ከበራፋ
ላይ፡ ይፈጠርቃሉ።

ከውጭ፡ ምድረ፡ ሠራተኛ፡ አሰፍስፎ፡ ተገጥጧል፡

«አባክህ፡ ምን፡ ትጋፋለህ !»

«ሰውዬ፡ ተራህን፡ ጠብቅ !»

«ምን፡ ትወድቅብኛለህ ! ራስክን፡ ቻል !»

ጫጫታው፡ ተርምሎ፡ አንድ፡ መሥሪያ፡ ቤትና
ሠራተኞች፡ መሆናቸውን፡ ያስረሳል። ሰዎች፡ ለወር፡

ደሞዝ፡ እንደዚያ፡ ሲንሰረሰቱ፡ አይቸ፡ አላውቅም። ዓመት
ሙሉ፡ ደሞዝ፡ የወሰዱ፡ አይመስልም፡ ነበር።

ከሁሉም፡ የሚገርመው፡ በዚያ፡ ከሚጋፋው፡ ሠራ-
ተኛ፡ መካከል፡ አብዛኛው፡ የወር፡ ደሞዝን፡ አስቀድሞ
በብድር፡ የጨረሰ፡ መሆኑ፡ ነው። ብዙዎቹ፡ አዲስ፡ የብ-
ድር፡ ሞዴል፡ ይዘው፡ ቀርበዋል። ግማሾቹ፡ ከደሞዛቸው
ሩቡን፡ አምሾውን፡ ይወስዳሉ። ከአንድ፡ ብር፡ ያነሰ፡
ይዘው፡ የሚወጡ፡ መኖራቸውን፡ አውቂያለሁ።

አንዳንዶቹ፡ «አረ፡ እባካችሁ፡ የዛሬን፡ እለፋን »
እያሉ፡ ሲጨቃጨቁ፡ «እባክህ፡ ጊዜ፡ አትፍጅብን» እየተ-
ባሉ፡ በሌሎች፡ ሠራተኞች፡ እየተገፉ፡ ይወጣሉ። መሥ-
ሪያ፡ ቤቱ፡ የሚመሰገንበት፡ ደህና፡ የሥራ፡ ቅልጥፍና፡
ሲኖረው፡ በደሞዝ፡ አከፋፈልና፡ በብድር፡ አሰጣጥ፡ ረገድ፡ በጣ-
ም፡ የተዘረከረከ፡ ነበር። ለምሳሌ፡ ያ፡ ሁሉ፡ ሠራተኛ፡ ሥራ
ፈትቶ፡ ከሚውል፡ በፖስታ፡ አዘጋጅተው፡ ቢያድሉትስ ?
ይህም፡ ቢቀር፡ ፈጠን፡ ያለ፡ ገንዘብ፡ ቆጣሪ፡ ቢቀጠርስ ?

እኔም፡ ከቢርዬ፡ ተቀምጧል፡ ይህን፡ ሁሉ፡ በመመለከት፡
ባንዱ፡ ሲገርመኝ፡ በሌላ፡ በኩል፡ ደግሞ፡ ከዚያ፡ ግፈያ
መካከል፡ ገብቶ፡ ደሞዜን፡ ቶሎ፡ እጅ፡ ማድረግ፡ ሳያሰጥኝ
አልቀረም። ግንስ፡ ሌሎቹ፡ ሠራተኞች፡ እንዴት፡ ይታዘ-
ቡኝ ? ገና፡ አዲስ፡ ሠራተኛ፡ ነኝ። ያውም፡ ልዩ፡ ሐሚት
ያለው። ይሉኝታ፡ ተሰማኝ። «ትዕግሥትህን፡ ለማሳየት፡
የምትችለው፡ ዛሬ፡ ነው፡ የመጀመርያው፡ አጋጣሚ» ብዬ

ራሴን፡ ተፈታተንኩት ።

ከሰዓት፡ በፊት፡ ያለው፡ ጊዜ፡ አልቆ፡ ከሰዓት፡ በኋላም፡ እንደዚሁ፡ ቀጠለ ። ወደ፡ አሥራ፡ ሁለት፡ ሰዓቱ፡ ገደማ፡ ቀለል፡ አለ። ሦስት፡ ሰዎች፡ ያህል፡ ብቻ፡ ቀርተዋል። እኔም፡ ቶራ፡ ይገኛ፡ ስጠባበቅ፡ ቆየሁና፡ አሥራ፡ ሁለት፡ ሰዓት፡ ተኩል፡ ሲሆን፡ ደሞዜን፡ ተቀበልኩ ። አቤት፡ ሰንት፡ ዓመት፡ ሆነኝ፡ ደሞዝ፡ በሥርዓት፡ ስወስድ፡ እንደአዲስ፡ ነገር፡ መስሎ፡ ተሰማኝ ።

ጠረጴዛዬን፡ አሰናድቼ፡ ቢሮዬን፡ ቆልፌ፡ ወደቤቴ፡ ጉዞ፡ ስጀምር፤ ጭለማው፡ ለዓይን፡ ይዞ፡ ወደአንድ፡ ሰዓት፡ ተጠግቶ፡ ነበር ።

በአውቶቡስ፡ ወይም፡ በሰይቸንቶ፡ ለምን፡ እንዳልተሳፈርኩ፡ አይገባኝም ። ይሻለኝ፡ ነበር ። ነገር፡ ግን፡ የካቦርቱን፡ ክላድ፡ ወደላይ፡ ቀንፌ፤ እጆቸን፡ ከኪሴ፡ ከትቺ በቀስታ፡ የሸርሸር፡ አረማመድ፡ ወደቤቴ፡ ጉዞዬን፡ በእግሬ፡ ቀጠልኩ ።

በአቡነ፡ ጴጥሮስ፡ ሐውልት፡ ታጥፌ፤ ከፒያሳ፡ አንድ የማነበው፡ አዲስ፡ መጽሐፍ፡ ገዝቼ፤ የኤደንን፡ መንገድ፡ በደህና፡ ስሜት፡ ዘለቅሁ ። ሰዓቱ፡ ገፍቶ፤ ወደቤቴ፡ ከሚገባውና፡ ለአዳናም፡ ከሚወጣው፡ አንዳንድ፡ ተላላፊ በተቀር፡ አደባባዩ፡ ጭልል፡ ማለት፡ ይዞ፡ ነበር ። ከታች በኩል፡ የኤሌትሪክ፡ መብራት፡ ቢብለጩለጭም፤ ከላይ

የጠራች፡ ጨረቃ፡ ወለል፡ ብላለች ። ቀለል፡ ያለ፡ ለሰዓሳ አየር፡ ይነፍሳል ። ለሸርሸር፡ የሚያስደስት፡ ምሽት፡ ነበር ።

የጊዮርጊስን፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ አልፌ፡ የመስፍን፡ ሐረርን፡ መንገድ፡ እንደተያያዝኩት፡ ሕማማቴ፡ ተጀመረ። መጀመርያ፡ ድምጹ፡ መጣ ። ያ፡ የማውቀው፡ የዳንሰ፡ ሙዚቃ፡ በሩቁ፡ እንደሚጣራ፡ የዛር፡ ፋጨት፡ ጀሮዬን፡ ሳብ፡ ሳብ፡ አደረገው ። ከዚያም፡ እኔ፡ ወደሠፈሩ፡ ስጠጋ—የማልፈው፡ በርሱ፡ በኩል፡ ነበር—ድምፁ፡ እየጎሳና፡ እየበዛ፡ ሄደና፡ በአራቱ፡ ማዕዘን፡ ያፍነኝ፤ ጀመር ። አማርኛው፡ የሱዳን፡ የዓረብ፡ የፈረንጅ፡ ሙዚቃ፡ በዓየር፡ ውስጥ፡ ተቀላቅሎ፡ ያስተጋባል ። ጨካኝት፡ ነው፡ ራሷታ፡ ነው ። እያንዳንዱ፡ አርምጃዬ፡ ሥቃይና፡ ጭንቀት፡ ሆነኝ ። ጆሮ፡ ያደነቁራል ። ራስ፡ የማል ። «ምን፡ አመጣኝ፡ በዚህ ሠፈር?» ብዬ፡ ተጸጸትኩ ። በዚያው፡ ሰዓት፡ በእግሬ፡ በዚያ ሠፈር፡ ሳዘግም፡ የመጀመርያ፡ ጊዜየ፡ ነበር። ግን፡ ወደኋላ፡ አልተመለስኩም ። ፈረ፤ የምን፡ ሽሽት፡ ነው፡ ራሳክን፡ አታምነውም? አልኩት፡ ራሴን ።

በመጨረሻም፡ ከሠፈሩ፡ መካከል፡ ሰገባ፡ ባሕር፡ ውስጥ፡ የሰጠምኩ፡ መስሎ፡ ተሰማኝ ። የድምፁ፡ የሽታ፡ የትርኢት፡ ባሕር ። አዎ፤ ጨካኝቱ፡ የጆሮን፡ ነጋሪት፡ የሚነጭል፡ እስኪመስል፡ ድረስ፡ ያለማቋረጥ፡ ይደባደባል፡

ሽታው...የበኛው...የዕጣኑ...የአገሩ...የሽቶው... አፍንጫን
 ያፍናል = ትርኢት፡ ደግሞ፡ ከዚህ፡ ሁሉ፡ የባሰ፡ ነው =
 ቢጫ፡ ተይ፡ አረንጓዴ፡ ጎብረ፡ ተለም፡ መብራት፡ መት
 ደስ፡ የሚመስል፡ መጋረጃ፡ ዙሪያውን፡ የሚበልጠልጠው፡
 የሚንገነገን፡ ደብዳቤ፡ ብሉ፡ ምሥጢር፡ የሚመስለው
 ትርኢት፡ ዓይንን፡ ያጭበረብራል = ፍሬ፡ ነገሩ፡ ልብንም
 ያጭበረብራል = እንደ፡ ከጉራጌው፡ ኪዳክ፡ ሲጋራ፡
 ገዝታ፡ ከፈቱ፡ ላይ፡ መንገዱን፡ ታጽጣለች = ሌላሞ፡
 ከፈቱ፡ እንደትደሰት፡ እየታጣት፡ ትወዛወዛለች = በየሥ
 ፍራው፡ ወንድ፡ በየሥፍራው፡ ሲት፡ ወር፡ ወር፡ ይላል =
 ግግሮቹ፡ ሴቶች፡ የየበረከቶቻቸውን፡ መጋረጃ፡ ገለጥ፡ አድር
 ገው፡ ቆመዋል = ሌሎች፡ ከደጃቱ፡ አጠገብ፡ ወንበር፡ ዘር
 ገተው፡ ተተምጠዋል = የድመትና፡ የአይጥ፡ ድብብቆሽ፡
 ጨዋታ፡ ይመስላል = ግንኙነት፡ አይጥ፡ ግንኙነት፡ ድመት
 እንደሆነ፡ አይታወቅም =

ድንገት፡ ሳይታወቅኝ፡ ያሰመጠኝ፡ የአካባቢ፡ ባሕር፡
 ሰሜኑን፡ እየሰረጸው፡ ገባ = በዚያ፡ መጋረጃ፡ ጀርባ፡ ከስ
 ገቶች፡ ሴቶች፡ ጋር፡ ተጫወትኩ? መጠጥስ፡ እንዴት፡
 ያለ፡ መቀትና፡ የትልቅነት፡ ሰሜት፡ ይሰጠኝ፡ ነበር?
 ሰዕሉ፡ ትዝታው፡ ከፈቱ፡ ላይ፡ ይደቀንብኝ፡ ጀመርኩሴን
 በመጻፈ፡ ዳበስኩት = አሁንም፡ ሁለት፡ መቶ ስልጣ፡ ሶስት፡
 ብር፡ በኪሴ፡ አለ = ያቺ፡ ሽንጣሟ፡ ኮረጻ፡ ያቺ፡ ወገቧን፡
 የምትሰበተው፡ ቆንጆይ፡ በመጠጠና፡ በዋጋው፡ ከተግባ
 ባን፡ የፈለገሁትን፡ አገልግሎት፡ ልትሰጠኝ፡ ትችላለች!

አሁን፡ ገንዘብ፡ አለኝ፡ ምስኪኖች፡ አሁንም፡ ልጫወት
 ባቸው፡ እችላለሁ፡ የጥንቱ፡ ጋዜ፡ በሰውነቴ፡ ውስጥ፡
 ሲንቀሳቀስ፡ ተሰማኝ = ገንዘብ፡ መሆን፡ አለበት = ከአግ
 ኑኤል፡ ከወጣሁ፡ አንስቶ፡ ያንን፡ ያህል፡ በክብካቤ፡ ሲያዝ፡
 ገንዘብ፡ ከቶ፡ በእጄ፡ ገብቶ፡ እያውቅም፡ ነበር = ባለቤቱ፡
 አውቃ፡ የተጠነቀቀችበት፡ ይመስላል =

የሚያስፈልገኝ፡ ሁሉ፡ ይቀርብልኛል = ከዚህ፡ በተረፈ፡
 ግን፡ ምናልባት፡ ለሰይፋንቱ፡ መሣሪያ፡ የምትሰጠኝ፡ ከአ
 ገድ፡ ብር፡ አይበልጥም፡ ነበር = እንድ፡ ብር፡ ደግሞ፡
 ብዙ፡ የሚያሳስብ፡ ገንዘብ፡ አይደለም = እንሆ፡ ከሁለት፡
 መቶ፡ ሃምሳ፡ ብር፡ በላይ፡ በኪሴ፡ አጭቁ፡ እንድ፡ ጊዜ፡ ከለ
 ከፈኝ፡ አካባቢ፡ ውስጥ፡ ራሴን፡ አገኘሁት = ፍትወተ፡
 ሥጋዬ፡ አልተነጣም = ብቻ፡ መንፈሴ፡ ተግታብኝ =
 የቆመት፡ የተቀመጠት፡ ወር፡ ወር፡ የሚሉት፡ ሴቶች፡
 ሁሉ፡ በተለይ፡ እኔን፡ የሚጠቅሱኝ፡ መስሉ፡ ታኖኝ = ደስ
 ቱብኛል፡ ይሰቁልኛል፡ እጃቸውን፡ ያርገባቸዋል፡ ና፡
 አየልዬ፡ ና፡ እንጅ፡ የት፡ ጠፋህ፡ መዘቃው፡ ፈገግ?
 ግባ፡ ይረዳል፡ ምት፡ አለው = ሰውነቴ፡ ከሰደኝ = እንደተጫ
 ነች፡ አሁን፡ ትንፋሼ፡ በጭንቀት፡ እየተቆረረጠ፡ ሲወጣ፡
 ይታወቀኝ፡ ነበር = እንደትሆንት፡ ጉዞ፡ ዓይኔን፡ ከአንዱ፡
 መጋረጃ፡ ጀርባ፡ ተከዬ፡ ሳልፍ—ች፡ ች፡ ች፡—የተረጨ፡
 የሳሕን፡ ውሀ፡ አሰደነገጠኝ = ነጃሳ፡ አልኳት፡ በእንቅልፍ፡
 ልብ = ራሴን፡ እመሙኝ—ራሴ፡ ሊደር፡ ነው፡ ለ—አዬ፡

ፈጣሪዬ—ተሰፋ፣ የለኝም—ከንቲ፣ የከንቲ፣ ከንቲ፣
 ነኝ—» አልኩ = ዓይኔን፣ ጨፈንኩት = ሴቶቹ፣ ሙዚ-
 ቃው—ሽታው፣ ጠርመሱ፣ ከዚያው፣ አለ = ከዓይኔ፣ ሥር፣
 ይታየኛል = ጭንቅላቴን፣ በሁለት፣ እጀ፣ ደግፈ፣ ቆምኩ =
 ይህ፣ ራሴ፣ ምንድን፣ ነው፣ ጤነኛ፣ አይደለም? የአማኑ-
 ኤሉ፣ ዓደኛዬ፣ «እንዳትመለስ፣ እጸልይላለሁ?» ሲል፣
 የመረቀኝ፣ ትዝ፣ አለኝ = በዚህ፣ ሁኔታ፣ ምኑን፣ ቀረ-
 ሁት፣ እንደገና፣ ወደዚያ፣ ኮረንቲ፣ ወደዚያ፣ እግር፣ ብረት፣
 ወደዚያ፣ ጫጫታ—ወደዚያ፣ ብረት፣ አልጋ፣ የለም፣ አል-
 መለስም፣ ፈጽሞ፣ አላደርገውም፣ ያ፣ የጸዳ፣ ቤት፣ ያ፣
 ንጹሕ፣ አንሳላና፣ ምቹ፣ ፎቱ፣ ታየኝ = ባለቤቴ፣ ምን፣
 ትለኝ? አሁንም፣ ትጠብቀኛለች = ያ፣ ልማድ፣ ቀመስ-
 ነቷ፣ አይለቃትምና፣ ምናልባት፣ የልደታ፣ ቆሉ፣ ቆልታ፣
 ጉዝንዝ፣ ጣል፣ ጣል፣ አድርጋ፣ ቡና፣ አፍልታ፣ በራፍ፣
 በራፋን፣ ታይ፣ ይሆናል = የለም፣ ወደአማኑኤልስ፣ ፈጽሞ፣
 አልመለስም = የለም፣ የለም፣ መንፈሴ፣ እርስ፣ በራሱ፣
 ሲታገል፣ አረማመዴ፣ ጣዕረ፣ ሞት፣ ዓይነት፣ ነበር =
 ግን፣ ከሠፈሩ፣ ዳርቻ፣ ደረሰኩ = ጩሽቴም፣ መዓዛውም፣
 እየቀለለ = ሄደ = ትርኢቱ፣ ወደኋላዬ፣ ቀረ = ከእፍናቴ፣
 ትንሽ፣ ተነፈስኩ = ግን፣ ራሴ፣ ምታቴ፣ አልተወኝም =
 የጤንነቴ፣ ምልክት፣ ይሆን? ሰውነቴም፣ ብርቱ፣ ድካም፣
 ተሰማውቤት፣ በደረሰኩ፣ ጊዜ፣ ከግንባሬ፣ ላይ፣ ደረት፣ ወዝ፣
 ፍፍ፣ ብሉ፣ ነበር = በመጨረሻ፣ ተወጣሁት፣ ዘለቅሁት፣

«ይሔውልሽ!» አልኩና፣ ጥቅሉን፣ እንዳለ፣ ሰጠ-
 ኋት፣ ከሳሉኑ፣ ላይ፣ እየተዘረገፍኩና፣ ባንድ፣ እጀ፣ የግን-
 ባሬን፣ ላብ፣ እየጠረገሁ =

ከዚያም፣ ጫን፣ ተነፈስኩና፣ «ታክስ፣ እንደሚቆረ-
 ጥለት፣ ታውቂ፣ የለም? ሁለት፣ ብር፣ ካምሳ፣ ደግሞ፣ ለመ-
 ጸፍ፣ መግዣ፣ አንስቼለታለሁ» አልኳት = አልቆጠረችውም =
 ከፎቱው፣ ካንድ፣ በኩል፣ እንደዋዛ፣ አስቀመጠችውና፣
 በፈገግታ፣ ተመለከተችኝ፣ ገንዘቡ፣ ሳይሆን፣ ኩራቷ፣ በኔ፣
 እንደሆነ፣ ከፈቷ፣ ላይ፣ ይነበብ፣ ነበር = «እስከዚህ፣ ድረስ፣
 የሚኮራብኝ፣ ነኝ? ዋ! ያለፍኩትን፣ ጭንቅ፣ አለማወቅ፣
 ግን፣ እንዳላሳፍርሽ፣ እሞክራለሁ!» አልኩ፣ በሆዴ =

ተፈጸመ =

